

Spis treści

I Akty, których publikacja jest obowiązkowa

. . . . .

II Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa

Komisja

2006/638/WE:

- ★ Decyzja Komisji z dnia 6 września 2005 r. dotycząca programu pomocy państwa wdrożonego przez Włochy na rzecz niektórych przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe, wyspecjalizowanych w inwestycjach w przedsiębiorstwa o małej i średniej kapitalizacji notowanych na rynkach regulowanych (notyfikowana jako dokument nr C(2005) 3302) ⁽¹⁾ 1

2006/639/WE:

- ★ Decyzja Komisji z dnia 23 listopada 2005 r. w sprawie pomocy państwa, której Włochy zamierzają udzielić na rzecz Fincantieri (notyfikowana jako dokument nr C(2005) 4433) ⁽¹⁾ 12

2006/640/WE:

- ★ Decyzja Komisji z dnia 23 listopada 2005 r. w sprawie pomocy państwa przyznanej przez Słowenię w ramach przepisów o podatku od emisji dwutlenku węgla (notyfikowana jako dokument nr C(2005) 4435) ⁽¹⁾ 19

2006/641/WE:

- ★ Decyzja Komisji z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie pomocy państwa nr C 26/05 (ex N 580/B/03) przewidzianej w programie działań interwencyjnych na rzecz uprawy drzew cytrusowych we Włoszech, przedstawionym przez Sycylię (notyfikowana jako dokument nr C(2005) 5354) 25

2006/642/WE:

- ★ Decyzja Komisji z dnia 8 marca 2006 r. w sprawie programu pomocy, który Włochy, Region Veneto, zamierzają uruchomić odnośnie interwencji mających na celu poprawę warunków przetwarzania i obrotu produktami rolnymi (notyfikowana jako dokument nr C(2006) 639) ⁽¹⁾ 29

2006/643/WE:

- ★ Decyzja Komisji z dnia 4 kwietnia 2006 r. w sprawie pomocy państwa, którą Zjednoczone Królestwo planuje wprowadzić na ustanowienie Nuclear Decommissioning Authority (notyfikowana jako dokument nr C(2006) 650) ⁽¹⁾ 37

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG.

II

(Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa)

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 6 września 2005 r.

dotycząca programu pomocy państwa wdrożonego przez Włochy na rzecz niektórych przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe, wyspecjalizowanych w inwestycjach w przedsiębiorstwa o małej i średniej kapitalizacji notowanych na rynkach regulowanych

(notyfikowana jako dokument nr C(2005) 3302)

(jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2006/638/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat Ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przepisami wymienionymi powyżej ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. POSTĘPOWANIE

(1) 2 października 2003 r. we Włoszech wszedł w życie, wraz z publikacją w Dzienniku Urzędowym Republiki Włoskiej nr 229 z dnia 2 października 2003 r., dekret z mocą ustawy (DL) z 30 września 2003 r. nr 269, zawierający „Pilne postanowienia mające na celu wsparcie rozwoju i poprawę sytuacji finansów publicznych” (DL 269/2003), przekształcony następnie w ustawę z 24 listopada, nr 326, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Republiki Włoskiej nr 274 z 25 listopada 2003 r. Artykuł 12 DL 269/2003 stanowi, iż wynik operacyjny osiągnany przez niektóre przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe wyspecjalizowane w inwestowaniu w przedsiębiorstwa o małej i średniej kapitalizacji notowanych na rynku regulowanym Unii Europejskiej, jest objęty 5 % podatkiem zastępczym zamiast zwykłą 12,5 % stawką, stosowaną wobec niewyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych.

(2) Pismem z dnia 22 października 2003 r. (D/56756) Komisja zaprosiła władze włoskie do dostarczenia informacji odnośnie omawianych bodźców finansowych i ich wejścia w życie, aby zweryfikować możliwość uznania ich za pomoc w świetle art. 87 Traktatu. W tym samym liście Komisja przypomniała Włochom o obowiązku zgłoszenia Komisji wszelkich środków, które stanowią pomoc według art. 88 ust. 3 Traktatu, zanim zostaną one wprowadzone w życie.

(3) Pismami z dnia 11 listopada 2003 r. (A/37737) i z dnia 26 listopada 2003 r. (A/38138) władze włoskie przekazały wymagane informacje. 19 grudnia 2003 r. (D/58192) Komisja ponownie przypomniała Włochom o obowiązkach, które na nich ciążyą zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu i poprosiła władze włoskie o poinformowanie ewentualnych beneficjentów bodźców o konsekwencjach przewidzianych przez Traktat i przez art. 14 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ⁽²⁾, jeśli zostanie stwierdzone, że omawiane bodźce stanowią pomoc, która została udzielona bezprawnie, bez uprzedniego zatwierdzenia przez Komisję.

(4) Pismem z dnia 11 maja 2004 r. (SG 2004 D/202046) Komisja poinformowała Włochy o podjęciu 7 maja 2004 r. decyzji o wszczęciu postępowania, o którym mowa w art. 88 ust. 2 Traktatu odnośnie bodźców fiskalnych przyznanych przez Włochy omawianym środkiem.

⁽¹⁾ Dz.U. C 225 z 9.9.2004, str. 8.

⁽²⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1.

- (5) Pismem z dnia 14 lipca 2004 r. (A/35463) władze włoskie przedstawiły swoje uwagi.
- (6) Decyzja Komisji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego została opublikowana 9 września 2004 r. w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, a zainteresowane strony wezwano do przedstawienia swoich uwag w ciągu miesiąca od tej publikacji ⁽³⁾.
- (7) W dniach 16 i 27 września 2004 r. odbyły się dwa spotkania przedstawicieli Komisji z przedstawicielami włoskich organów podatkowych w celu przeanalizowania niektórych aspektów środka pomocy.
- (8) Pismem z dnia 7 października 2004 r. (A/37679) włoskie Zrzeszenie Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych (Assogestioni) przekazało swoje uwagi. Pismem z dnia 28 października 2004 r. (D/57696) Komisja przekazała te uwagi władzom włoskim. Pismem z dnia 6 grudnia 2004 r. (A/39479) władze włoskie przedstawiły swoje uwagi dotyczące przekazanych uwag.
- (9) Pismem z dnia 18 lutego 2005 (A/31490) Assogestioni przedstawiło dodatkowe uwagi tytułem uzupełnienia tych przekazanych 7 października 2004 r. Pismem z dnia 24 lutego 2005 r. (D/51366) Komisja przekazała te uwagi władzom włoskim. Pismem z dnia 4 kwietnia 2005 r. (A/32813) władze włoskie przedstawiły swoje uwagi dotyczące przekazanych uwag.
- (10) Pismem z dnia 28 lutego 2005 r. (A/31724) Europejska Federacja Funduszy i Spółek Inwestycyjnych (*European Federation of Investment and Companies – FEFSI*) przekazała swoje uwagi. Jako że uwagi te przedstawione zostały po upływie wyznaczonego terminu (patrz punkt 6) oraz były podobne do uwag przedstawionych przez Assogestioni, nie zostały one przekazane Włochom i nie były brane pod uwagę przy zatwierdzaniu niniejszej decyzji.
- II. OPIS ŚRODKA**
- Zarys ogólny**
- (11) Artykuł 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003 przewiduje bodźce fiskalne na korzyść niektórych przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (instytucji inwestycyjnych), które są regulowane przez prawo włoskie. W szczególności stanowi, iż począwszy od roku podatkowego, w którym spełnione zostaną pewne określone warunki, wynik operacyjny osiągnięty przez niektóre przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe specjalizujące się („wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne”) w inwestycjach w przedsiębiorstwa o małej i średniej kapitalizacji notowanych na regulowanym rynku papierów wartościowych Unii Europejskiej jest objęty 5 % podatkiem zastępczym zamiast zwykłą stawką 12,5 %. Ogólnie rzecz biorąc, we włoskim systemie opodatkowania inwestycji zbiorowych omawiany podatek pobierany jest corocznie od przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w oparciu o podstawę opodatkowania wyznaczoną przez kwotę odpowiadającą rocznemu wzrostowi codziennie rejestrowanej wartości ich majątku („wynik operacyjny”); w ten sposób opodatkowane zostają potencjalne wzrosty wartości osiągnięte przez inwestorów, inwestujących w te instytucje inwestycyjne. Dzięki temu systemowi inwestorzy nie muszą płacić dodatkowych podatków w momencie podziału dochodów pochodzących z tych inwestycji.
- (12) Środek modyfikuje system podatkowy obowiązujący we Włoszech w stosunku do dochodów kapitałowych różnych instytucji inwestycyjnych, wśród których są otwarte fundusze inwestycyjne objęte przepisami dyrektywy Rady 85/611/EWG z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) ⁽⁴⁾, „historycznych funduszy luksemburskich”, spółek inwestycyjnych o kapitale zmiennym (SICAV) oraz zamkniętych funduszy inwestycyjnych, jak przewidziano w akcie normatywnym regulującym takie instytucje inwestycyjne. Powiązane rozporządzenia prawa włoskiego to w szczególności:
- art. 9 i 10b ustawy z dnia 23 marca 1983 r. nr 77 dotyczące klasyfikacji fiskalnej wyniku operacyjnego otwartych funduszy inwestycyjnych;
  - art. 11a dekretu z mocą ustawy z dnia 30 września 1983 r. nr 512 dotyczący klasyfikacji fiskalnej wyniku operacyjnego niektórych funduszy inwestycyjnych, a wśród nich tak zwanych „historycznych funduszy luksemburskich”;
  - art. 11 ustawy z dnia 14 sierpnia 1993 r. nr 344 dotyczący klasyfikacji fiskalnej wyniku operacyjnego zamkniętych funduszy inwestycyjnych;
  - art. 14 dekretu z mocą ustawy z dnia 25 stycznia 1992 r. nr 84 dotyczący klasyfikacji fiskalnej wyniku operacyjnego funduszy typu SICAV;
  - art. 7 i 9 dekretu z mocą ustawy z dnia 21 listopada 1997 r. nr 461 dotyczące opodatkowania dochodów kapitałowych i różnych dochodów inwestorów mających siedzibę we Włoszech;
  - art. 14 dekretu z mocą ustawy z dnia 21 kwietnia 1993 r. nr 124 dotyczącego klasyfikacji fiskalnej dochodów kapitałowych funduszy emerytalnych.
- (13) Omawiane instytucje inwestycyjne realizują zbiorowe inwestycje w zbywalne papiery wartościowe, takie jak obligacje, akcje i inne papiery wartościowe spółek notowa-

⁽³⁾ Zob. przypis 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. 375 z 31.12.1985, str. 3.

nych i nienotowanych na giełdach papierów wartościowych, w interesie zbiorowym wielu podmiotów inwestujących (zwanych „uczestnikami” lub „subskrybentami”). Instytucje inwestycyjne mogą przyjmować formę zarówno umownego funduszu inwestycyjnego pozbawionego osobowości prawnej (np. *unit trust* lub zbiorowego funduszu inwestycyjnego), zarządzanego przez wyodrębnioną majątkowo spółkę zarządzającą, jak i funduszu inwestycyjnego w formie spółki (np. typu SICAV)⁽⁵⁾ lub funduszu emerytalnego⁽⁶⁾. Instytucje inwestycyjne reprezentowane przez fundusze inwestowania zbiorowego dzielą się na fundusze „otwarte” i „zamknięte”⁽⁷⁾.

- (14) Art. 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003 stanowi, że począwszy od roku podatkowego, w którym wchodzi w życie środek, wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne przewidziane przez omawiany akt normatywny objęte są 5 % podatkiem zastępczym od dochodów operacyjnych przez nie osiągniętych, odpowiadających rocznemu wzrostowi codziennie rejestrowanej wartości ich majątku, zamiast podatkiem 12,5 %.
- (15) W rozumieniu art. 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003 przez wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne rozumie się:
- instytucje inwestycyjne, których statut przewiduje wyraźnie, że nie mniej niż 2/3 ich aktywów zainwestowane zostało w akcje spółek o małej i średniej kapitalizacji notowanych na regulowanym rynku papierów wartościowych Unii Europejskiej, i
  - instytucje inwestycyjne, których wartość inwestycji w akcje spółek o małej i średniej kapitalizacji notowanych na regulowanym rynku papierów wartościowych Unii Europejskiej – po upływie roku od daty powstania lub dostosowania ich statutu do omawianego rozporządzenia – nie jest mniejsza, w ciągu roku kalendarzowego, od 2/3 wartości aktywów posiadanych przez co najmniej 1/6 łącznej liczby dni waloryzacji funduszu po zakończeniu wyżej wspomnianego okresu⁽⁸⁾, wskazanych w okresowych sprawozdaniach finansowych funduszu.

⁽⁵⁾ Zasadnicza różnica pomiędzy funduszami typu SICAV (funduszami mającymi formę spółki) a funduszami inwestycyjnymi mającymi formę umowną polega na braku odrębności majątkowej pomiędzy kapitałem inwestowanym i kapitałem spółki. Części udziałowe w funduszach typu SICAV (akcje) stanowią kapitał samej spółki.

⁽⁶⁾ Stawka podatku stosowana wobec dochodów operacyjnych funduszy emerytalnych nie jest bezpośrednio określana wyłącznie przez art. 12 dekretu DL 269/2003, jako że podlegają one specjalnym przepisom podatkowym. Jednak fundusze emerytalne, które inwestują w wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne zyskują specyficzny kredyt podatkowy, który pozwala im stosować specyficzną 5 % stawkę wobec części ich dochodów pochodzących z wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych.

⁽⁷⁾ Różnica pomiędzy funduszami otwartymi i zamkniętymi polega na tym, że w tych ostatnich liczba części udziałowych emitowanych przez fundusz jest ustalona w akcie założycielskim na określoną liczbę lat, uczestnicy nie mogą żądać zwrotu swoich części udziałowych w dowolnym momencie, a nowe emisje części udziałowych są także ograniczone. Fundusze otwarte nie podlegają żadnemu z wymienionych ograniczeń (patrz „Zarządzenie Prezesa” Banku Włoskiego („Provvedimento del Governatore della Banca d'Italia) z dnia 27 sierpnia 2003 r.”, które zmienia rozporządzenia dotyczące OICVM przewidziane w poprzednim Zarządzeniu Prezesa z dnia 20 września 1999 r., dostosowując je do nowych przepisów wprowadzonych przez regulację prawną funduszy zamkniętych ogłoszoną dekretem nr 47 z 31 stycznia 2003 r.).

⁽⁸⁾ Ograniczenie to ustalone jest na okres 2 miesięcy w przypadku funduszy zamkniętych.

(16) W rozumieniu art. 12 dekretu z mocą ustawy nr 269/2003 przez spółki o małej i średniej kapitalizacji *cap* rozumie się spółki o kapitalizacji rynkowej nieprzekraczającej 800 milionów EUR, określonej na podstawie cen wskazanych ostatniego dnia notowania każdego kwartału roku kalendarzowego⁽⁹⁾.

(17) System stosuje się począwszy od roku podatkowego, w którym dostosowano statuty instytucji inwestycyjnych lub, w którym je uchwalono (w przypadku utworzenia nowych instytucji); w ten sposób zostaje wyraźnie ustanowiony obowiązek tych instytucji inwestowania co najmniej 2/3 własnych aktywów w akcje spółek o małej i średniej kapitalizacji notowanych na regulowanym rynku papierów wartościowych Unii Europejskiej.

(18) System modyfikuje przepisy podatkowe dotyczące różnych włoskich instytucji zbiorowego inwestowania, zarówno tych, które są zarządzane we Włoszech na podstawie prawa włoskiego i podlegają we Włoszech opodatkowaniu podatkiem zastępczym przewidzianym dla dochodów operacyjnych osiąganych przez te instytucje inwestycyjne (instytucje inwestycyjne podlegające opodatkowaniu podatkiem zastępczym we Włoszech), jak i zagranicznych, których dochody operacyjne przypadające subskrybentom włoskim podlegają opodatkowaniu. Obowiązujący przepis w istocie zmienia z tym samym skutkiem systemy podatkowe obowiązujące instytucje inwestycyjne prawa zagranicznego regulowane przez wyżej wspomnianą dyrektywę Rady 85/611/EWG (zharmonizowane zagraniczne fundusze typu OICVM)⁽¹⁰⁾, których wynik operacyjny przypada inwestorom włoskim, lub których części udziałowe są w posiadaniu włoskich instytucji inwestycyjnych⁽¹¹⁾.

(19) Aby wyjaśnić efekty środka i to, w jaki sposób obejmuje on pośrednio obniżeniem podatku także instytucje niewyspecjalizowane i innych uczestników, konieczne jest odrębne przeanalizowanie różnych przepisów podatkowych dotyczących dochodów kapitałowych instytucji inwestycyjnych i ich uczestników, zmienionych art. 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003. W tym celu należy wprowadzić rozróżnienie pomiędzy „instytucjami inwestycyjnymi działającymi w charakterze pośredników finansowych, których dochód objęty jest podatkiem zastępczym we Włoszech” oraz „instytucjami inwestycyjnymi objętymi systemem opodatkowania zastępczego działającymi w charakterze uczestników innych instytucji inwestycyjnych”, jako że ta sama instytucja inwestycyjna może funkcjonować zarówno jako pośrednik finansowy (np. inwestuje w zbywalne papiery wartościowe) jak i jako subskrybent-uczestnik (np. inwestuje w inne przedsiębiorstwa inwestycyjne). Dochodom innych inwestorów zwolnionych z systemu opodatkowania podatkiem zastępczym,

⁽⁹⁾ Spółka może zostać zakwalifikowana jako spółka o małej lub średniej kapitalizacji na jeden lub więcej kwartałów roku kalendarzowego, w zależności od wahań giełdowych.

⁽¹⁰⁾ Środek nie ma bezpośredniego wpływu na opodatkowanie zagranicznych instytucji inwestycyjnych, które nie są objęte dyrektywą Rady 85/611/EWG.

⁽¹¹⁾ Uściślając, podczas gdy zagraniczne OICVM, które rozdzielają swój wynik operacyjny pomiędzy indywidualnych inwestorów włoskich, stosują potrącenie podatku we Włoszech w miejscu podziału, część wyniku operacyjnego uzyskana przez włoskie instytucje inwestycyjne uczestniczące w zagranicznych OICVM kwalifikuje się do ulgi w związku z podwójnym opodatkowaniem, poprzez podział części wyniku operacyjnego pochodzącego z tych zagranicznych OICVM.

którym objęte są instytucje inwestycyjne, poświęcony jest odrębny rozdział.

Opodatkowanie dochodów instytucji inwestycyjnych działających w charakterze pośredników finansowych objętych podatkiem zastępczym we Włoszech

- (20) W ramach systemu ogólnego instytucje inwestycyjne nie podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym. Wszystkie dochody operacyjne instytucji inwestycyjnych są jednak zwykle objęte 12,5 % podatkiem zastępczym od ich wyniku operacyjnego netto. Z reguły chodzi o ostateczny podatek, który zastępuje każdy dodatkowy podatek obejmujący dochody rozdzielane przez instytucje inwestycyjne.
- (21) Wynik operacyjny określa się odejmując od wartości aktywów netto funduszu na koniec roku przy wartości brutto naliczonego podatku zastępczego, powiększonego o zwroty i wszelkie dochody ewentualnie uzyskane w ciągu roku, wartość aktywów netto funduszu na początek roku i dochody z uczestnictwa w oszczędnościowych instytucjach zbiorowego inwestowania podlegających podatkowi zastępczemu, a także dochody zwolnione z podatku i podlegające odliczeniom opodatkowaniu u źródła⁽¹²⁾.
- (22) Artykuł 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003 zmienia ogólny system podatkowy, przewidując objęcie 5 % podatkiem zastępczym dochodu operacyjnego wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych.

Opodatkowanie dochodów instytucji inwestycyjnych podlegających systemowi opodatkowania podatkiem zastępczym działających w charakterze uczestników innych instytucji inwestycyjnych

- (23) Na podstawie systemu ogólnego wszystkie dochody dzielone pomiędzy własnych subskrybentów (włączając inne instytucje inwestycyjne) przez instytucje inwestycyjne objęte systemem opodatkowania zastępczego we Włoszech są wyłączone z jakiegokolwiek dodatkowego opodatkowania. Analizowany przepis utrzymuje taki system wyłączenia w odniesieniu do dochodów pochodzących z wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych (podlegających podatkowi zastępczemu o 5 % zredukowanej stawce). Przepis ten zmniejsza ponadto rzeczywiste opodatkowanie dochodów niewyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych, pochodzących z uczestnictwa w wyspecjalizowanych instytucjach inwestycyjnych prawa zagranicznego niepodlegających opodatkowaniu zastępczemu we Włoszech, zrównując je z poziomem 5 % stawki podatku zastępczego⁽¹³⁾.

⁽¹²⁾ Zgodnie z rozporządzeniem artykułu 10b Ustawy nr 77/1983, dochody pochodzące z instytucji inwestycyjnych prawa zagranicznego nieobjętych dyrektywą Rady 85/611/EWG wchodzą w skład aktywów netto, nie podlegając opodatkowaniu u źródła.

⁽¹³⁾ Według przepisów ogólnych, tylko 40 % wyniku operacyjnego, jaki instytucja inwestycyjna prawa włoskiego uzyskuje z uczestnictwa w instytucji inwestycyjnej prawa zagranicznego, podlega opodatkowaniu we Włoszech, co oznacza, że dochód pochodzenia zagranicznego uzyskany przez instytucję inwestycyjną prawa włoskiego jest w rzeczywistości opodatkowany 5 % stawką (zastosowanie 12,5 % stawki wobec 40 % dochodów jest równoznaczne z zastosowaniem stawki 5 %). Wykluczając ponadto z wyniku operacyjnego instytucji inwestycyjnych całość dochodów kapitałowych pochodzących od wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych podlegających obniżonemu opodatkowaniu odpowiadającemu 5 % stawce, środek zapewnia jednakowe traktowanie subskrypcji w wyspecjalizowanych instytucjach inwestycyjnych zarówno prawa włoskiego, jak i zagranicznego.

Opodatkowanie dochodów operacyjnych osiągniętych lub przydzielonych innym subskrybentom instytucji inwestycyjnych niepodlegających opodatkowaniu zastępczemu

- (24) Dochody przydzielane przez instytucje inwestycyjne prawa włoskiego lub zagranicznego subskrybentom włoskim nie podlegają dodatkowemu opodatkowaniu we Włoszech, jako że zostały już opodatkowane u źródła w instytucji inwestycyjnej (potrącenie podatku). Gdyby jednak subskrybentem było przedsiębiorstwo prowadzące działalność jako przedsiębiorstwo handlowe, uzyskane w ten sposób dochody wchodziły w skład dochodu przedsiębiorstwa podlegającego 33 % stawce podatkowej. Takich przedsiębiorstw-beneficjentów dotyczy 15 % kredyt podatkowy, który całkowicie kompensuje podwójne opodatkowanie uzyskanych dochodów kapitałowych. System zasadniczo zatwierdza wyżej wymieniony kredyt podatkowy także wtedy, gdy dochody rozdzielane są przez wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne⁽¹⁴⁾.
- (25) Na podstawie art. 18 włoskiej ustawy o podatkach dochodowych (TUIR), dochody przyznane przez instytucje inwestycyjne prawa zagranicznego inwestorom włoskim podlegają 12,5 % podatkowi potrącanemu u źródła. Środek redukuje podatek potrącany u źródła do 5 %, jeśli dochody są rozdzielane przez wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne. Rozporządzenie to zapewnia jednakowe traktowanie subskrybentów części udziałowych w instytucjach

⁽¹⁴⁾ Artykuł 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003 utrzymuje aktualny 15 % kredyt podatkowy, aby uniknąć sytuacji, w której obniżona 5 % stawka podatku stosowana wobec wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych byłaby w większym stopniu odczuwana przez subskrybenta prowadzącego działalność w ramach przedsiębiorstwa. Ten ostatni podlegałby faktycznie znacznie większemu opodatkowaniu indywidualnemu, jeśli zamiast 15 % kredyt byłby ograniczony do 5 % (pokrywając się ze stawką podatku zastępczego płaconego przez instytucję inwestycyjną). W sumie 15 % stawka podatkowa pozwala uniknąć wyższego opodatkowania indywidualnego subskrybenta, pozostawiając stawkę całkowitego opodatkowania na poziomie 5 %. By jednak uniknąć sytuacji, kiedy za każdym razem, gdy zostanie zapłacony tylko 5 % podatek, subskrybenci odnosiliby bezprawnie korzyść z całego 15 % kredytu, środek ustala, że kredyt podatkowy stanowi kredyt ograniczony w części, w której nie znajduje pokrycia w podatku zastępczym od osiągniętego wyniku operacyjnego, a więc 9 %, i dlatego nie może zostać zwrócony lub wykorzystany jako ulga podatkowa od podatku dochodowego należnego w latach podatkowych, w których dochód został osiągnięty. Wreszcie, aby zrekomensować podatek pobrany u źródła, włoskie przepisy przewidują wypłacenie sumy tytułem zwrotu inwestorom zagranicznym (niebędącym rezydentami), którzy subskrybowali części udziałowe w instytucjach inwestycyjnych podlegających opodatkowaniu we Włoszech, i którym przysługuje prawo do zwrotu podatku równego 15 % od dochodów przyznawanych przez instytucje inwestycyjne, tytułem rekompensaty wcześniej zapłaconego podatku. Względnie obowiązujący przepis ogranicza zwrot do 6 %, gdy dochody są przyznawane przez wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne podlegające opodatkowaniu zastępczemu, którego stawka została zredukowana do 5 % na podstawie art. 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003.

inwestycyjnych prawa zagranicznego i subskrybentów części udziałowych w instytucjach inwestycyjnych prawa włoskiego.

- (26) Dochody osiągnięte przez instytucje inwestycyjne wchodzi w skład wyniku operacyjnego funduszy emerytalnych, które posiadają części udziałowe tych instytucji inwestycyjnych. Dochody te podlegają ponadto 11 % stawce podatku zastępczego. Aby uniknąć podwójnego opodatkowania wyniku osiągniętego przez fundusze emerytalne, przewidziano zastosowanie kredytu podatkowego równego 15 % dochodów do odliczenia od podatku zastępczego, któremu podlegają te fundusze emerytalne. Środek dostosowuje nowy system obniżonego opodatkowania przewidzianego dla wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych do specyficznego systemu podatkowego dla funduszy emerytalnych.
- (27) Równoległe do zmniejszenia podatku zastępczego, którym objęte są wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne, obowiązujący przepis redukuje do 6 % kredyt podatkowy przyznany w związku z dochodami pochodzącymi z wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych prawa włoskiego. Artykuł 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003 stanowi ponadto, że część aktywów funduszy emerytalnych pochodząca z wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych prawa zagranicznego podlega 5 % realnemu podatkowi zastępczemu zamiast normalnej stawce 11 % ⁽¹⁵⁾.

III. PRZYCZYNY WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA

- (28) Otwierając formalne postępowanie, Komisja uznała, że środek spełnia wszystkie kryteria, kwalifikujące go jako pomoc państwa na rzecz wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych oraz spółek o małej i średniej kapitalizacji, których akcje są w posiadaniu tych wyspecjalizowanych instytucji w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu, a jednocześnie nie zgłosiła wątpliwości odnośnie obniżki podatku bezpośredniego przyznanej subskrybentom wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych, jako że stanowi ona środek ogólny dla wszystkich inwestorów.
- (29) Zgłaszając wątpliwości co do możliwości istnienia pomocy na rzecz wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych, Komisja uznała te ostatnie za „przedsiębiorstwa” w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu, jako że mają one albo formę spółki i są samodzielnymi przedsiębiorstwami, albo stanowią odrębny majątek zarządzany przez przedsiębiorstwa konkurujące na rynkach inwestycyjnych. Po drugie, Komisja zauważyła, że wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne albo odnoszą bezpośrednią korzyść

⁽¹⁵⁾ W przypadku funduszy emerytalnych, ten realny (5 %) poziom wpływu podatku zastępczego na wynik uzyskany z udziału funduszy emerytalnych w wyspecjalizowanych instytucjach inwestycyjnych realizowany jest – zgodnie z różnymi specyficznymi przepisami podatkowymi dotyczącymi funduszy emerytalnych – poprzez wyłączenie z wyniku operacyjnego, podlegającego 11 % podatkowi zastępczemu, 54,55 % dochodów przyznanych przez wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne prawa zagranicznego tak, że stosując 11 % podatek zastępczy wobec 45,45 % wyniku operacyjnego funduszy emerytalnych, uzyskuje się efekt odpowiadający zastosowaniu 5 % stawki wobec całości dochodów. Z drugiej strony, dochody pochodzące z funduszy emerytalnych związanych z wyspecjalizowanymi instytucjami inwestycyjnymi prawa włoskiego podlegają 11 % podatkowi zastępczemu, korzystając mimo to z 6 % kredytu podatkowego, przyznanego w celu zrekompensowania podatków już wpłaconych przez te wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne.

z obniżenia stawki podatkowej, albo w sposób pośredni korzystają z dodatkowych inwestycji kapitałowych z powodu obniżenia podatku, jakie środek przyznaje ich subskrybentom, kiedy inwestują oni przeważnie w spółki o małej i średniej kapitalizacji notowane na europejskim rynku regulowanym papierów wartościowych. Komisja stwierdziła ponadto, że omawiane korzyści nie są proporcjonalne do liczby akcji spółek o małej i średniej kapitalizacji będących w posiadaniu tych instytucji, ale zależą wyłącznie od ich statusu instytucji wyspecjalizowanych.

- (30) Jeśli chodzi o spółki o małej i średniej kapitalizacji, Komisja podkreśliła, że środek zapewnia w sposób pośredni korzyść spółkom, których akcje znajdują się w posiadaniu wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych, jako że zwiększa ich płynność, umożliwiając im dostęp do kapitału. Korzyść zależy od ich statusu spółki o małej i średniej kapitalizacji notowanej na europejskim rynku regulowanym papierów wartościowych, a nie od ich wyników, innych warunków lub inwestycji przez nie realizowanych.

IV. UWAGI WŁOCH ORAZ ZAINTERESOWANYCH STRON TRZECICH

- (31) W swoich uwagach zarówno Włochy, jak i Assogestioni stwierdziły, że omawiane instytucje inwestycyjne nie mogą być uznawane za przedsiębiorstwa, jako że stanowiłyby zwykłą masę majątkową zarządzaną przez odrębne przedsiębiorstwa. Te ostatnie podlegałyby zwykłemu opodatkowaniu zysków i nie odnosiłyby korzyści z obniżki podatku przewidzianej przez art. 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003.
- (32) Zarówno Włochy, jak i Assogestioni stwierdziły ponadto, że omawiany środek powinien zostać uznany za środek ogólnej polityki podatkowej, która przynosi bezpośredni zysk inwestorom i tylko w sposób pośredni wpływa na spółki o małej i średniej kapitalizacji oraz instytucje inwestycyjne. Według zainteresowanych stron środek ma na celu promowanie kapitalizacji rynku spółek o małej i średniej kapitalizacji, w stosunku do rynku innych spółek notowanych na giełdach papierów wartościowych w Europie, i jako taki nie wchodziłby w zakres zastosowania kontroli pomocy państwa. Zarówno Włochy, jak i zainteresowane strony wysunęły argument, że środek nie stanowiłby pomocy dla wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych, ani dla niektórych spółek zarządzających. Pod tym względem władze włoskie stwierdziły, że środek jest otwarty dla wszystkich przedsiębiorstw, które tworzą odrębne instytucje inwestycyjne skierowane na inwestowanie głównie w spółki o małej i średniej kapitalizacji notowane na europejskim rynku regulowanym papierów wartościowych i dlatego stanowiłby środek ogólny.
- (33) Ponadto, na podstawie tych uwag środek nie miałby wpływu na konkurencję z tego powodu, że jakakolwiek europejska spółka o małej lub średniej kapitalizacji mogłaby korzystać z łatwiejszego dostępu do kapitału.

Ponadto środek nie stanowiłby pomocy dla spółek o małej i średniej kapitalizacji, gdyż instytucje inwestycyjne lub ich spółki zarządzające podejmowałyby swoje decyzje inwestycyjne mając na uwadze maksymalizację swoich zysków.

- (34) Assogestioni przedstawiło szczegółowe informacje dotyczące funkcjonowania systemu w jego pierwszym okresie istnienia (2004). W końcu 2004 roku działały trzy wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne: dwie z nich były funduszami, które istniały już wcześniej i przystosowały swój statut tak, by posiadać przeważnie akcje spółek o małej i średniej kapitalizacji notowanych na europejskim regulowanym rynku papierów wartościowych, trzecia była nowym funduszem. Assogestioni wskazało, że koszty poniesione przez skarż państwa z tytułu zastosowania środka w 2004 roku były minimalne. Na podstawie danych przedstawionych przez Assogestioni Komisja obliczyła, że straty wpływów podatkowych w 2004 roku wzrosły do około 1,1 miliona EUR, biorąc pod uwagę dostosowania niezbędne dla neutralizacji przeniesienia potencjalnych kredytów podatkowych związanych z opodatkowaniem z lat poprzednich. Zarówno Włochy, jak i zainteresowane strony utrzymują, że dane te świadczą o tym, iż omawiany środek nie ma znaczącego wpływu na konkurencję oraz na wymianę wewnątrzspółnotową, uważając, że także spółki o małej i średniej kapitalizacji oraz instytucje inwestycyjne założone za granicą mogłyby odnieść korzyść z pośrednich skutków obniżenia omawianego podatku.

V. OCENA ŚRODKA

Pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu

- (35) Uwzględniając uwagi przedstawione przez władze włoskie oraz zainteresowane strony, Komisja potwierdza wyrażone stanowisko, to znaczy opinię, iż obniżenie podatku na rzecz inwestorów stanowi pomoc państwa zarówno na rzecz instytucji wyspecjalizowanych w inwestowaniu w akcje spółek o małej i średniej kapitalizacji notowanych na europejskim regulowanym rynku papierów wartościowych, jak i dla spółek o małej i średniej kapitalizacji, których akcje są w posiadaniu tych instytucji, jako że spełnia ona kryteria przewidziane w art. 87 ust. 1 Traktatu.

Selektywna korzyść na rzecz wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych

- (36) Komisja potwierdza przede wszystkim tezę wyrażoną w liście wszczynającym formalne postępowanie wyjaśniające, zgodnie z którą w niektórych przypadkach instytucje inwestycyjne są przedsiębiorstwami w rozumieniu art. 87 Traktatu i dlatego mogą korzystać z obniżenia podatku przewidzianego w art. 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003. W szczególności Komisja uważa, że chociaż wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne nie odnoszą bezpośrednich korzyści z obniżenia podatku przyznanego ich subskrybentom, uzyskują one przynajmniej pośrednią korzyść ekonomiczną, jako że obniżka opodatkowania inwestycji w wyspecjalizowane instytucje skłania subskrybentów do nabywania części udziałowych wyspecjalizowanych instytucji, przyczyniając się w przypadku tych ostatnich do zwiększenia ich płynności i dochodów dodatkowych w formie opłat za zarządzanie i subskrypcję.
- (37) Na podstawie komunikatu Komisji „Pomoc państwa a kapitał podwyższonego ryzyka”⁽¹⁶⁾, w przypadkach,

w których środek państwowy przewiduje utworzenie funduszu lub innej instytucji inwestycyjnej, konieczne jest ustalenie, czy sam fundusz lub instytucja inwestycyjna mogą uważać się za przedsiębiorstwo, które korzysta z pomocy państwa. W tym przypadku Komisja uwzględniła uwagę władz włoskich, według której wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne, które podlegają obniżonemu podatkowi zgodnie z art. 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003, stanowią po prostu masę majątkową i dlatego ogólnie rzecz biorąc nie mogą być uznawane za przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 87 Traktatu. Komisja zauważa jednak, że w niektórych przypadkach instytucje inwestycyjne przyjmują formę spółek i mogą odnosić indywidualne korzyści, mimo że opodatkowanie, któremu podlegają, jest oddzielne od opodatkowania majątku przez nie zarządzanego. Komisja zauważa również, że inne instytucje inwestycyjne nieposiadające osobowości prawnej zarządzane są przez przedsiębiorstwa, które konkurują z innymi jednostkami zajmującymi się zarządzaniem oszczędnościami, i dlatego wyżej wymienione przedsiębiorstwa mogą odnosić korzyści.

- (38) Komisja uważa, że wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne prowadzą działalność gospodarczą i stanowią przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 87 ust. 1. Zostało to potwierdzone przez orzeczenia Trybunału w zakresie podatku VAT. W szczególności Trybunał ustalił w ostatnim czasie⁽¹⁷⁾, że operacje przeprowadzane przez fundusze typu SICAV, które polegają na zbiorowym inwestowaniu w zbywalne papiery wartościowe, stanowią działalność gospodarczą prowadzoną przez podmioty pasywne według art. 4 ust. 2 szóstej dyrektywy Rady w sprawie podatku VAT⁽¹⁸⁾. Na podstawie orzeczenia⁽¹⁹⁾, biorąc pod uwagę pierwszą dyrektywę Rady⁽²⁰⁾, wnioskuje się, iż harmonizacja ustawodawstwa dotyczącego podatku VAT skierowana jest na eliminację czynników, które mogą zmienić warunki konkurencji, a więc na osiągnięcie neutralności konkurencyjnej. Zważywszy, że przepisy dotyczące pomocy państwa oraz dyrektywy dotyczące harmonizacji podatku VAT mają ten sam cel, Komisja uważa za stosowne odnieść się do orzeczenia dotyczącego wyżej wymienionych dyrektyw, które potwierdza, iż omawiane instytucje inwestycyjne, mające formę spółki lub niemające takiej formy, prowadzą działalność gospodarczą i dlatego stanowią one przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 87 ust. 1.
- (39) Komisja uważa zatem, że korzyść podatkowa przyznana inwestorom, którzy inwestują w wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne sprzyja samym instytucjom jako przedsiębiorstwom, kiedy mają one formę spółek, lub przedsiębiorstwom zarządzającym tymi instytucjami, kiedy

⁽¹⁷⁾ Sprawa C-8/03 BBL, punkty 42 i 43.

⁽¹⁸⁾ Szósta dyrektywa Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw Państw Członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – Wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku (Dz. U. L 145 z 1977, str. 1). Dyrektywa zmieniona ostatnio dyrektywą 2004/66/WE (Dz.U. L 168 z 1.5.2004, str. 35).

⁽¹⁹⁾ Sprawa 89/81, *Hong-Kong Trade Development Council* [1982] Orz. 1277, punkt 6.V. oraz sprawa C-317/94, *Elida Gibbs* [1996] Orz. I-5339, punkt 20.

⁽²⁰⁾ Pierwsza dyrektywa Rady 67/227/EWG z dnia 11 kwietnia 1967 r., w sprawie harmonizacji ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących podatków obrotowych (Dz.U. L 71 z 14.4.1967, str. 1301). Dyrektywa zmieniona ostatnio dyrektywą 77/388/WE (patrz przypis 19).

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 235 z 21.8.2001, str. 3, punkt IV.1.

mają one formę umowną. W szczególności wzrost popytu na części udziałowe wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych powoduje wzrost opłat operacyjnych i subskrypcyjnych uzyskanych przez instytucje lub przedsiębiorstwa, które zarządzają tymi instytucjami.

- (40) Argumentacja, według której środek nie jest selektywny, jako że nie sprzyja określonym instytucjom inwestycyjnym i spółkom zarządzającym w związku z ich wielkością, przynależnością narodową, miejscem rejestracji bądź założenia pozostaje bez znaczenia, jako że liczy się fakt, iż środek przewiduje nadzwyczajne obniżenie podatku ograniczone do instytucji inwestycyjnych wyspecjalizowanych w akcjach notowanych na giełdach papierów wartościowych spółek o małej i średniej kapitalizacji oraz ich spółek zarządzających. Na podstawie orzecznictwa skonsolidowanego⁽²¹⁾ fakt, że pomoc nie jest skierowana do jednego lub większej liczby wcześniej określonych specyficznych adresatów, ale podlega serii kryteriów obiektywnych, nie może poddawać pod dyskusję selektywnego charakteru środka państwowego. Komisja jest również zdania, iż fakt, że korzyści przyznane przez środek na rzecz przedsiębiorstw inwestycyjnych, które zarządzają wyspecjalizowanymi instytucjami inwestycyjnymi, jest korzyścią pośrednią, nie może wykluczać istnienia pomocy państwa, jako że według skonsolidowanego orzeczenia Trybunału⁽²²⁾, bezpośrednie korzyści podatkowe przyznane inwestorom, którzy nie są przedsiębiorstwami, stanowią pośrednią pomoc dla przedsiębiorstw, w które ci inwestorzy inwestują.
- (41) Komisja doszła więc do wniosku, że środek przynosi specyficzną, wyżej opisaną korzyść pośrednią instytucjom inwestycyjnym i ich spółkom zarządzającym, a stratę innym przedsiębiorstwom oferującym alternatywne formy inwestowania.

Selektywne korzyści na rzecz spółek o małej i średniej kapitalizacji, których akcje są w posiadaniu wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych

- (42) Komisja potwierdza również stanowisko wyrażone w liście wszczynającym formalne postępowanie wyjaśniające, zgodnie z którym omawiany środek sprzyja spółkom o małej i średniej kapitalizacji, których akcje są w posiadaniu wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych, korzystających z obniżenia podatku przewidzianego w art. 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003. W szczególności Komisja jest zdania, że środek zapewnia selektywną, pośrednią korzyść spółkom o małej i średniej kapitalizacji, których akcje są w posiadaniu wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych, w postaci wzrostu popytu na ich akcje i wzrostu ich płynności. Argumentacja, według której nie istnieje żadna korzyść dla spółek o małej i średniej kapitalizacji, jako że fundusze i inwestorzy działają w celu maksymalizacji zysków, nie może zostać przyjęta, ponieważ korzystniejsze traktowanie podatkowe zachęca do inwestowania, powodując w ten sposób wzrost płynności spółek o małej i średniej kapitalizacji, także w warunkach braku aktywnego działania tych spółek zmierzającego do skorzystania z takiej możliwości.

- (43) Nie może zostać przyjęta także argumentacja, na podstawie której omawiany środek stanowiłby środek ogólnej polityki podatkowej zmierzającej do sprzyjania kapitalizacji spółek o małej i średniej kapitalizacji w Europie i nie podlegałby przepisom dotyczącym pomocy państwa. Komisja uważa, że przyznana korzyść podatkowa nie zrekompensuje zasadniczej różnicy w traktowaniu podatkowym między zbiorowymi inwestycjami w notowane spółki o małej i średniej kapitalizacji z jednej strony oraz zbiorowymi inwestycjami w inne spółki lub pojedynczymi inwestycjami w spółki nienotowane na giełdach papierów wartościowych z drugiej strony. Środka nie można też uzasadnić na podstawie jego specyficznego celu, jako że ogranicza się on do zastosowania obniżenia podatku w przypadku zbiorowych wyspecjalizowanych inwestycji w akcje spółek o małej i średniej kapitalizacji notowanych na rynkach regulowanych i jako taki nie jest skierowany ani dostosowany do celu, jakim jest sprzyjanie kapitalizacji tych przedsiębiorstw, ale jest w znacznym stopniu zależny od warunku, aby inwestycje były realizowane poprzez wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne.

Zasoby państwowe

- (44) Komisja uważa, że korzyści, o których mowa, przyznawane są przez państwo lub też poprzez wykorzystanie zasobów państwowych. Przyjmując do wiadomości, że Włochy nie przedstawiły sprzeciwu w związku z powyższym, Komisja potwierdza ocenę wyrażoną podczas wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, według której korzyść pochodzi od państwa, jako że opiera się na orzeczeniu się przez włoski skarb państwa wpływów z obowiązującego podatku.

Wpływ na konkurencję

- (45) Po rozważeniu skutków środka, Komisja potwierdza ocenę wyrażoną podczas wszczęcia formalnego postępowania, według której środek może zakłócać konkurencję pomiędzy przedsiębiorstwami i wpływać na wymianę pomiędzy Państwami Członkowskimi, ponieważ spółki będące beneficjentami mogą działać na rynkach międzynarodowych i prowadzić działalność handlową lub inną działalność gospodarczą na rynkach charakteryzujących się silną konkurencją. Według orzecznictwa skonsolidowanego⁽²³⁾, do tego, aby środek zakłócał konkurencję wystarczy, że beneficjent pomocy konkuruje z innymi przedsiębiorstwami na rynkach otwartych na konkurencję. W szczególności, instytucje zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe wyspecjalizowane w akcjach spółek o małej i średniej kapitalizacji konkurują z innymi przedsiębiorstwami finansowymi i działają na rynku otwartym charakteryzującym się znacznym stopniem wymiany wewnątrzspółnotowej. Jeśli chodzi o spółki o małej i średniej kapitalizacji, których akcje są w posiadaniu wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych, opisanych w art. 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003, przynajmniej niektóre z nich aktywnie działają w sektorach, w których następuje wymiana między Państwami Członkowskimi.
- (46) Komisja jest zdania, że ani ograniczony koszt podatkowy związany z tym środkiem w 2004 roku (1,1 miliona EUR), ani ograniczona liczba instytucji inwestycyjnych działających w tymże roku (trzy), w stosunku do dużej liczby notowanych spółek o małej i średniej kapitalizacji, których

⁽²¹⁾ Sprawa T-55/99 *CETM przeciwko Komisji* [2000] Orz. II-3207, punkt 40 oraz sprawy połączone T-92/00 i T-103/00, *Territorio Histórico de Álava i inne przeciwko Komisji* [2002] Orz. II-1385, punkt 58.

⁽²²⁾ Sprawa C-156/98 *Niemcy przeciwko Komisji* [2000] Orz. I-6857, punkty 24-28 oraz sprawa T-93/02 *Confédération nationale du Crédit mutuel przeciwko Komisji*, wyrok z 18.1.2005, punkt 95.

⁽²³⁾ Sprawa T-214/95 *Het Vleemse Gewest przeciwko Komisji*, Orz. 1998, str. II-717.

akcje znalazły posiadaczy, nie może zmienić wniosku, że środek stanowi pomoc, po pierwsze dlatego, że według skonsolidowanego orzeczenia Trybunału⁽²⁴⁾ nawet niewielka pomoc ma wpływ na konkurencję, a po drugie dlatego, że Włochy nie wykluczają, że omawiany środek może mieć w przyszłości znacznie większy wpływ ekonomiczny. Należy ponadto zauważyć, że ograniczony wpływ środka może wynikać także z faktu, iż Komisja szybko wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające w sprawie środka i że mogło to wpłynąć na zachowanie przedsiębiorstw. W końcu, chociaż liczba kwalifikujących się do objęcia pomocą spółek o małej i średniej kapitalizacji notowanych na europejskich rynkach regulowanych jest relatywnie większa w stosunku do wielkości obniżenia podatku w 2004 roku, dane przedstawione przez Włochy nie pozwalają twierdzić, iż korzyści przyznane pojedynczym beneficjentom mogą być traktowane jako pomoc *de minimis*.

- (47) Komisja doszła więc do wniosku, że omawiany środek powoduje zakłócanie (poprzez traktowanie podatkowe inwestorów) konkurencyjności niektórych przedsiębiorstw, prowadzących działalność handlową i w zakresie, w jakim działają one na rynkach otwartych na konkurencję międzynarodową, zakłóca konkurencję.

Legalność środka

- (48) Władze włoskie wprowadziły w życie środek bez uprzedniego powiadomienia Komisji, nie przestrzegając tym samym obowiązku przewidzianego w art. 88 ust. 3 Traktatu. W zakresie, w jakim stanowi on pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu i został wprowadzony w życie bez uprzedniej akceptacji Komisji, środek ma charakter pomocy bezprawnej.

Zgodność

- (49) Omawiany środek stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu, jego zgodność ze wspólnym rynkiem musi więc być oceniana w świetle odstępstw przewidzianych w art. 87 ust. 2 i w art. 87 ust. 3 Traktatu.
- (50) Władze włoskie nie zakwestionowały bezpośrednio oceny Komisji, o której mowa w piśmie wszczynającym formalne postępowanie wyjaśniające z 11 maja 2004 r., według której, w omawianym przypadku, nie ma zastosowania żadne z odstępstw, o których mowa w art. 87 ust. 2 i 3 Traktatu, wskutek których pomoc państwa może być uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem, a Komisja nie weszła w posiadanie nowych informacji, które poddawałyby w wątpliwość ten wniosek.
- (51) Korzyści w omawianym przypadku nie są powiązane z żadnym wydatkiem lub wiążą się z wydatkami niekwalifikującymi się do objęcia pomocą według przepisów dotyczących zwolnień w omawianej kategorii lub według istniejących wytycznych wspólnotowych.

- (52) Odstępstwa przewidziane w art. 87 ust. 2 Traktatu, dotyczące pomocy o charakterze socjalnym przyznawanej indywidualnym konsumentom, pomocy mającej na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi oraz pomocy przyznawanej gospodarce niektórych regionów Republiki Federalnej Niemiec, nie mają w tym przypadku zastosowania.

- (53) Nie ma zastosowania również odstępstwo, o którym mowa w art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu, które przewiduje autoryzację pomocy przeznaczonej na sprzyjanie rozwojowi gospodarczemu regionów, w których poziom życia jest nienormalnie niski lub regionów, w których istnieje poważny stan niedostatecznego zatrudnienia, jako że środek stosowany jest na całym terytorium Włoch, a nie tylko w regionach włoskich korzystających z pomocy w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu. Wreszcie program pomocy nie wydaje się w żaden sposób przyczyniać do rozwoju wyżej wspomnianych regionów.

- (54) W ten sam sposób, program nie może zostać uznany za ważny projekt stanowiący przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania lub mający na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce Włoch, jak przewidziano w art. 87 ust. 3 lit. b) Traktatu. Nie ma on także na celu wspierania kultury ani zachowania dziedzictwa kulturowego, jak stanowi art. 87 ust. 3 lit. d) Traktatu.

- (55) Wreszcie, omawiany środek powinien być oceniany w świetle art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu. Artykuł ten stanowi, że pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych jest dopuszczalna pod warunkiem, że nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Ulgi podatkowe przyznane za pośrednictwem środka nie są powiązane ani proporcjonalne do specyficznych inwestycji, tworzenia miejsc pracy lub specyficznych projektów, które przyczyniłyby się do ułatwiania rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu. Nie mogą one zostać uznane za zgodne ze wspólnym rynkiem na podstawie kryteriów ustalonych w komunikacie Komisji – „Pomoc państwa a kapitał podwyższonego ryzyka”⁽²⁵⁾, jako że przedmiotem inwestycji preferencyjnych są spółki notowane na europejskim rynku regulowanym, a władze włoskie nie wykazały, że spółki te nie korzystają z odpowiedniego dostępu do finansowania kapitałowego i w procesie pozyskiwania kapitału są narażone na koszty wyższe niż inne spółki. Komisja zauważa wreszcie, że jak to zostało stwierdzone przez Trybunał w kwestii innego środka pomocy na rzecz specyficznych inwestycji, „nie jest wykluczone, że sam system może znaleźć zastosowanie w przypadku przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji lub działających w sektorach wrażliwych regulowanych specyficznymi przepisami w zakresie pomocy”⁽²⁶⁾. Komisja doszła do

⁽²⁵⁾ Dz.U. C 235 z 21.8.2001, str. 3.

⁽²⁶⁾ Sprawa C-156/98 Niemcy przeciwko Komisji Orz. 2000, str.I-6857, punkt 69.

⁽²⁴⁾ Sprawa C-142/87 Belgia przeciwko Komisji, Orz. 1990, str. I-959.

wniosku, że korzyści przyznane przez środek redukują koszty, które beneficjenci musieliby normalnie ponieść w toku prowadzonej działalności gospodarczej i dlatego muszą zostać uznane za pomoc państwa, jako że zgodnie z praktyką i z orzecznictwem, nie są zgodne ze wspólnym rynkiem.

VI. WNIOSKI

- (56) Komisja doszła do wniosku, że ulgi podatkowe przyznane za pośrednictwem omawianego środka stanowią program pomocy państwa, w przypadku którego nie ma zastosowania żadne z przewidzianych odstępstw od ogólnego zakazu takiej pomocy i który z tego powodu jest niezgodny ze wspólnym rynkiem. Komisja uważa ponadto, że Włochy bezprawnie wprowadziły w życie omawiany środek.
- (57) Stwierdzenie, że pomoc państwa została przyznana bezprawnie i jest niezgodna ze wspólnym rynkiem powoduje, jako normalną konsekwencję, że pomoc musi zostać odzyskana w celu przywrócenia w miarę możliwości konkurencyjności istniejącej przed udzieleniem tej pomocy.
- (58) Niniejsza decyzja dotyczy programu jako takiego i musi zostać wprowadzona w życie w trybie natychmiastowym, łącznie z odzyskaniem pomocy przyznanej w ramach programu zgodnie z art. 14 rozporządzenia wykonawczego nr 659/1999 ⁽²⁷⁾.
- (59) W tym celu Komisja uznaje za konieczne, po pierwsze, zażądać od Włoch natychmiastowego uchylecia pomocy opierającej się na różnicy w traktowaniu podatkowym dochodów operacyjnych, z korzyścią dla dochodów operacyjnych osiąganych przez instytucje inwestycyjne wyspecjalizowane w akcjach spółek o małej i średniej kapitalizacji notowanych na europejskim regulowanym rynku papierów wartościowych i do poinformowania wszystkich podmiotów powołanych do stosowania omawianych bodźców fiskalnych na podstawie stosownych przepisów krajowych, o których mowa w art. 12 dekretu DL 269/2003, o bezpośrednim zastosowaniu niniejszej decyzji Komisji.
- (60) Po drugie, Włochy będą musiały odzyskać pomoc udzieloną instytucjom inwestycyjnym lub przedsiębiorstwom zarządzającym instytucjami inwestycyjnymi mającym formę umowną, które są równocześnie pierwszymi beneficjentami pomocy i podmiotami zobowiązanymi do płacenia podatku zastępczego od dochodów operacyjnych na rzecz państwa. Kwota pomocy, którą należy odzyskać, odpowiada różnicy pomiędzy zwykłym podatkiem zastępczym a podatkiem obniżonym wskutek omawianych bodźców fiskalnych. Niniejsza decyzja nie zamyka możliwości pobierania przez instytucje inwestycyjne lub przedsiębiorstwa, które nimi zarządzają, odpowiedniej kwoty od swoich subskrybentów, jeśli taką możliwość przewiduje prawo krajowe. Obowiązek odzyskania pomocy nie wyklucza jednak możliwości, by całość lub część pomocy przyznanej indywidualnym beneficjentom była zgodna z przepisami art. 2 rozporządzenia Komisji nr 69/2001 z 12 stycznia 2001 w sprawie zastosowania art. 87 i 88

Traktatu w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis* ⁽²⁸⁾.

- (61) Komisja wzywa Włochy do dostarczenia wymaganych informacji przy wykorzystaniu kwestionariusza, znajdującego się w Załączniku do niniejszej decyzji, sporządzając wykaz pośredników finansowych i innych podmiotów zainteresowanych odzyskaniem omawianego bodźca finansowego oraz podając jasną specyfikację środków przewidzianych i już zastosowanych w celu natychmiastowego odzyskania bezprawnej pomocy państwa. Komisja prosi Włochy o przedstawienie, w ciągu dwóch miesięcy od przyjęcia niniejszej decyzji, wszystkich dokumentów potwierdzających rozpoczęcie procedury odzyskania bezprawnej pomocy (np. okólników, nakazów windykacji, itp.).
- (62) Do kwot, które mają zostać odzyskane, należy doliczyć odsetki na podstawie rozporządzenia Komisji nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE ⁽²⁹⁾,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Program pomocy państwa przyznanej w formie bodźców fiskalnych na rzecz instytucji zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe wyspecjalizowanych w akcjach spółek o małej i średniej kapitalizacji notowanych na europejskim regulowanym rynku papierów wartościowych, o którym mowa w art. 12 dekretu z mocą ustawy nr 269/2003, który Włochy wprowadziły w życie naruszając art. 88 ust. 3 Traktatu, nie jest zgodny ze wspólnym rynkiem.

Artykuł 2

Włochy uchylają program pomocy, o którym mowa w art. 1, ze skutkiem nabierającym mocy dwa miesiące od daty uzyskania pisemnego powiadomienia o niniejszej decyzji.

Artykuł 3

1. W ciągu dwóch miesięcy od daty pisemnego powiadomienia o niniejszej decyzji Włochy poinformują wszystkich pośredników finansowych, w tym instytucje zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe wyspecjalizowane w akcjach spółek o małej i średniej kapitalizacji i wszystkie inne podmioty zainteresowane zastosowaniem programu pomocy państwa, o którym mowa w art. 1, o decyzji Komisji, aby uznać wyżej wspomniany program za niezgodny ze wspólnym rynkiem.

2. Republika Włoska podejmie wszelkie kroki niezbędne w celu odzyskania pomocy, o której mowa w art. 1 i nielegalnie oddanej do dyspozycji beneficjentom przez instytucje inwestycyjne mające formę spółek lub, zależnie od

⁽²⁷⁾ Zob. przypis 2.

⁽²⁸⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 30.

⁽²⁹⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, str. 1.

przypadku, przez przedsiębiorstwa, które zarządzają instytucjami inwestycyjnymi mającymi formę umowną, bez uszczerbku dla ewentualnych odwołań przewidzianych przez prawo krajowe.

W ciągu dwóch miesięcy od daty pisemnego powiadomienia o niniejszej decyzji, Republika Włoska poinformuje Komisję o tożsamości beneficjentów, kwocie pomocy przyznanej indywidualnie i metodach, jakimi kwoty te zostały określone.

3. Odzyskanie zostanie zrealizowane niezwłocznie, według procedur prawa krajowego w celu zapewnienia natychmiastowego i skutecznego wykonania niniejszej decyzji.

4. Pomoc, którą należy odzyskać, powiększona jest o odsetki naliczane począwszy od daty udostępnienia pomocy beneficjentom do dnia jej rzeczywistego odzyskania.

Odsetki naliczane są zgodnie z rozporządzeniami, o których mowa w rozdziale V rozporządzenia (WE) nr 794/2004.

Artykuł 4

Włochy poinformują Komisję w terminie dwóch miesięcy od daty pisemnego powiadomienia o niniejszej decyzji o środkach przyjętych i przewidzianych w celu zastosowania się do niej. Informacje te zostaną przekazane za pośrednictwem kwestionariusza znajdującego się w Załączniku do niniejszej Decyzji. Włochy przedstawią w tym samym terminie wszystkie dokumenty potwierdzające rozpoczęcie procedury odzyskiwania bezprawnej pomocy od beneficjentów.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 6 września 2005 r.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji

ZAŁĄCZNIK

Informacje dotyczące wprowadzenia w życie decyzji Komisji dotyczącej programu pomocy państwa C 19/2004 – Włochy: Boddźce fiskalne na rzecz niektórych instytucji zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe wyspecjalizowanych w spółkach o małej i średniej kapitalizacji notowanych na rynkach regulowanych

1. **Całkowita liczba beneficjentów i całkowita kwota pomocy, jaką należy odzyskać**

- 1.1. Należy wskazać szczegółowo, w jaki sposób obliczona zostanie suma bodźców fiskalnych, którą należy odzyskać od poszczególnych beneficjentów
  - Kapitał
  - Odsetki
- 1.2. Jaka jest całkowita suma bodźców fiskalnych przyznanych bezprawnie w ramach programu pomocy, którą należy odzyskać (ekwiwalent dotacji brutto; ceny...)
- 1.3. Jaka jest całkowita liczba beneficjentów, od których należy odzyskać bodźce fiskalne bezprawnie przyznane w ramach programu pomocy

2. **Działania przewidziane i podjęte w celu odzyskania pomocy**

- 2.1. Uprasza się o szczegółowe wskazanie, jakie działania zostały przewidziane, a jakie już podjęte w celu natychmiastowego i skutecznego odzyskania bodźców fiskalnych. Wyszczególnić podstawę prawną wspomnianych działań.
- 2.2. W jakim terminie odzyskiwanie zostanie zakończone?

3. **Informacje dotyczące podmiotów indywidualnych, które zastosowały bodźce fiskalne**

W załączonej tabeli proszę podać dane dotyczące każdego podmiotu, od którego należy odzyskać bodźce fiskalne przyznane nielegalnie w ramach programu pomocy.

Tożsamość podmiotu	Kwota bezprawnie przyznanego bodźca (*) waluta: ...	Kwoty spłacone (°) waluta: ...

(*) Kwota pomocy oddanej do dyspozycji beneficjenta (ekwiwalent dotacji brutto; ceny...).

(°) Kwoty spłacone brutto (łącznie z odsetkami).

DECYZJA KOMISJI**z dnia 23 listopada 2005 r.****w sprawie pomocy państwa, której Włochy zamierzają udzielić na rzecz Fincantieri***(notyfikowana jako dokument nr C(2005) 4433)***(Jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2006/639/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1540/98 z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie pomocy dla przemysłu stoczniowego⁽¹⁾,po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z wyżej wymienionymi artykułami⁽²⁾ oraz po uwzględnieniu tych uwag,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. POSTĘPOWANIE

- (1) Pismem z dnia 31 lipca 2003 r. Włochy powiadomiły Komisję o udzielanych środkach pomocowych. W pismach z 16 września, 6 listopada i 1 grudnia 2003 r. oraz z 4 lutego, 12 lutego, 26 lutego, 5 kwietnia, 25 maja, 23 czerwca i 8 lipca 2004 r. Włochy dostarczyły Komisji dodatkowych informacji.
- (2) Pismem z dnia 22 października 2004 r. Komisja poinformowała Włochy o decyzji wszczęcia postępowania przewidzianego art. 88 ust. 2 Traktatu WE w sprawie omawianych środków pomocowych.
- (3) Decyzja Komisji o wszczęciu procedury została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*⁽³⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag w sprawie omawianych środków pomocowych.
- (4) Komisja otrzymała uwagi zainteresowanych stron, które zostały przekazane Włochom, by mogły na nie odpowiedzieć. Włochy przesłały swoje uwagi w piśmie z dnia 12 kwietnia 2005 r.
- (5) Komisja otrzymała kolejne pisma z Włoch z 18 maja, 12 października i 25 listopada 2005 r.

II. SZCZEGÓŁOWY OPIS POMOCY

- (6) Włochy zwróciły się do Komisji o przedłużenie terminu dostawy, 31 grudnia 2003 r., przewidzianego art. 3

rozporządzenia Rady (WE) nr 1540/98 w sprawie pomocy dla przemysłu stoczniowego („rozporządzenie w sprawie przemysłu stoczniowego”) i warunkującego korzystanie z wynikającej z umowy pomocy operacyjnej. Przedłużenie, o które zwróciła się spółka Fincantieri, dotyczy dostawy pięciu statków wycieczkowych o łącznej wartości umownej 2,1 mld EUR oraz pomocy w wysokości 243 mln EUR.

- (7) Fincantieri jest spółką skarbu państwa posiadającą osiem stocznii na terenie Włoch (Monfalcone, Marghera, Sestri Ponente, Ancona, Palermo, Castellammare, Muggiano, Riva Trigoso), specjalizującą się w budowie statków wycieczkowych, która produkuje także inne rodzaje statków przeznaczonych do żeglugi morskiej oraz okręty dla celów wojskowych.
- (8) Włochy wyjaśniły, iż ostateczne umowy na budowę omawianych statków podpisano w grudniu 2000 r. oraz że dostawę, zgodnie z klauzulami zawartymi w umowie, przewidziano na czerwiec bądź grudzień 2003 r. Statki zostały zamówione przez kilka oddziałów Carnival Corporation („Carnival”), amerykańskiego organizatora rejsów wycieczkowych. Na tej podstawie Włochy obiecały pomoc operacyjną związaną z umową na budowę statków.
- (9) Włochy uściśliły, że jesienią 2001 r. właściciel statków poprosił o przedłużenie terminów dostawy na lata 2004 i 2005, motywując to wpływem, jaki zamachy terrorystyczne z 11 września 2001 r. miały na sektor rejsów wycieczkowych. Spółka Fincantieri wyraziła zgodę i Włochy zwróciły się o przedłużenie terminu dostawy, aby statki mogły jeszcze zostać objęte pomocą operacyjną.
- (10) W piśmie notyfikującym władze Włoch nawiązały do decyzji Komisji z dnia 5 czerwca 2002 r.⁽⁴⁾, zezwalającej na podobne przedłużenie terminu dostawy statku wycieczkowego budowanego w niemieckiej stoczni Meyer Werft. Włochy uwypukliły podobieństwa między dwiema sytuacjami w zakresie: (i) umotywowania przedłużenia (wpływ zamachów terrorystycznych z 11 września 2001 r.), (ii) sektora rynku (rejsy statkami wycieczkowymi) oraz (iii) zależności handlowej, jaka zachodzi między stoczną a właścicielem statku (Carnival jest najważniejszym klientem Fincantieri).

⁽¹⁾ Dz.U. L 202 z 18.7.1998, str. 1.⁽²⁾ Dz.U. C 30 z 5.2.2005, str. 12.⁽³⁾ Patrz: przypis nr 2.⁽⁴⁾ Dz.U. C 238 z 3.10.2002, str. 14, pomoc państwa nr N 843/01.

- (11) Decyzją z dnia 20 października 2004 r. Komisja zezwoliła na przedłużenie terminu dostawy czterech statków, wyrażając przy tym wątpliwość co do możliwości takiej prolongaty dla piątego statku. Wątpliwości dotyczyły statku nr 6079, którego termin oddania do użytku przewidziano na październik 2005 r. Statek ten początkowo miał być dostarczony w roku 2005, ale później, pod koniec roku 2000, termin dostawy zmieniono na grudzień 2003, gdyż w przeciwnym razie statek nie mógłby zostać objęty pomocą operacyjną.
- (12) Kwota pomocy, jaką Włochy przyznałyby spółce Fincantieri, gdyby Komisja zezwoliła na przedłużenie terminu dostarczenia statku nr 6079, wyniosłaby ok. 33 mln EUR (9 % wartości umownej statku).
- (13) Postępowanie formalne zostało wszczęte głównie z dwóch powodów. Po pierwsze, istniały wątpliwości co do wykonalności planu, zgodnie z którym jeden z pięciu statków (6077) miał powstać w stoczni w Ankonie, co wiązałoby się ze skomplikowanym procesem produkcji, zważywszy na fakt że długość doku w Ankonie jest mniejsza niż długość statku, w związku z czym oczekujące na montaż sekcje kadłuba miały być przeniesione do drugiej stoczni (ATSM Triest), a następnie znów przetransportowane do Ankony. Ponadto w Ankonie nigdy nie budowano tak skomplikowanych statków, co pozostawiało wątpliwości w kwestii powodzenia operacji, także ze względu na wyposażenie statku. W tym miejscu należy dodać, że budowa w Ankonie statku nr 6077 pociągnęłaby za sobą wyjątkowo liczne prace wyposażeniowe w stoczni w Palermo związane z przeniesieniem produkcji z Ankony do Palermo.
- (14) Drugim powodem były wątpliwości dotyczące szacowanego zakresu prac wyposażeniowych, jakich musiałaby podjąć się spółka Fincantieri, gdyby wszystkie pięć statków miało być dostarczonych w 2003 r. Wedle szacunków Komisji odpowiadałoby to dwukrotnemu zwiększeniu w roku 2003 produkcji wyposażenia dotychczas realizowanej w Fincantieri. Ponadto w stoczni w Margherze produkcja wyposażenia przewidziana na rok 2003 byłaby o ok. 40 % wyższa od produkcji osiągniętej dotychczas przez ten zakład. Komisja miała zatem wątpliwości, czy plan produkcji grupy Fincantieri, a w szczególności stoczni w Margherze, był realistyczny.
- (15) Z tych dwóch powodów Komisja miała wątpliwości, czy wszystkie pięć statków zdołanoby dostarczyć w roku 2005. Jednak na podstawie tych samych informacji i analizy Komisja przyznała, że możliwe byłoby dostarczenie czterech z nich.
- (16) Zdaniem Komisji najpoważniejsze wątpliwości dotyczyły statku nr 6079 (trzeciego statku bliźniaczego dla statku nr 6077), który miał być budowany w stoczni w Margherze i dostarczony w październiku 2005 r. Na skutek decyzji o budowie statku nr 6077 w Margherze dostawa statku nr 6079 została przesunięta na znacznie późniejszy termin

w stosunku do założeń planu produkcji z grudnia 2000 r. Wątpliwości te oparte były również na przesłankach (list intencyjny został podpisany przed zawarciem ostatecznych umów w grudniu 2000 r.), z których od początku wynikała aktualna sekwencja produkcji zakładająca znaczne opóźnienie w terminie dostarczenia statku nr 6079.

III. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

- (17) Spółka Fincantieri przesłała swoje uwagi w piśmie z dnia 3 marca 2005 r.
- (18) Spółka Fincantieri oświadczyła, że każdy z należących do niej zakładów, zarówno będący częścią pionu statków wycieczkowych, jak i pionu statków transportowych, byłby w stanie, bez konieczności wprowadzania zmian w inżynierii produkcji lub planach wykonawczych w warsztacie, wytworzyć te same elementy statku, ponieważ mógłby liczyć na sieć *podwykonawców*, którzy w razie potrzeby mogliby sprostać wymogom ilościowym i jakościowym produkcji.
- (19) Fincantieri oświadczyła ponadto, że stocznia w Ankonie mogłaby bez problemu zbudować statek wycieczkowy o wymiarach i parametrach statku nr 6077 (bliźniaczy statek numeru 6079), łącznie z całym wyposażeniem i wystrojem, korzystając wyłącznie z własnej infrastruktury produkcyjnej i zaplecza technicznego, gdyby porozumienie między spółką Fincantieri, władzami lokalnymi i regionalnymi, władzami portowymi i związkami zawodowymi pracowników sektora metalurgicznego, zawarte w umowie intencyjnej z dnia 6 grudnia 1999 r., zostało natychmiast wprowadzone w życie. Tak się jednak nie stało.
- (20) Analizując inżynierię produkcji statku nr 6077 (bliźniaczy statek numeru 6079), podjęto decyzję o budowie statku w dwóch częściach: większej w Ankonie i mniejszej w Riva Trigoso. Ten sam schemat produkcji przewidziano przy realizacji lotniskowca Conte di Cavour, w stoczniach Riva Trigoso i Muggiano, który to schemat zastosowano już w 1997 r. przy budowie statku wycieczkowego „Disney Magic” w stoczniach w Ankonie i Margherze. Tak zwana „jumboizacja” została zaplanowana w suchym doku ATSM w Trieście, dysponującym także instalacją do wyposażenia i wykańczania statków, a zatem można by wyeliminować wszelkie trudności produkcyjne stoczni z Ankony, przy czym istotną korzyścią, o której nie należy zapominać, jest bliskość obszaru przemysłowego wokół stoczni Monfalcone.
- (21) Ostatecznie, decydując się na budowę w Ankonie statku 6077, a przynajmniej znacznej części kadłuba i wiele prac wyposażeniowych, Fincantieri przyjęła strategię zarazem skuteczną i dalekowzroczną, przewidując na wypadek ewentualnych problemów serię rozwiązań alternatywnych, wykorzystujących zintegrowanie i elastyczność własnych zakładów, aby zagwarantować dotrzymanie przewidzianego umową terminu oddania do użytku na koniec roku 2003.

IV. UWAGI WŁADZ WŁOSKICH

- (22) Uwagi przesłane przez władze Włoch w następstwie wszczęcia formalnego postępowania pokrywają się ze stanowiskiem Fincantieri, że plan z grudnia 2000 r., choć stanowił duże wyzwanie, był jednak realistyczny. Władze Włoch uważają, że terminu dostawy można byłoby dotrzymać dzięki elastyczności procesu produkcyjnego Fincantieri, czyli możliwości budowania statku z wykorzystaniem kilku stoczni równocześnie (wliczając w to stocznie, w których zazwyczaj nie buduje się statków wycieczkowych), dzięki specjalnemu projektowi inwestycji w infrastrukturę i wyposażenie oraz dzięki zaawansowanym technologiom konstrukcyjnym.
- (23) W odniesieniu do planowanego udziału ATSM w budowie jednego ze statków uwagi Włoch pokrywają się ze stanowiskiem Fincantieri, że ATSM bez problemu podołałoby połączeniu dwóch wyposażonych sekcji kadłuba jednostki nr 6077, chociaż taka metoda konstrukcyjna stanowi alternatywę pod pewnymi względami mniej satysfakcjonującą niż „normalna” kolejność faz budowy. W każdym razie łączenie sekcji kadłuba jest już dla Fincantieri operacją rutynową. Jeśli chodzi o wątpliwości Komisji, czy stocznia w Ankonie ma doświadczenie w budowie tak skomplikowanych statków, to Włochy uważają, że stocznia takie doświadczenie posiada, gdyż zbudowano i wyposażono w niej niemal połowę statku „Disney Magic” oraz statek pasażerski „Danielle Casanova”.
- (24) Władze Włoch twierdzą również, że w przeszłości (1996-97) stocznia w Palermo zrealizowała plany produkcji jeszcze bardziej obciążające niż plan przewidziany na rok 2000. Władze Włoch nie zgadzają się z oceną Komisji, wedle której plan produkcji z roku 2000 zakładałby wykonanie w roku 2003 prac wyposażeniowych dwukrotnie przewyższających rozmiary prac dotychczas zrealizowanych przez Fincantieri, a ponadto utrzymują, że prawie we wszystkich stoczniach plan produkcji z roku 2000 mieściłby się w „standardowych mocach” stoczni i tylko w niektórych przypadkach zostałyby wykorzystane pełne moce przerobowe.
- (25) W odpowiedzi na stwierdzenie Komisji, że w stoczni w Margherze produkcja wyposażenia przewidziana na rok 2003 byłaby o ok. 40 % wyższa niż produkcja dotychczas realizowana w tej stoczni, władze Włoch twierdzą, iż nakład pracy (wraz z pracami nad wyposażeniem) przewidziany dla stoczni w Margherze w planie z 2000 r. był absolutnie spójny z mocami produkcyjnymi i potencjałem stoczni, co zostało konkretnie wykazane, gdyż poprzednio udało się dostarczyć cztery statki w ciągu 15 miesięcy, czyli zgodnie z planem na rok 2003.
- (26) Włochy otrzymały również możliwość ustosunkowania się do głównych elementów raportu opracowanego przez niezależnego eksperta i wykorzystanego przez Komisję do oceny informacji dostarczonych przez Włochy przed wszczęciem formalnego postępowania wyjaśniającego.
- (27) W odpowiedzi, w piśmie z dnia 18 maja 2005 r., władze Włoch ustosunkowały się do trzech głównych aspektów raportu eksperta.
- (28) Po pierwsze, zdaniem włoskich władz, ekspert oparł swoją ocenę na całkowitym tonażu statków dostarczonych w roku 2003, nie biorąc pod uwagę cyklu produkcyjnego, czyli stopniowego zwiększenia **kompensowanego tonażu brutto (CGT)**, występującego podczas całego procesu budowy. Zapominając o rozłożeniu w czasie niezbędnym dla rzeczywistej produkcji tonażu składającego się na dziewięć statków, których dostawę przewidziano na rok 2003 (z których część znajdowała się w zaawansowanej fazie produkcji już pod koniec 2002 r.), ekspert zamyka swój raport stwierdzeniem, iż w roku 2003 Fincantieri musiałaby wytworzyć CGT dwukrotnie wyższe niż w przeszłości. Zdaniem władz Włoch taki wniosek jest błędny, gdyż dla celów oceny mocy produkcyjnych Fincantieri należy odróżnić tonaż dostarczony w roku 2003 od rzeczywistego tonażu wyprodukowanym w tymże roku. Włochy utrzymują, że dane dotyczące produkcji są spójne z mocami produkcyjnymi udokumentowanymi w przeszłości i w żadnym wypadku nie przekraczają ich maksymalnego poziomu.
- (29) Zdaniem władz Włoch dane dotyczące produkcji ukazują również, iż w latach największych obciążeń, czyli 2002 i 2003, wielkość produkcji dla zakładów Monfalcone, Marghera i Genua – Sestri Ponente nie odbiegała o więcej niż 20 % od osiągniętych poprzednio wartości. W odniesieniu do „payload” (wyposażenie kabin i klimatyzacja), stanowiącego znaczący i charakterystyczny element tego typu statków, różnica jest najbardziej widoczna w przypadku stoczni Genua – Sestri Ponente (1 863 ton w roku 1998 i 14 303 ton w roku 2003) – tak duże zwiększenie produkcji udało się uzyskać dzięki podwykonawcom oraz poszerzeniu zakresu zleczanych im prac poprzez umowy w systemie „pod klucz”.
- (30) Liczby dotyczące produkcji wyrażone w roboczogodzinach (wewnątrz i poza zakładem) wykazują, że w latach poprzedzających okres objęty planem udział podwykonawców był nawet większy niż przewidziano to w planie z roku 2000.
- (31) Włochy utrzymują ponadto, że obawy o niewystarczającą liczbę bądź dyspozycyjność podwykonawców są całkowicie nieuzasadnione, zwłaszcza jeśli weźmie się pod uwagę, że prace nad wyposażeniem hotelowej części statków (co odpowiada ostatniej fazie produkcji w stoczni), to zadanie właśnie dla podwykonawców, z którymi Fincantieri stale współpracuje. Nawet gdyby wyspecjalizowanych robotników było zbyt mało lub nie byłoby dyspozycyjni, co zresztą jest mało prawdopodobne, problem można by łatwo rozwiązać poprzez zlecenie pracy firmom z sektora budowlanego, głównie przedsiębiorstwom wyspecjalizowanym w budowie wielkich hoteli, gdyż wyposażenie i wystrój hotelowej części statku są niemal identyczne.
- (32) Na zakończenie władze Włoch oświadczają, że w pełni zgadzają się z uwagami przedstawionymi przez spółkę Fincantieri.
- (33) W piśmie z dnia 12 października 2005 r. Włochy ustosunkowały się do wniosków w sprawie oceny argumentów strony włoskiej w odpowiedzi na wszczęcie postępowania, przedstawionych przez drugiego eksperta, do którego zwróciła się Komisja.

V. OCENA POMOCY

Podstawa prawna

- (34) W rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu pomoc świadczona przez państwo członkowskie i z zasobów państwowych, która poprzez jakąkolwiek formę faworyzowania pewnych przedsiębiorstw bądź pewnego rodzaju produkcji zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w stopniu, w jakim ma wpływ na wymianę między państwami członkowskimi. Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, kryterium zakłócenia wymiany handlowej ma zastosowanie, jeżeli przedsiębiorstwo będące beneficjentem pomocy prowadzi działalność gospodarczą obejmującą taki rodzaj wymiany między państwami członkowskimi.
- (35) Komisja podkreśla, że kwestia przedłużenia terminu dostawy jest decydująca dla zakwalifikowania statku do korzystania z pomocy operacyjnej związanej z umową zgodnie z art. 3 rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego. Taka pomoc operacyjna polega na finansowaniu z zasobów państwowych części kosztów, jakie omawiana stocznia musiałaby normalnie ponieść w celu zbudowania statku. Należy dodać, że budowa statków stanowi działalność gospodarczą obejmującą wymianę handlową między państwami członkowskimi. Rozpatrywana pomoc wchodzi zatem w zakres zastosowania art. 87 ust. 1 Traktatu.
- (36) Artykuł 87 ust. 3 lit. e) Traktatu stanowi, że można uznać za zgodne ze wspólnym rynkiem kategorie pomocy zaproponowane przez Komisję i zatwierdzone decyzją Rady stanowiącej większością kwalifikowaną. Komisja podkreśla, że taka jest podstawa prawna rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego przyjętego przez Radę w dniu 29 czerwca 1998 r.
- (37) Komisja zauważa, że zgodnie z rozporządzeniem w sprawie przemysłu stoczniowego przez „budowę statków” należy rozumieć budowę dalekomorskich statków handlowych z własnym napędem. Komisja zaznacza ponadto, że Fincantieri buduje statki tego rodzaju, a zatem jest przedsiębiorstwem, do którego ma zastosowanie omawiane rozporządzenie.
- (38) Prośba przedstawiona przez władze Włoch powinna zostać oceniona na podstawie rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego, chociaż od końca roku 2003 nie jest już ono obowiązujące. System, w jakim Włochy udzieliły pomocy został zatwierdzony na mocy omawianego rozporządzenia, pomoc została udzielona w okresie jego obowiązywania, a postanowienia dotyczące trzyletniego okresu dostawy są w nim zawarte.
- (39) Zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego do 31 grudnia 2000 roku można było przyznawać tytułem pomocy operacyjnej związanej z umową wsparcie w maksymalnej wysokości 9 %. Zgodnie

z art. 3 ust. 2 tego rozporządzenia pułap pomocy mającej zastosowanie do umowy to pułap obowiązujący w dniu podpisania ostatecznej umowy. Nie ma to jednak zastosowania do statków, które zostały dostarczone później niż trzy lata od podpisania umowy. W takich przypadkach stosuje się pułap obowiązujący w ciągu trzech lat poprzedzających datę dostawy. A zatem ostatecznym terminem dostarczenia statku kwalifikującego się do pomocy operacyjnej był zasadniczo 31 grudnia 2003 r.

- (40) Artykuł 3 ust. 2 przewiduje jednak, że Komisja może zezwolić na przedłużenie ostatecznego trzyletniego terminu dostawy, o ile jest to uzasadnione złożonością techniczną pojedynczego zamówienia lub opóźnieniem spowodowanym nieoczekiwanymi poważnymi i udokumentowanymi perturbacjami, które odbiłyby się na pracy stoczni, a wywołanymi wyjątkowymi, nieprzewidywalnymi i niezależnymi od przedsiębiorstwa okolicznościami. Należy odnotować, że Włochy motywują swoją prośbę o przedłużenie terminu dostawy wyjątkowymi i nieprzewidywalnymi okolicznościami.
- (41) Komisja zauważa, że Sąd Pierwszej Instancji wydał podobną interpretację w orzeczeniu z dnia 16 maja 2000 r. ⁽⁵⁾ i uznał, że taki przepis należy interpretować restrykcyjnie.

Ocena zgodności pomocy w świetle wątpliwości wyrażonych przez Komisję oraz uwag nadesłanych przez władze Włoch i przez Fincantieri

- (42) Komisja podkreśla przede wszystkim, że niniejsza decyzja dotyczy jednego statku, natomiast ocena opiera się na całości produkcji Fincantieri planowanej w grudniu 2000 roku. Dostarczenie w 2003 r. wszystkich pięciu statków będących przedmiotem notyfikacji oraz innych statków, których oddanie przewidziano na rok 2003, wiązałyby się dla Fincantieri z ogromnym nakładem pracy. Komisja zatem uznała za konieczne sprawdzenie, czy Fincantieri technicznie byłaby w stanie dostarczyć omawiane statki do końca 2003 r.
- (43) Komisja oraz niezależny ekspert techniczny ⁽⁶⁾ pracujący na zlecenie Komisji przeanalizowali dodatkowe informacje, jakich Włochy i Fincantieri dostarczyły w odpowiedzi na wątpliwości wyrażone w decyzji Komisji. W piśmie z dnia 26 sierpnia 2005 r. Komisja przekazała Włochom raport eksperta celem ustosunkowania się do nich. Włochy przesłały swoje uwagi dotyczące raportu w piśmie z dnia 12 października 2005 r.

Produkcja statku w stoczniach Ankony i konsekwencje dla stoczni w Palermo

- (44) Pierwsza wątpliwość Komisji dotyczyła kwestii, czy stocznia w Ankonie we współpracy ze stoczną ATSM w Trieście byłaby w stanie zbudować jeden (nr 6077) z pięciu statków wycieczkowych będących przedmiotem notyfikacji.

⁽⁵⁾ Orzeczenie w sprawie T-72/98 Astilleros Zamacona SA przeciwko Komisji, Zb. Orz. 2000 cz. II str. 1683.

⁽⁶⁾ Ze względów administracyjnych Komisja zwróciła się do innej osoby niż ta, która wydała opinię przed wszczęciem formalnego postępowania.

- (45) Włochy utrzymują, że dałoby się zbudować jeden z pięciu statków w Ankonie i w stoczni ATSM, chociaż suchy dok w Ankonie jest krótszy niż omawiany statek; byłoby to możliwe dzięki specjalnej operacji raz już zastosowanej dla statku wycieczkowego polegającego na połączeniu dwóch sekcji statku („jumboizacja”). Wszczynając postępowanie Komisja nie oświadczyła, że byłoby to niemożliwe, ale podkreśliła złożoność operacji, z czym zresztą Włochy się zgadzają, przyznając, iż jest to „mniej satysfakcjonująca metoda konstrukcyjna”.
- (46) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja podkreśliła, że w Ankonie nigdy dotychczas nie zbudowano statku tak skomplikowanego technicznie, na co Włochy odpowiedziały, że w Ankonie powstały główne sekcje dla trzech podobnych statków oraz statek pasażerski mniej więcej o połowę mniejszy od omawianego statku (44 000 GRT wobec 82 500 GRT). Sekcje i statek były zatem znacznie mniejsze od przewidzianego do budowy statku wycieczkowego nr 6077. Ponieważ przy budowie statków wycieczkowych stopień trudności jest ściśle związany z rozmiarami statku, Komisja zamyka kwestię stwierdzeniem, że Włochy nie zdołały odeprzeć argumentów Komisji zawartych w decyzji o wszczęciu postępowania.
- (47) Komisja stwierdziła ponadto we wspomnianej wyżej decyzji, że budowa jednego ze statków w Ankonie oraz w stoczni ATSM w Trieście pociągnęłaby za sobą przeniesienie produkcji innych planowanych jednostek do innej stoczni Fincantieri w Palermo, co do której Komisja miała wątpliwości, czy podołałaby ona zwiększonej liczbie prac wyposażeniowych. Władze Włoch utrzymują, że teoretycznie wykonanie takiej pracy byłoby możliwe. Niemniej jednak nie został dostarczony żaden dowód i odpowiedź dotyczyła głównie produkcji w CGT, a nie konkretnej kwestii wyposażenia. Komisja zaznacza, że w Palermo w roku 2003 produkcja wyniosła 33 000 CGT, czyli znacznie mniej od deklarowanej przez władze Włoch maksymalnej wartości 63 000 CGT i mniej niż przewidywał plan z grudnia 2000 r., tj. 53 000 CGT.
- (48) Władze włoskie poinformowały ponadto, że już w czerwcu 2001 r. (mniej niż pół roku od daty podpisania umowy na budowę pięciu statków wycieczkowych) w Palermo nastąpił kryzys produkcji niezwiązany z przewidzianą dodatkową pracą, który spowodował konieczność opóźnienia dostaw. Komisja zatem uważa, że w odniesieniu do prac wyposażeniowych stocznia w Palermo nie byłaby w stanie wypełnić planu z grudnia 2000 r. (Włochy nie ustosunkowały się do tego punktu).
- (49) Komisja zauważa również, że informacje dostarczone przez władze Włoch i spółki Fincantieri wskazują na to, że w grudniu 2000 r. nie było sprawą jasną, czy prace wyposażeniowe na statku nr 6077 miały być wykonane w ATSM czy w Ankonie. Zgodnie z planem produkcji z grudnia 2000 r oraz załącznikiem nr 5 do pisma z dnia 25 maja 2005 r. prace wyposażeniowe miały być wykonane w Ankonie, natomiast w piśmie z dnia 3 marca 2005 r. Fincantieri stwierdza, że realizacja tych prac miałaby miejsce w ATSM, aby uniknąć jakichkolwiek trudności produkcyjnych w stoczni w Ankonie.
- (50) Ekspert, do którego zwróciła się Komisja, uważa, że Włochy nie dostarczyły przekonujących informacji dotyczących organizacji i zasobów, które należałoby zgromadzić w suchym doku ATSM i z tego powodu ekspert ma poważne wątpliwości, czy stocznia używaną głównie do celów remontowych, bez doświadczenia w budowie statków wycieczkowych, można przekształcić w świetnie zorganizowaną stocznia będącą w stanie w krótkim czasie oddać do użytku statek wycieczkowy.
- (51) W piśmie z dnia 12 października 2005 r. władza włoskie ustosunkowały się do tego punktu. Włochy uważają, że możliwości organizacyjne Fincantieri są wystarczające, aby umożliwić ATSM wykonanie w krótkim terminie przewidzianego zlecenia. Włochy podkreślają również, że ATSM ściśle współpracuje z Fincantieri w zakresie operacji remontowych w suchym doku. Komisja jednak wciąż nie jest przekonana o prawdziwości włoskiej tezy, zgodnie z którą ATSM można by szybko przekształcić z suchego doku remontowego w prawdziwą stocznia budowlaną.
- (52) Z powyższego wypływa wniosek, że sama Fincantieri miała wątpliwości co do możliwości stoczni w Ankonie w zakresie wyposażenia statku i co więcej nie dostarczyła dowodów na to, czy prace takie można by wykonać w ATSM. Na podstawie powyższych uwag Komisja uznaje, że plan na rok 2000 był nierealistyczny i zbyt ogólny zarówno w odniesieniu do budowy statku w stoczniach Ankony i ATSM, jak i w odniesieniu do sytuacji w Palermo, co stanowi potwierdzenie wyrażonych w tych kwestiach wątpliwości.

Wyposażenie przez grupę Fincantieri

- (53) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja uznała, że oddanie do użytku wszystkich pięciu statków – oprócz wszystkich innych planowanych jednostek – wymagałoby dwukrotnie zwiększonej ilości prac wyposażeniowych w stosunku do prac wykonywanych dotychczas w Fincantieri; w przypadku stoczni w Margherze zakres prac wyposażeniowych planowanych na rok 2003 byłby o ok. 40 % większy niż dotychczas.
- (54) Włochy odpowiedziały, że możliwości zbudowania kadłuba były wystarczające. Jednak taki argument jest nieistotny, Komisja bowiem nie negocjowała możliwości budowania kadłubów.
- (55) Spółka Fincantieri i władze Włoch poddają w wątpliwość obliczenia Komisji dotyczące ilości prac wyposażeniowych w stosunku do poprzednich lat, oświadczając między innymi, że produkcja wyposażenia nie zwiększyłaby się o więcej niż 20 %. Utrzymują ponadto, że dzięki sieci podwykonawców niezbędne prace wyposażeniowe mogłyby być wykonane w terminie.
- (56) Komisja – odwołując się do opinii eksperta technicznego – nalega jednak, by kwestię wyposażenia uznać za niezwykle istotną, tak jak to zostało ustalone w momencie wszczęcia postępowania. Chociaż Włochy wskazały, że poszczególne

stocznie mogłyby doprowadzić do zwiększenia produkcji aż do osiągnięcia maksymalnej mocy produkcyjnych poprzez pracę na dwie zmiany i że możliwe jest jednocześnie wprowadzenie takich rozwiązań we wszystkich bądź w większości stoczni, to zdaniem Komisji byłoby to bardzo ryzykowne i bardzo kosztowne, a ponadto wymagałoby wielkiego wysiłku w sferze zarządzania, biorąc pod uwagę – co podkreślały Włochy – scentralizowaną strukturę zarządzania procesem produkcji w Fincantieri.

- (57) W przypadku kadłubów statków nr 6078 i 6079, które miały zostać zbudowane w stoczni w Margherze w odstępie jedynie dwóch miesięcy i jeden po drugim dostarczone przed końcem roku 2003, kwestia wyposażenia budzi szczególne wątpliwości. Zdaniem Komisji – popartym oceną eksperta – Włochy, pomimo dostarczenia pewnych danych liczbowych dotyczących planowanej realizacji całości prac wyposażeniowych, nie udzielają adekwatnej odpowiedzi w tej istotnej kwestii.
- (58) W piśmie z dnia 12 października 2005 r. Włochy ustosunkowały się do zastrzeżeń eksperta oświadczając, że możliwe jest dostarczenie dwóch statków w ciągu dwóch miesięcy, gdyż na przykład na prace nad statkiem nr 6078 zostało przewidziane dziewięć miesięcy, natomiast statku nr 6079 – siedem, a zatem w razie konieczności można było pracować nad statkiem nr 6079. Komisja zwraca tu uwagę, że czas przewidziany na wyposażenie trzech bliźniaczych statków nr 6075, 6076 i 6077 wynosił odpowiednio 9, 8 i 10 miesięcy, a zatem dziewięciomiesięczny termin dla nr 6078 nie był szczególnie długi ani siedmiomiesięczny dla nr 6079 szczególnie krótki, gdyż przewidziano, że prace nad jego wyposażeniem będą odbywały się równoległe z pracami nad statkiem nr 6078.
- (59) Komisja przyjmuje do wiadomości oświadczenie Włoch, iż w przeszłości udało się skrócić do siedmiu a nawet do sześciu miesięcy okres wyposażania niektórych statków. Zdarzyło się to jednak w stoczniach, które pracowały zgodnie z normalną procedurą, czyli wyposażając jeden statek na raz.
- (60) Fakt, że w przeszłości stocznia w Margherze zdołała oddać do użytku cztery statki w ciągu 15 miesięcy, nie rozwiewa wątpliwości Komisji dotyczących przede wszystkim dostaw przewidzianych w odstępie dwóch miesięcy. Komisja zauważa również, że rzeczywista produkcja w Margherze w 2003 r., uznawanego za okres bardzo napiętych terminów, (7) wyniosła ok. 130 000 CGT, czyli znacznie mniej niż przewidywał na rok 2003 plan z grudnia 2000 r., tj. 160 000 CGT.
- (61) Zdaniem eksperta, do którego zwróciła się Komisja, dostarczenie czterech statków w krótkim terminie nastęczyłoby trudności także właścicielowi statków, który prawdopodobnie musiałby poradzić sobie z poważnymi problemami organizacyjnymi związanymi z odbiorem czterech statków w ciągu dwóch miesięcy.
- (62) W odniesieniu do statków nr 6078 i 6079, których dostarczyć miała stocznia w Margherze, zakładane 18

i 19 miesięcy to, zdaniem eksperta Komisji, bardzo niewiele. Z tego względu nie zgadza się on ze stwierdzeniem władz włoskich zawartym w piśmie z 25 maja 2005 r., że dzięki zdobytemu doświadczeniu („krzywa uczenia się”) czas niezbędny do budowy ostatnich statków z serii uległby skróceniu. Podobna teza, choć jest prawdziwa w sytuacji, gdy statki powstają w tej samej stoczni i według tych samych metod, przestaje być prawdziwa, kiedy ten sam rodzaj statków budowany jest w różnych miejscach i przez różne osoby, a tak miałyby być zgodnie z planem z grudnia 2000 r.

- (63) W piśmie z dnia 12 października 2005 r. Włochy odniosły się do omawianej kwestii uznając, że czynnik doświadczenia występuje nawet jeśli statki powstają w różnych miejscach. Komisja przyznaje, że pewna krzywa uczenia się występuje także w przypadku, gdy produkcja odbywa się w różnych stoczniach, na przykład w odniesieniu do scentralizowanej struktury zarządzania, dostawy głównych instalacji, itp. Kiedy jednak statki powstają w różnych miejscach i w dodatku przy użyciu różnych metod, jest sprawą oczywistą, że takie doświadczenie jest znacznie mniejsze niż w przypadku produkcji realizowanej zawsze w tej samej stoczni.
- (64) Komisja zauważa, że zgodnie z planem z grudnia 2000 r. trzy bliźniacze statki nr 6077, 6078 i 6079 nie zostałyby zbudowane w tych samych stoczniach i przy użyciu tych samych metod produkcji. Komisja wskazuje również, że zdaniem Włoch statek nr 6079 tak naprawdę nie jest trzecim z serii, ale piątym i że poczyniono już oszczędności na siłę roboczej, odpowiednio o 16 % w przypadku pierwszego statku bliźniaczego i o 8 % – drugiego. Dla każdego następnego statku prawdopodobieństwo dodatkowego zwiększenia efektywności i skrócenia czasu pracy wydaje się mniejsze dla ostatnich dwóch z serii pięciu statków, niż dwóch z serii trzech. Komisja uważa zatem, że szacowane skrócenie czasu produkcji statków nr 6078 i 6079 zawarte w planie z roku 2000 nie jest realistyczne.

Brakujące elementy dowodowe

- (65) Ekspert techniczny, do którego zwróciła się Komisja po wszczęciu postępowania, podał Komisji kilka przykładów ilustrujących jakiego rodzaju informacji władze Włoch i spółka Fincantieri mogłyby dostarczyć celem wykazania, że Fincantieri istotnie miała zamiar i możliwości oddania wszystkich pięciu statków do końca roku 2003.
- (66) Takim przykładem mogą być zamówienia dla dostawców dotyczące istotnych komponentów, takich jak systemy napędowe i główne generatory mocy, które zamawia się na początku, aby była pewność, że zostaną dostarczone na czas. Inny przykład to umowy z podwykonawcami, które – zgodnie z opisem przedstawionym przez Włochy – powinny być zostać zawarte do końca lipca 2001 r., a w każdym razie do końca sierpnia 2001 r. Tymczasem Włochy przedstawiły jedynie listę potencjalnych podwykonawców pracujących dla Fincantieri. Wreszcie trzecim przykładem dowodu, jakiego można było dostarczyć, byłyby rzeczywiste daty zaliczek z tytułu umów, gwarancje

(7) Według raportu rocznego Fincantieri za rok 2003 „rok 2003 był okresem szczególnie napiętych terminów dla pionu statków wycieczkowych zobowiązanego do dostawy w krótkim terminie trzech statków”.

wykonania umowy lub gwarancje bankowe, które zostały pozyskane dla zamówień i które zazwyczaj przedstawiane są przy płatności pierwszej raty za nowy statek.

- (67) Ani Włochy, ani Fincantieri nie przedstawiły żadnego ze wspomnianych dowodów na to, że Fincantieri miała zamiar i możliwości oddania wszystkich pięciu statków – ze statkiem nr 6079 włącznie – do końca roku 2003, chociaż Komisja w piśmie dnia 26 sierpnia 2005 r. poinformowała Włochy o użyteczności właśnie tego rodzaju informacji. Brak takich informacji dodatkowo potwierdza opinię Komisji, że plan produkcji z roku 2000 nie był realistyczny i że statek nr 6079 nie mógłby zostać dostarczony do końca 2003 r.

Przewidziany termin dostarczenia statku

- (68) Komisja zwraca ponadto uwagę, że zgodnie z wydanym przez operatora statku (Holland America Line) w dniu 20 czerwca 2005 r. w prasie komunikatem, omawiany statek nr 6079, nazywany „MS Noordam”, zostanie dostarczony w styczniu 2006 r. Komisja zauważa, że jeżeli informacja dotycząca daty dostawy statku jest prawdziwa, Włochy nie mogłyby przyznać pomocy, nawet jeśli Komisja – zgodnie z życzeniem Włoch – zezwoliłaby na przedłużenie terminu dostawy do końca października 2005 roku.

VI. WNIOSEK

- (69) Komisja przeanalizowała informacje, jakich dostarczyły władze Włoch, w następstwie decyzji Komisji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego w kwestii technicznych możliwości dostarczenia wszystkich statków, a w szczególności kadłuba statku nr 6079, dla których – zgodnie z planem Fincantieri z grudnia 2000 r. – termin dostawy przewidziano na rok 2003. Zdaniem Komisji dostarczone informacje nie rozwiewają wątpliwości w kwestii wykonalności przedstawionego przez Włochy planu z roku 2000. Początkowe wątpliwości podzielił także niezależny ekspert. Nowe informacje zostały poddane ocenie innego niezależnego eksperta, który jednak doszedł do tych samych wniosków co Komisja. Włochy miały możliwość ustosunkowania się do wniosków zawartych w raportach obydwu ekspertów.
- (70) Po ocenie wszystkich dostępnych dowodów Komisja doszła do wniosku, że pierwotny plan produkcji zakładający

dostawę pięciu statków wycieczkowych będących przedmiotem notyfikacji do końca 2003 r. był nierealistyczny. Potwierdziły się zatem wątpliwości co do możliwości dostawy do końca 2003 r. statku nr 6079.

- (71) Komisja zwraca uwagę, że na mocy art. 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie przemysłu stoczniowego zezwoliła już na przedłużenie terminu dostawy czterech statków wyprodukowanych przez Fincantieri. Przepis ten jednak ma zastosowanie jedynie w przypadku nieoczekiwanych, poważnych i udokumentowanych perturbacji, spowodowanych wyjątkowymi, nieprzewidywalnymi i niezależnymi od przedsiębiorstwa okolicznościami, przy czym Trybunał Sprawiedliwości uznał, że taki przepis należy interpretować restrykcyjnie.
- (72) Uwzględniając wniosek, o którym mowa w ust. 70, przedłużenie terminu dostawy nie jest uzasadnione i dlatego Komisja nie może zezwolić na przedłużenie terminu dostarczenia kadłuba statku nr 6079.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Przewidziany w art. 3 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1540/98 trzyletni termin dostawy dla statku nr 6079 budowanego przez Fincantieri nie może zostać przedłużony.

W związku z tym nie można udzielić pomocy operacyjnej wynikającej z umowy na budowę omawianego statku.

Artykuł 2

Włochy poinformują Komisję w ciągu dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji o środkach podjętych w celu jej wykonania.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli, 23 listopada 2005 r.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji

DECYZJA KOMISJI

z dnia 23 listopada 2005 r.

w sprawie pomocy państwa przyznanej przez Słowenię w ramach przepisów o podatku od emisji dwutlenku węgla

(notyfikowana jako dokument nr C(2005) 4435)

(Jedynie tekst w języku słoweńskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2006/640/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH -

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności art. 88 ust. 2,

uwzględniając porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z wyżej wymienionymi artykułami ⁽¹⁾ i po uwzględnieniu tych uwag,

a także mając na uwadze, co następuje:

PROCEDURA

- (1) W dniu 18 października 2002 r. słoweńskie władze zawiadomiły Komisję o istnieniu programu pomocy państwa, w ramach którego określone kategorie przedsiębiorstw obowiązuje obniżona stawka podatku od zanieczyszczenia powietrza poprzez emisję dwutlenku węgla. Komisja zarejestrowała ten program jako sprawę dotyczącą pomocy państwa SI 1/2003. Program został tymczasowo zatwierdzony przez krajowe słoweńskie biuro ds. pomocy państwa zgodnie z rozdziałem 3 ust. 2 załącznika IV do Aktu w sprawie warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Estonii, Cypru, Łotwy, Litwy, Węgier, Malty, Polski, Słowenii i Słowacji do Unii Europejskiej ⁽²⁾ (Aktu Przystąpienia) na podstawie wspólnotowych wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego ⁽³⁾.
- (2) W związku z niekompletnymi informacjami o programie Komisja zwróciła się do Słowenii o bliższe dane; program nie mógł w związku z tym zostać włączony do wykazu istniejącej pomocy dołączonego do załącznika IV Aktu Przystąpienia.
- (3) W dniach 7 listopada 2002 r., 1 kwietnia 2003 r., 16 maja 2003 r., 1 października 2003 r., 4 lutego 2004 r., 1 czerwca 2004 r., 17 września 2004 r. oraz 28 września 2004 r. władze słoweńskie przekazały Komisji dalsze informacje. Władze słoweńskie dwukrotnie, dnia 24 listopada i dnia 8 marca 2004 r., spotkały się z przedstawicielami Komisji.

- (4) W międzyczasie w prawodawstwie UE wprowadzono znaczące zmiany, które miały istotny wpływ na słoweński system opodatkowania emisji dwutlenku węgla:

Dyrektywy

- Rady nr 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej ⁽⁴⁾ („dyrektywa w sprawie opodatkowania energii”).
- Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2003/87/WE z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE ⁽⁵⁾ („dyrektywa w sprawie handlu przydziałami emisji”) oraz
- Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2004/8/WE z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie wspierania kogeneracji ⁽⁶⁾

weszły w życie z dniem ich opublikowania.

- (5) W związku z tym władze słoweńskie zdecydowały o zmianie swoich przepisów podatkowych i zgłosiły Komisji ówczesny projekt nowych przepisów. Komisja zarejestrowała nowy program w czerwcu 2004 r. pod numerem N 402/2004.
- (6) Na podstawie przedstawionych informacji Komisja wyraziła wątpliwości co do zgodności niektórych elementów środków SI 1/2003 i N/402/2004 ze wspólnym rynkiem. Dlatego dnia 14 grudnia 2004 r. Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające zgodnie z art. 4 ust. 4 i art. 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 traktatu WE ⁽⁷⁾ i wezwała władze słoweńskie do przekazania uwag. Streszczenie wspomnianej decyzji o wszczęciu

⁽¹⁾ Dz. C 46 z 22.2.2005, str. 3.⁽²⁾ Dz. L 236 z 23.9.2003.⁽³⁾ Dz. C 37 z 3.2.2001, str. 3.⁽⁴⁾ Dz. L 283 z 31.10.2003, str. 51.⁽⁵⁾ Dz. L 275 z 25.10.2003, str. 32.⁽⁶⁾ Dz.U. L 52 z 21.2.2004, str. 50.⁽⁷⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1.

postępowania wyjaśniającego zostało opublikowane dnia 22 lutego 2005 r. w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* ⁽⁸⁾. Wszystkie zainteresowane strony zostały wezwane do przedstawienia uwag w terminie jednego miesiąca od daty opublikowania decyzji.

- (7) Po wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja zarejestrowała pomoc państwa SI 1/2003 pod numerem C47/2004, natomiast pomoc państwa N 402/2004 pod numerem C44/2004.
- (8) W piśmie z dnia 18 stycznia 2005 r., które wpłynęło do Komisji w dniu 20 stycznia 2005 r., władze słoweńskie przedstawiły swoje stanowisko w odniesieniu do wątpliwości wyrażonych przez Komisję w decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego. Komisja poprosiła władze słoweńskie o dalsze informacje w pismach z dnia 4. kwietnia i 7. lipca 2005, których udzielono w pismach z dnia 17. maja i 8. sierpnia 2005 r.
- (9) Komisja nie otrzymała żadnych uwag od innych zainteresowanych stron.
- (10) Aby ułatwić zrozumienie zmian wprowadzonych nowymi przepisami, decyzja o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego obejmowała pierwotny program ulg podatkowych (sprawa SI 1/2003) oraz nowy program pomocy (sprawa N 402/2004). Ze względu na jasność i zgodność niniejsza decyzja również obejmuje obie sprawy, mianowicie C 44/2004 i C 47/2004.

A) PROGRAM C 47/2004 (DAWNIEJ SI 1/2003)

1. OPIS PROGRAMU POMOCY

- (11) Program opiera się na rozporządzeniu o podatku środowiskowym od emisji dwutlenku węgla („Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida”, zwane dalej rozporządzeniem) z dnia 17 października 2002 r., który weszło w życie w Słowenii w październiku 2002 r. Nowe, zmienione przepisy (program C 44/2004) weszły w życie dnia 1 maja 2005 r. i zastąpiły rozporządzenie.
- (12) Dlatego Komisja ocenia w niniejszej decyzji zgodność rozporządzenia ze wspólnym rynkiem w okresie od dnia 1 maja 2004 r. (data przystąpienia Słowenii do UE) do dnia 1 maja 2005 r. (koniec obowiązywania rozporządzenia).
- (13) W rozporządzeniu przewidziano wprowadzenie podatku, którego wysokość była zależna od ilości dwutlenku węgla emitowanego przez zakład. Przewidziane zostały trzy kategorie ulg podatkowych, które zostały przedstawione Komisji do zatwierdzenia jako pomoc państwa dla działających zakładów w ramach wspólnotowych wytycznych w sprawie ochrony środowiska:
- (i) przedsiębiorstwom, które wytwarzają energię poprzez kogenerację, może zostać przyznana ulga podatkowa, jeśli oszczędność energii wynosi przynajmniej 5 % dla działających zakładów oraz 10 % dla nowych zakładów.

W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła, że ta pomoc jest zgodna z art. 87 ust. 3 lit. c) traktatu WE.

- (ii) Druga kategoria ulg podatkowych dotyczy wszystkich zakładów, które działały w Słowenii przed 1998 r. i w okresie 1986-1998 emitowały średnio co najmniej 10 t dwutlenku węgla rocznie oraz przed 2002 r. złożyły wniosek w ministerstwie ochrony środowiska o przydział emisji. Szczególne ulgi przewidziano dla następujących grup beneficjentów:
- zakłady produkujące materiały do izolacji cieplnej
  - elektrownie dostarczające energię elektryczną do systemu przesyłowego wysokiego napięcia,
  - zakłady zajmujące się przesyłem gazu ziemnego w ramach sieci przesyłowej,
  - elektrociepłownie, za emisję dwutlenku węgla poprzez wykorzystywanie paliw kopalnych.

W swojej decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła, że ulgi podatkowe dla elektrowni dostarczających energię elektryczną do systemu przesyłowego wysokiego napięcia (podpunkt drugi) nie stanowią pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE.

W związku z pozostałymi ulgami podatkowymi z tej kategorii Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające zgodnie z art. 4 ust. 4 i art. 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 569/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 traktatu WE.

- (iii) Trzecia kategoria ulg podatkowych dotyczy dużych obiektów energetycznego spalania w elektrowniach, które dostarczają energię elektryczną do systemu przesyłowego wysokiego napięcia oraz wykorzystują jako paliwo rodzimy węgiel.

W swojej decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła, że środki te nie stanowią pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE.

- (14) W postępowaniu wyjaśniającym Komisja skupiła się zatem na środkach pomocy państwa wymienionych w podpunkcie (ii).

2. POMOC „DE MINIMIS”

- (15) W dniu przyjęcia przez Komisję decyzji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego (14 grudnia 2004 r.) rozporządzenie ciągle jeszcze obowiązywało. Władze słoweńskie potwierdziły jednak w piśmie z dnia 17 maja 2005 r., że po otrzymaniu decyzji Komisji (22 grudnia 2004 r.) nie podjęły decyzji administracyjnych o obniżeniu podatku od

⁽⁸⁾ Dz.U. C 46 z 22.2.2005, str. 3.

emisji CO₂ zgodnie z rozporządzeniem. Nowe przepisy weszły w życie dnia 1 maja 2005 r. i zastąpiły rozporządzenie.

- (16) Na prośbę Komisji (pismo z dnia 4 kwietnia 2005 r.) władze słoweńskie przedstawiły wykaz wszystkich beneficjentów programu, którzy od dnia przystąpienia Słowenii do UE korzystali z ulg podatkowych zgodnie z rozporządzeniem, oraz odpowiednie wartości ulg do momentu zakończenia obowiązywania rozporządzenia (pismo z dnia 17 maja 2005 r.).
- (17) Zgodnie z tymi informacjami łączna wartość ulg podatkowych w okresie od 1 maja 2004 r. do 1 maja 2005 r. wyniosła 998 771 EUR, a skorzystały z nich łącznie 153 przedsiębiorstwa. Żadne z przedsiębiorstw nie otrzymało więcej niż 100 000 EUR. Faktycznie tylko dwa przedsiębiorstwa otrzymały ponad 27 000 EUR, jednak żadne nie otrzymało ponad 100 000 EUR.
- (18) Władze słoweńskie twierdzą zatem, że z powodu bardzo krótkiego czasu obowiązywania rozporządzenia po przystąpieniu Słowenii do UE pomoc przyznana w ramach programu nie przekroczyła progu 100 000 EUR, który w art. 2 rozporządzenia Komisji ustalono dla pomocy „de minimis”⁽⁹⁾.
- (19) W piśmie z dnia 8 sierpnia 2005 r. władze słoweńskie opisały szczegółowo system wykorzystywany w Słowenii do kontroli pomocy „de minimis”. Według tych informacji Słowenia utworzyła w departamencie kontroli pomocy państwa w ministerstwie finansów centralny rejestr pomocy „de minimis”, służący do kontroli i nadzoru przyznawania pomocy w ramach zasady „de minimis”. Zanim jakkolwiek organ przyzna jakąkolwiek pomoc „de minimis”, departament ten musi sprawdzić, czy spełnione są warunki określone w rozporządzeniu Komisji dotyczącym pomocy „de minimis”. Centralny rejestr stworzony został przez przystąpieniem Słowenii do UE.
- (20) Władze słoweńskie potwierdziły w piśmie z dnia 8 sierpnia 2005 r., że dzięki temu scentralizowanemu systemowi beneficjenci środka pomocy nie mogli otrzymać pomocy, która przekraczałaby kwotę 100 000 EUR na beneficjenta w okresie trzech kolejnych lat.

3. PRYZNAWANIE POMOCY

- (21) Po otrzymaniu decyzji Komisji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego (22 grudnia 2004 r.), władze słoweńskie niezwłocznie wstrzymały stosowanie omawianego systemu ulg. Kilka miesięcy później, dnia 1 maja 2005 r., zaczął obowiązywać gruntownie zmieniony nowy program. Z tego względu rozporządzenie, które podlega ocenie w niniejszej decyzji, obowiązywało w Słowenii jeszcze rok po przystąpieniu, lecz w rzeczywistości było stosowane krócej niż 8 miesięcy (od 1 maja 2004 r. do 22 grudnia 2004 r.).

- (22) Ze względu na krótki okres stosowania pomoc przyznana w ramach tego programu nie przekracza progu 100 000 EUR na beneficjenta, określonego w art. 2 rozporządzenia Komisji dotyczącego pomocy „de minimis”.
- (23) Władze słoweńskie zobowiązały się w pismach z dnia 17 maja 2005 r. i 8 sierpnia 2005 r. do przestrzegania warunków rozporządzenia Komisji dotyczącego pomocy „de minimis”, oraz opisały system nadzoru, który zapewni właściwe stosowanie przedmiotowych przepisów.

4. WNIOSEK

- (24) Komisja stwierdza w związku z tym, że środek ten spełnia warunki określone w rozporządzeniu Komisji dotyczącym pomocy „de minimis” i zgodnie z art. 2 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE.

B) PROGRAM C 44/2004 (DAWNEJ N 402/2004): ZMIANA PROGRAMU C47/2004

1. OPIS PROGRAMU POMOCY

- (25) Władze słoweńskie poinformowały Komisję w swoim piśmie, zarejestrowanym dnia 1 czerwca 2004 r., o gruntownych zmianach w słoweńskich ustawodawstwie, które doprowadziły m.in. do wprowadzenia zmian w obowiązującym od 2002 r. rozporządzeniu o opodatkowaniu emisji CO₂. Nowy słoweński pakiet ustaw obejmuje nową ustawę o ochronie środowiska⁽¹⁰⁾, ustawę o zmianie i uzupełnieniu ustawy o podatku akcyzowym⁽¹¹⁾ oraz rozporządzenie o podatku środowiskowym od emisji dwutlenku węgla (zwane dalej „rozporządzeniem”), które weszło w życie dnia 1 maja 2005 r.
- (26) W rozporządzeniu została zachowana bez zmian idea wcześniejszego systemu opodatkowania emisji CO₂: wysokość podatku zależna jest od ilości dwutlenku węgla emitowanego przez dany zakład.
- (27) Rozporządzenie obejmuje trzy środki w ramach ulg podatkowych, które zostały przedstawione Komisji do zatwierdzenia w ramach wytycznych w sprawie ochrony środowiska. Wszystkie trzy środki obowiązują przez pięć lat: od 1 stycznia 2005 r. do 31 grudnia 2009 r.
- (i) Przedsiębiorstwom, które wytwarzają energię elektryczną poprzez kogenerację, może zostać przyznana ulga podatkowa, jeśli osiągną one określoną oszczędność energii.

W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła, że pomoc ta jest zgodna z art. 87 ust. 3 lit. c) traktatu WE. Chociaż w momencie podjęcia wspomnianej decyzji środek był tylko projektem rozporządzenia, władze słoweńskie potwierdziły w piśmie z dnia 17 maja 2005 r., że środek ten nie został zmieniony.

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 69/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady de minimis.

⁽¹⁰⁾ „Zakon o varstvu okolja”, Dz.U. Republiki Słowenii 41/2004.

⁽¹¹⁾ „Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah”, Dz.U. Republiki Słowenii 42/2004.

- (ii) Druga kategoria ulg dotyczyła elektrowni, które dostarczały energię elektryczną do sieci przesyłowej wysokiego napięcia, oraz niektórych dużych obiektów energetycznego spalania, które zostały wymienione w art. 23 rozporządzenia.

Komisja stwierdziła w swojej decyzji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego, że w odniesieniu do elektrowni środek ten nie stanowi pomocy państwa. W odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania Komisja stwierdziła, że ulgi podatkowe są zgodne z traktatem WE.

- (iii) Zgodnie z projektem rozporządzenia, który został przedłożony Komisji przed przyjęciem przez nią decyzji o wszczęciu postępowania, wszyscy operatorzy, którzy dostarczają energię elektryczną do sieci przesyłowej wysokiego napięcia, lecz nie są przedsiębiorstwami energochłonnymi i którzy nie zawarli dobrowolnych porozumień o osiągnięciu celów ochrony środowiska, ani nie podlegają żadnemu systemowi handlu przydziałami emisji, mają prawo do ulgi podatkowej w wysokości 43 % za rok 2005. W kolejnych latach wysokość tej ulgi corocznie zmniejsza się o osiem punktów procentowych. Elektrociepłownie mają na identycznych warunkach prawo do ulgi podatkowej w wysokości 26 % za rok 2005. W kolejnych latach wysokość tej ulgi corocznie zmniejsza się o osiem punktów procentowych.

Komisja w swojej decyzji o wszczęciu postępowania wyraziła wątpliwości co do zgodności tych środków ze wspólnym rynkiem i wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające zgodnie z art. 4 ust. 4 i art. 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania art. 93 traktatu WE. Ta kategoria ulg podatkowych była jedynym przedmiotem postępowania wyjaśniającego Komisji w sprawie pomocy państwa w nowym projekcie rozporządzenia.

- (28) W następstwie decyzji Komisji o wszczęciu postępowania władze słoweńskie wprowadziły zmiany w projekcie rozporządzenia. W ostatecznym brzmieniu rozporządzenia, które obowiązuje od maja 2005 r., ta kategoria ulg podatkowych została zastąpiona następującą kategorią ulg:
- (29) Przedsiębiorstwa objęte art. 18 ust. 3 rozporządzenia, które podlegają unijnemu systemowi handlu przydziałami emisji zgodnie z dyrektywą o handlu przydziałami emisji oraz nie są energochłonne, mają prawo do ulg w krajowym podatku od emisji CO₂.
- (30) Przedsiębiorstwa objęte art. 18 ust. 4, które zawarły dobrowolne porozumienie dotyczące ochrony środowiska, również mają prawo do ulg podatkowych.
- (31) Stawki ulg zmniejszają się corocznie o osiem punktów procentowych. Wynoszą one:
- 2005: 43 %
  - 2006: 35 %
  - 2007: 27 %
  - 2008: 19 %
  - 2009: 11 %

Ulg podatkowe obowiązują do roku 2009, wygasają od roku 2010.

- (32) Elektrociepłownie mają prawo do ulgi podatkowej w wysokości 26 % za rok 2005. W kolejnych latach wysokość tej ulgi corocznie zmniejsza się o osiem punktów procentowych.

2. PRYZYNAWANIE POMOCY

- (33) Władze słoweńskie zgłosiły Komisji środki pomocy przed ich wprowadzeniem.
- (34) Środek, który stanowi przedmiot postępowania wyjaśniającego Komisji, oparty jest szczególnie na art. 18 ust. 3 i 4 oraz na art. 22 i 24 rozporządzenia. Chociaż rozporządzenie weszło w życie podczas postępowania wyjaśniającego, władze słoweńskie w piśmie z dnia 17 maja 2005 r. potwierdziły, że art. 18 ust. 4 oraz art. 23 i 24 będą stosowane dopiero po ostatecznym zatwierdzeniu przez Komisję. W ten sposób wypełniły one w odniesieniu do tych artykułów swoje zobowiązania zgodnie z art. 88 ust. 3 traktatu WE oraz art. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 traktatu WE.
- (35) Jednak środek polegający na zwrocie podatku, badany przez Komisję w ramach postępowania wyjaśniającego, opierać się może również na art. 18 ust. 3 i na art. 22 rozporządzenia. Władze słoweńskie są zdania⁽¹²⁾, że artykuły te zgodnie z decyzją Komisji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego były zgodne z traktatem WE, dlatego nie wstrzymały ich wejścia w życie do momentu ostatecznego zatwierdzenia przez Komisję. Z tego względu artykuły te obowiązują od dnia 1 maja 2005 r., co stanowi naruszenie art. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 traktatu WE.

2.1 *Istnienie pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE*

- (36) Komisja jest zdania, że zmiany wprowadzone przez władze słoweńskie w odniesieniu do środka dotyczącego ulg podatkowych po decyzji Komisji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w żaden sposób nie wpływają na jego ocenę, która została zawarta w decyzji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w sprawie istnienia pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE. Dlatego w omawianym przypadku środek podlegający ocenie stanowi zdaniem Komisji pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE.

2.2 *Zgodność pomocy z traktatem WE*

- (37) Komisja stwierdza, że władze słoweńskie oparły program na wytycznych w sprawie ochrony środowiska oraz na dyrektywie w sprawie opodatkowania energii.

Zgodność z wytycznymi w sprawie ochrony środowiska

- (38) Komisja ocenia szczególnie zgodność środka z pkt 51.2 oraz pkt 51.1 lit. b) akapit pierwszy wytycznych w sprawie ochrony środowiska. Słoweński system opodatkowania emisji CO₂ został wprowadzony w październiku 2002 r. Dlatego postanowienia pkt. 51.1 zgodnie z pkt. 51.2

⁽¹²⁾ Patrz pismo władz słoweńskich z dnia 17 maja 2005 r.

mogą być stosowane tylko wówczas, gdy spełnione są równocześnie oba podane poniżej warunki:

- (a) Przedmiotowy podatek musi wywierać zauważalny pozytywny wpływ w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego. Zgodnie z logiką słoweńskiego systemu podatkowego przedsiębiorstwa emitujące większe ilości dwutlenku węgla płać wyższe podatki niż przedsiębiorstwa emitujące mniejszą ilość CO₂. Dzięki takiemu systemowi podatkowemu przedsiębiorstwa automatycznie są zachęcane do postępowania w sposób bardziej przyjazny dla środowiska, czyli emitowania mniejszej ilości CO₂. Komisja uważa zatem, że pierwszy warunek z pkt. 51.2 jest spełniony.
- (b) Decyzje w sprawie odstępstw w stosunku do zainteresowanych przedsiębiorstw muszą być podjęte w chwili przyjęcia podatku. Kategorie beneficjentów, które zostały przewidziane w pierwotnym akcie prawnym dotyczącym opodatkowania emisji CO₂ z roku 2002, są znacznie obszerniejsze niż kategorie, które obejmuje podlegające ocenie rozporządzenie. Zmiany zostały wprowadzone z powodu przystąpienia Słowenii do UE i związanych z tym zmian w obowiązującym ustawodawstwie. Komisja uważa, że zmiany te nie miały wpływu na istotę i logikę odstępstw, lecz jedynie zmniejszyły liczbę beneficjentów zgodnie z obowiązującymi przepisami UE.
- (39) Komisja uważa w związku z tym, że również drugi warunek z pkt. 51.2 wytycznych w sprawie ochrony środowiska został spełniony.
- (40) Na podstawie tych stwierdzeń oraz zgodnie z pkt. 51.2 wytycznych w sprawie ochrony środowiska można zastosować wobec środków przepisy pkt. 51.1 przedmiotowych wytycznych.
- (41) Zgodnie z pkt. 51.1 lit.b) akapit pierwszy, w przypadku gdy obniżenie dotyczy podatku wspólnotowego, Komisja może przyznać obniżenie na okres maksymalnie 10 lat, jeśli efektywna kwota zapłacona przez beneficjenta po odliczeniu ulgi jest wyższa niż minimum wspólnotowe.
- (42) Od dnia 1 stycznia 2004 r. dyrektywa w sprawie opodatkowania energii przewiduje jednolity system opodatkowania energii w państwach członkowskich. Zgodnie z art. 4 wymienionej dyrektywy Komisja jest zdania, że słoweński system podatkowy, opierający się na ilości emitowanego przez przedsiębiorstwa CO₂, wprowadza opodatkowanie produktów energetycznych, jak stwierdzono w art. 2 dyrektywy w sprawie opodatkowania energii, a w związku z tym jest objęty zakresem obowiązywania tej dyrektywy. Z tego względu słoweński system podatkowy dotyczy podatku wspólnotowego w rozumieniu pkt. 51.1 lit b) akapit pierwszy wytycznych w sprawie ochrony środowiska.
- (43) Obniżenie stosowane jest wyłącznie w okresie, który nie przekracza pięciu lat i jest tym samym krótszy niż maksymalny czas przewidziany w pkt. 51.1.
- (44) Uwzględniając różne progi podatkowe, które obowiązują w Słowenii dla poszczególnych rodzajów paliw, właściwy próg, który płacony jest przez zakład, zależy od rodzaju surowca wykorzystywanego przez przedsiębiorstwo. Komisja nie może zatem z góry zbadać i zagwarantować przestrzegania w odniesieniu do każdego zakładu minimalnego progu podatkowego, który określony jest w dyrektywie w sprawie opodatkowania energii. Władze słoweńskie ponownie zobowiązały się w piśmie z dnia 17 maja 2005 r. do zagwarantowania w odniesieniu do obu grup beneficjentów, że podatki, które są przez nie płacone po obniżeniu, nadal leżą powyżej wspólnotowego minimum określonego w dyrektywie w sprawie opodatkowania energii. Ulgi podatkowe będą przyznawane w formie zwrotów, dzięki czemu właściwy organ krajowy przed dokonaniem wypłaty może zbadać w przypadku każdego zakładu, czy najniższa stawka jest zgodna z przepisami wytycznych.
- (45) Komisja uwzględni również zmniejszenie ulg podatkowych, które corocznie prowadzi do wyraźnie niższych stawek ulg.
- (46) Na podstawie wyżej opisanego sposobu postępowania władz słoweńskich Komisja stwierdza, że spełniony jest warunek określony w pkt. 51.1 .lit. b) akapit pierwszy, zgodnie z którym efektywna kwota płacona przez beneficjentów po odliczeniu ulgi musi być wyższa niż minimum wspólnotowe.
- (47) Tym samym warunki określone w pkt. 51.1 lit. b) akapit pierwszy wytycznych w sprawie ochrony środowiska są spełnione dla obu grup beneficjentów.

Zgodność z dyrektywą w sprawie opodatkowania energii

- (48) Dyrektywa w sprawie opodatkowania energii stanowi w art. 17 ust. 1, że państwa członkowskie mogą przyznawać ulgi podatkowe – nawet jeśli minimalne poziomy opodatkowania są przestrzegane – wyłącznie wtedy, jeśli chodzi o działalność energochłonną lub jeśli beneficjent zawarł szczególne porozumienie służące celom dotyczącym ochrony środowiska lub podlega systemowi handlu przydziałami emisji.
- (49) Beneficjenci objęci art. 18 ust. 3 rozporządzenia muszą uczestniczyć w unijnym systemie handlu przydziałami emisji zgodnie z dyrektywą w sprawie handlu przydziałami emisji⁽¹³⁾, jeśli chcą mieć prawo do ulg.
- (50) Beneficjenci objęci art. 18 ust. 4 muszą zawrzeć dobrowolne porozumienia służące osiągnięciu celów dotyczących ochrony środowiska, jeśli chcą mieć prawo do ulg. Celem dotyczącym ochrony środowiska, który beneficjenci muszą osiągnąć w ramach porozumień, jest zmniejszenie emisji CO₂ o 2,5 % do końca roku 2008, w stosunku do okresu odniesienia (1999-2002).

⁽¹³⁾ Patrz przypis 3 powyżej.

(51) Na podstawie tych stwierdzeń Komisja jest zdania, że obie kategorie ulg podatkowych są zgodne z postanowieniami dyrektywy w sprawie opodatkowania energii.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Środki dotyczące ulg podatkowych, przewidziane w obowiązującym od dnia 1 maja 2005 r. słoweńskim rozporządzeniu o podatku od emisji dwutlenku węgla, są zgodne z art. 87 ust. 3 lit. c) traktatu WE.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja dotyczy ulg podatkowych, które zostały przyznane na podstawie rozporządzenia do dnia 31 grudnia 2009 r.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Słowenii.

Bruksela, dnia 23 listopada 2005 r.

W imieniu Komisji
Neelie KROES
Członek Komisji

DECYZJA KOMISJI**z dnia 21 grudnia 2005 r.****w sprawie pomocy państwa nr C 26/05 (ex N 580/B/03) przewidzianej w programie działań interwencyjnych na rzecz uprawy drzew cytrusowych we Włoszech, przedstawionym przez Sycylię***(notyfikowana jako dokument nr C(2005) 5354)***(jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)**

(2006/641/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

po zaproszeniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag, zgodnie z wyżej wymienionym artykułem ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

- (1) Pismem z dnia 15 grudnia 2003 r., zarejestrowanym w dniu 16 grudnia 2003 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej poinformowało Komisję o szeregu działań interwencyjnych na rzecz uprawy drzew cytrusowych we Włoszech, zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu WE.
- (2) W piśmie z dnia 20 stycznia 2004 r. służby Komisji zwróciły się do władz włoskich z wnioskiem o dodatkowe informacje na temat przedmiotowych działań.
- (3) Nie uzyskawszy odpowiedzi na pismo zawierające wniosek o udzielenie dodatkowych informacji z dnia 20 stycznia 2004 r., służby Komisji przesłały do władz włoskich w dniu 30 kwietnia 2004 r. ponaglenie.
- (4) Pismem z dnia 24 maja 2004 r., zarejestrowanym w dniu 25 maja 2004 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej przekazało służbom Komisji pismo, w którym władze Włoch zwróciły się z prośbą o przedłużenie terminu udzielenia odpowiedzi na pytania zawarte w piśmie z dnia 20 stycznia 2004 r.
- (5) Pismem z dnia 3 czerwca 2004 r. udzielono władzom włoskim zgody na przedłużenie terminu.
- (6) Pismem z dnia 30 czerwca 2004 r., zarejestrowanym w dniu 2 lipca 2004 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej przekazało Komisji informacje uzupełniające, o udzielenie których wystąpiono w piśmie z dnia 20 stycznia 2004 r.
- (7) Wyżej wymienione działania polegały na przydziale dodatkowych środków na finansowanie środków zatwierdzonych jako pomoc nr N 313/01 ⁽²⁾, lecz zgodnie

z informacjami zawartymi w zgłoszeniu, część tych środków miała zostać wykorzystana na finansowanie działań mających na celu zwalczanie wirusa Citrus tristeza, które nie zostały zbadane w ramach pomocy nr N 313/01. Stwierdziwszy, że wszystkie informacje konieczne do zbadania operacji refinansowania środków zatwierdzonych w ramach pomocy nr N 313/01 są już dostępne, brak natomiast w dalszym ciągu niektórych informacji na temat zwalczania wirusa Citrus tristeza, służby Komisji, by nie blokować operacji refinansowania środków już zatwierdzonych, postanowiły zatem podzielić pomoc na dwie części: część A na wyżej wspomniane operacje refinansowania oraz część B na środki mające na celu zwalczanie wirusa Citrus tristeza.

- (8) Część A pomocy została zatwierdzona przez Komisję ⁽³⁾.
- (9) W piśmie z dnia 12 sierpnia 2004 r. służby Komisji zwróciły się do władz włoskich z wnioskiem o dodatkowe informacje na temat części B pomocy.
- (10) Pismem z dnia 27 września 2004 r., zarejestrowanym w dniu 29 września 2004 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej przekazało Komisji informacje uzupełniające, o udzielenie których wystąpiono do władz włoskich pismem z dnia 12 sierpnia 2004 r.
- (11) Z uwagi na fakt, że informacje przekazane przez władze włoskie były niekompletne, służby Komisji w piśmie z dnia 11 października 2004 r. zwróciły się do władz włoskich o dalsze wyjaśnienia.
- (12) Pismem z dnia 25 października 2004 r., zarejestrowanym w dniu 27 października 2004 r., oraz pismem z dnia 25 października 2004 r., zarejestrowanym w dniu 27 października 2004 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej przekazało Komisji wyjaśnienia, o udzielenie których wystąpiono do władz włoskich pismem z dnia 11 października 2004 r.
- (13) Z uwagi na fakt, że informacje przekazane przez władze włoskie w dalszym ciągu były niekompletne, służby Komisji w piśmie z dnia 23 listopada 2004 r. ponownie zwróciły się do władz włoskich o dalsze wyjaśnienia.

⁽¹⁾ Dz.U. C 256 z 15.10.2005, str. 18.⁽²⁾ Patrz pismo SG(2003) D/228423 z dnia 7.2.2003 r.⁽³⁾ Patrz pismo SG(2004) – Greffe D/203509 z dnia 13.8.2004 r.

- (14) Jednocześnie, pismem z dnia 19 listopada 2004 r., zarejestrowanym w dniu 24 listopada 2004 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej przekazało Komisji pismo od władz włoskich, do którego dołączono program zwalczania wirusa Citrus tristeza przyjęty dla regionu Kampania.
- (15) Jako że pomocą miało zostać objętych kilka regionów, w swoim piśmie z dnia 19 grudnia 2004 r. służby Komisji zwróciły uwagę władz włoskich na fakt, że przeprowadzenie kontroli zgodności przewidywanych środków będzie możliwe po otrzymaniu programów zwalczania wirusa Citrus tristeza przyjętych przez wszystkie te regiony.
- (16) Pismem z dnia 16 grudnia 2004 r., zarejestrowanym w dniu 20 grudnia 2004 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej przekazało Komisji pismo, w którym władze włoskie zwróciły się z prośbą, aby każdy program był rozpatrywany natychmiast po wpłynięciu.
- (17) Pismem z dnia 10 stycznia 2005 r., zarejestrowanym w dniu 11 stycznia 2004 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej przekazało Komisji pismo od władz włoskich, do którego dołączono program zwalczania wirusa Citrus tristeza przyjęty dla regionu Basilicata.
- (18) W obliczu takiego postępowania, służby Komisji uznały za właściwe przypomnieć władzom włoskim w piśmie z dnia 19 stycznia 2005 r., że w celu uproszczenia procedur administracyjnych, zostanie podjęta w odniesieniu do wszystkich przedstawionych programów zwalczania tylko jedna decyzja, jednocześnie zachęcając je do określenia terminu, w którym zgodnie z ich przewidywaniami zostaną przekazane wszystkie programy zwalczania wirusa Citrus tristeza. Stanowisko to zostało podtrzymane w trakcie spotkania w dniu 25 stycznia 2005 r., w trakcie którego władze włoskie potwierdziły ostatecznie, że Komisja zostanie powiadomiona w momencie, gdy wszystkie programy zwalczania zostaną przesłane.
- (19) Pismem z dnia 26 stycznia 2005 r., zarejestrowanym w dniu 27 stycznia 2005 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej przekazało Komisji pismo od władz włoskich, do którego dołączono program zwalczania wirusa Citrus tristeza przyjęty dla regionu Kalabria.
- (20) Pismem z dnia 14 lutego 2005 r., zarejestrowanym w dniu 15 lutego 2005 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej przekazało Komisji pismo od władz włoskich, w którym zwracały się one z prośbą o podjęcie decyzji w sprawie środków przewidzianych przez programy zwalczania wirusa Citrus tristeza dla regionów Kalabria, Kampania i Basilicata.
- (21) Pismem z dnia 28 lutego 2005 r., zarejestrowanym w dniu 1 marca 2005 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej przekazało Komisji pismo od władz włoskich, do którego dołączono program zwalczania wirusa Citrus tristeza przyjęty dla regionu Sycylia.
- (22) Pomimo ustaleń dokonanych w trakcie spotkania w dniu 25 stycznia 2005 r. władze włoskie w marcu 2005 r. kilkakrotnie zwracały się z wnioskiem o podjęcie oddzielnej decyzji w sprawie programu zwalczania wirusa Citrus tristeza, przedstawionego przez region Kalabria.
- (23) Służby Komisji postanowiły po raz kolejny i w sposób ostateczny podzielić pomoc nr N 580/03 tak, aby powstała część C, poświęcona programowi zwalczania wirusa Citrus tristeza, przedstawionemu przez region Kalabria. Jednocześnie te same służby w piśmie z dnia 5 kwietnia 2005 r. zwróciły się ponownie z prośbą o uzupełnienie informacji dotyczących pozostałych aspektów części pomocy B, tj. informacji na temat finansowania środków zwalczania wirusa Citrus tristeza przewidzianych w programach dla regionów Kampania, Basilicata i Sycylia.
- (24) Pismem z dnia 13 maja 2005 r., zarejestrowanym w dniu 18 maja 2005 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej przekazało Komisji informacje uzupełniające, o udzielenie których wystąpiono do władz włoskich pismem z dnia 5 kwietnia 2005 r. Informacje te jednak dotyczyły wyłącznie programów dla regionów Kampania i Basilicata.
- (25) Pismem z dnia 10 czerwca 2005 r., zarejestrowanym w dniu 17 czerwca 2005 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej przekazało Komisji dodatkowe informacje uzupełniające dotyczące programu dla regionu Sycylia, o udzielenie których wystąpiono we wcześniej wspomnianym piśmie z dnia 5 kwietnia 2005 r.
- (26) Pismem z dnia 22 lipca 2005 r. ⁽⁴⁾ Komisja powiadomiła Włochy o decyzji o niewnoszeniu zastrzeżeń w odniesieniu do programów zwalczania wirusa Citrus tristeza przedstawionych przez regiony Kampania i Basilicata oraz w odniesieniu do środków zapobiegawczych i pomocy technicznej przewidzianych w programie zwalczania wirusa Citrus tristeza przedstawionym przez region Sycylia, oraz o wszczęciu postępowania określonego w art. 88 ust. 2 Traktatu WE w odniesieniu do finansowania działań badawczych przewidzianych w programie zwalczania wirusa Citrus tristeza przedstawionym przez region Sycylia.
- (27) Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* ⁽⁵⁾. Komisja poprosiła zainteresowane strony o przesyłanie uwag dotyczących danej pomocy.
- (28) Komisja nie otrzymała żadnych uwag od zainteresowanych stron.

⁽⁴⁾ Patrz pismo SG(2005) – Greffe D/203803 z dnia 22.7.2005 r.

⁽⁵⁾ Patrz przypis 1.

II. OPIS

- (29) Program zwalczania wirusa Citrus tristeza przedstawiony przez region Sycylia przewiduje przeprowadzenie badań naukowych nad czynnikami biologicznymi i agronomicznymi związanymi z pojawianiem się ognisk choroby.
- (30) Ogółem przewidziano na sfinansowanie tego typu działań środki w wysokości 4 200 000 EUR, które mają zostać przesunięte z zasobów krajowych na mocy rozporządzenia rządu nr 25486 z dnia 29 grudnia 2003 r. oraz rozporządzenia rządu nr 1090 z dnia 14 lipca 2004 r. Okres trwania działań zależy od analizy i opublikowania rezultatów badań.

III. ROZPOCZĘCIE POSTĘPOWANIA, O KTÓRYM MOWA W ART. 88 UST. 2 TRAKTATU.

- (31) Komisja wszczęła postępowanie w odniesieniu do finansowania działań badawczych przewidzianych w programie zwalczania wirusa Citrus tristeza przedstawionym przez region Sycylia, ponieważ istniały wątpliwości, czy przestrzegane są zasady stosowania pomocy państwa w sektorze badań i rozwoju.
- (32) Zgodnie z tymi zasadami działania badawcze w sektorze rolnictwa mogą zostać objęte całkowitym finansowaniem jedynie w przypadku, gdy spełnione są cztery warunki określone w komunikacie Komisji z 1998 r., zmieniającym Wspólnotowe zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na badania i rozwój („zasady z 1998 r.”) ⁽⁶⁾

(33) Te cztery warunki brzmią następująco:

- a) projekt musi leżeć w ogólnym interesie określonego sektora (lub podsektora) i nie powinien zakłócać konkurencji w innych sektorach (lub podsektorach).
- b) informacje muszą być publikowane w odpowiednich dziennikach o przynajmniej krajowym zasięgu i nie ograniczać się do członków jakiegokolwiek określonej organizacji, aby zagwarantować, że każdy podmiot potencjalnie zainteresowany pracami będzie mógł bez problemu dowiedzieć się, że badania trwają lub zostały zrealizowane, oraz że ich wyniki zostały lub zostaną udostępnione na prośbę wszystkich zainteresowanych. Informacje te publikuje się jednocześnie z innymi ewentualnymi informacjami, przekazanymi członkom określonych organizacji;
- c) wyniki prac muszą zostać udostępnione do użytku przez wszystkie zainteresowane strony, w tym beneficjenta pomocy, na zasadach równości, zarówno pod względem kosztów, jak i pod względem czasu;

d) pomoc musi spełniać wymogi określone w załączniku II – „Wsparcie krajowe: zwolnienia ze zobowiązania do obniżki” – do Umowy w sprawie rolnictwa zawartej podczas rundy urugwajskiej w sprawie wielostronnych negocjacji handlowych ⁽⁷⁾ (w odniesieniu do tych ostatnich wymogów, finansowanie działań badawczych nie może stanowić wsparcia cenowego dla producentów, ani nie powinno oznaczać bezpośrednich płatności dokonywanych na rzecz producentów lub przetwórców).

(34) W świetle posiadanych informacji Komisja nie była w stanie ocenić, czy te cztery warunki zostały spełnione, z uwagi na fakt, że władze Włoch nie podjęły w tym względzie żadnych zobowiązań, ani w odniesieniu do jednakowych warunków dostępu do wyników badań, ani w odniesieniu do wymogów, o których mowa w załączniku II do Umowy w sprawie rolnictwa zawartej podczas rundy urugwajskiej w sprawie wielostronnych negocjacji handlowych (spełnienie pozostałych warunków zostało udowodnione).

(35) Z tego powodu, Komisja musiała zbadać finansowanie działań badawczych przewidzianych w programie zwalczania wirusa Citrus tristeza w świetle Wspólnotowych zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na badania i rozwój ⁽⁸⁾. Na podstawie posiadanych informacji Komisja nie była nawet w stanie ocenić, czy planowane finansowanie było zgodne z tymi zasadami. W związku z tym Komisja mogła jedynie przedstawić swoje wątpliwości co do kwalifikowalności środków pomocy przewidzianych na sfinansowanie planowanych działań badawczych.

IV. UWAGI WŁADZ WŁOSKICH:

- (36) Pismem z dnia 16 września 2005 r., zarejestrowanym w dniu 20 września 2005 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej przekazało Komisji uwagi władz włoskich w związku z wszczęciem postępowania określonego w art. 88 ust. 2 Traktatu, w odniesieniu do finansowania działań badawczych przewidzianych w programie zwalczania wirusa Citrus tristeza przedstawionym przez region Sycylia.
- (37) W uwagach tych władze włoskie sprecyzowały, że wyniki podjętych działań badawczych zostaną udostępnione wszystkim zainteresowanym stronom na zasadach równości, zarówno pod względem kosztów, jak i pod względem czasu. Podkreśliły one również, że wymogi określone w załączniku II do Umowy w sprawie rolnictwa zawartej podczas rundy urugwajskiej będą przestrzegane, ponieważ żadna bezpośrednia płatność nie zostanie dokonana na rzecz producentów bądź przetwórców, ani też środki nie będą stanowić wsparcia cenowego. W rzeczywistości program, z uwagi na podstawowy charakter badań, nie wpływa bezpośrednio na produkcję rolną lub rolno-przemysłową.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 48 z 13.2.1998, str. 2.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 336 z 23.12.1994, str. 3.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 45 z 17.2.1996, str. 5.

V. OCENA

- (38) Na podstawie art. 87 ust. 1 Traktatu wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu środków państwowych w jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Przedmiotowe finansowanie odpowiada tej definicji, ponieważ stosuje się w odniesieniu do niektórych przedsiębiorstw (upraw cytrusów) oraz dlatego, że wpływa na wymianę handlową, z uwagi na pozycję, jaką zajmują Włochy w sektorze produkcji rolnej (na przykład w 2003 r. Włochy zajęły pierwsze miejsce w produkcji warzyw na terenie Unii).
- (39) Niemniej jednak, w przypadkach przewidzianych w art. 87 ust. 2 i 3 Traktatu, niektóre działania mogą, w ramach odstępstwa, zostać uznane za zgodne ze wspólnym rynkiem.
- (40) W tym przypadku, uwzględniając charakter zgłoszonego programu, jedynym odstępstwem, na które można się powołać, jest odstępstwo przewidziane w art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, zgodnie z którym można uznać za zgodną ze wspólnym rynkiem pomoc przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia ona warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- (41) Aby możliwe było zastosowanie takiego odstępstwa, przedmiotowe środki (całkowite sfinansowanie działań badawczych) muszą spełniać cztery warunki określone w zasadach z 1998 r.
- (42) W świetle wyjaśnień udzielonych przez władze włoskie, w uwagach przedstawionych przez nie w odpowiedzi na wszczęcie postępowania określonego w art. 88 ust. 2 Traktatu, wydaje się, że obydwa warunki wymienione

w uprzednio cytowanym komunikacie, co do których spełnienia istniały wątpliwości, zostały spełnione.

- (43) Komisja może zatem stwierdzić, że finansowanie działań badawczych przewidzianych w programie zwalczania wirusa Citrus tristeza odbędzie się zgodnie z obowiązującymi przepisami zawartymi we wspomnianym komunikacie.

VI. WNIOSEK

- (44) Z uwagi na fakt, że władze Włoch wykazały, że działania badawcze przewidziane w programie zwalczania wirusa Citrus tristeza zostaną sfinansowane zgodnie z obowiązującymi przepisami opisanymi w zasadach z 1998 r., przedmiotowe finansowanie kwalifikuje się do odstępstwa zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. c), ponieważ pomoc przeznaczona jest na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych i nie zmienia ona warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Finansowanie działań badawczych przewidzianych w programie zwalczania wirusa Citrus tristeza przedstawionym przez region Sycylia jest zgodne ze wspólnym rynkiem.

W związku z powyższym zezwala się na realizację pomocy.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 21 grudnia 2005.

W imieniu Komisji
Mariann FISCHER BOEL
Członek Komisji

DECYZJA KOMISJI**z dnia 8 marca 2006 r.****w sprawie programu pomocy, który Włochy, Region Veneto, zamierzają uruchomić odnośnie interwencji mających na celu poprawę warunków przetwarzania i obrotu produktami rolnymi**

(notyfikowana jako dokument nr C(2006) 639)

(Jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2006/642/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

po zaproszeniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag, zgodnie z wyżej wymienionym artykułem ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

- (1) Pismem z dnia 23 lutego 2000 r., zarejestrowanym dnia 28 lutego 2000 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej powiadomiło Komisję, na podstawie art. 88 ust. 3 Traktatu, o postanowieniach art. 35 ustawy regionalnej nr 5/2000 regionu Veneto ⁽²⁾ (zwanej dalej: „UR 5/2000”) ustanawiających pomoc na rzecz przetwarzania i obrotu produktami rolnymi.
- (2) W pismach, odpowiednio, z dnia 12 maja 2000 r., zarejestrowanym dnia 18 maja 2000 r., 1 sierpnia 2000 r., zarejestrowanym dnia 7 sierpnia 2000 r., 15 listopada 2000 r., zarejestrowanym dnia 16 listopada 2000 r. oraz 24 stycznia 2001 r., zarejestrowanym dnia 30 stycznia 2001 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej przekazało Komisji informacje uzupełniające, o które zwrócono się do władz włoskich w pismach z dnia 18 kwietnia 2000 r., 5 lipca 2000 r. i 21 września 2000 r., a także podczas dwustronnego spotkania, które miało miejsce 13 grudnia 2000 r.
- (3) Pismem z dnia 2 kwietnia 2001 r., Komisja poinformowała Włochy o decyzji o wszczęciu procedury, o której mowa w art. 88 ust. 2 Traktatu WE w kwestii przedmiotowej pomocy.
- (4) Decyzja Komisji o wszczęciu procedury została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽³⁾. Komisja zaprosiła zainteresowane strony do przedstawienia uwag na przedmiotowy temat.
- (5) Władze włoskie przedstawiły uwagi dotyczące przedmiotowych środków w pismach z dnia 12 czerwca 2001 r.

⁽¹⁾ Dz.U. C 140 z 12.5.2001, str. 2.⁽²⁾ Ustawa regionalna Veneto nr 5 z dnia 28.1.2000, Postanowienie ogólne w sprawie ponownego finansowania i zmiany ustaw regionalnych odnośnie ustalania budżetu rocznego i wieloletniego regionu (ustawa budżetowa 2000).⁽³⁾ Patrz przypis 1.

i 22 czerwca 2001 r. Komisja nie otrzymała żadnych innych uwag od zainteresowanych stron trzecich.

II. OPIS

- (6) Artykuł 35 UR nr 5/2000 ustanawia pomoc państwa, mającą na celu poprawę warunków przetwarzania i obrotu produktami rolnymi, przeznaczoną dla projektów przedsiębiorstw rolno-przemysłowych, które złożyły wniosek o finansowanie na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 951/97 z dnia 20 maja 1997 r. w sprawie poprawy warunków przetwarzania i obrotu produktami rolnymi ⁽⁴⁾ w czasie trwania programu w latach 1994-1999 ⁽⁵⁾. Niektóre z tych przedsiębiorstw podjęły zdecydowane działania, ale nie zostały dopuszczone do korzystania z pomocy publicznej ze względu na brak środków finansowych.
- (7) Zgodnie z uchwałą Giunta regionale (Regionalnego organu wykonawczego) nr 4202 z dnia 14 września 1993 r., w wyżej wspomnianym okresie zainteresowane przedsiębiorstwa mogły składać wnioski o finansowanie takich projektów do właściwych organów regionalnych (Giunta – Wydział rolnictwa i stosunków z EWG) do dnia 30 kwietnia i 30 września każdego roku, o dopuszczenie ich projektów do programu. Pod koniec procedury mającej na celu selekcję projektów, właściwe organy sporządzały listę kandydatów z każdego roku i powiadamiały potencjalnych beneficjentów o „dopuszczeniu do finansowania” za pośrednictwem uchwały dotyczącej zatwierdzenia listy kandydatów, przyjętej przez Giunta regionale i opublikowanej w *Dzienniku Urzędowym Regionu*. Przedsiębiorstwa, których projekty inwestycyjne nie zostały przyjęte otrzymywały natomiast pismo zawierające uzasadnienie decyzji o niedopuszczeniu do udziału w programie.
- (8) Publikacja w *Dzienniku Urzędowym Regionu* uchwały dotyczącej zatwierdzenia wyżej wymienionej listy kandydatów była równoznaczna, w opinii władz włoskich (zgodnie z ustawą o ogłaszaniu aktów ⁽⁶⁾), z powiadomieniem przez administrację publiczną zainteresowanych o dopuszczeniu wniosków o finansowanie przedstawionych projektów, co, według tych samych władz,

⁽⁴⁾ Dz.U. L 142 z 2.6.1997, str. 22.⁽⁵⁾ Zatwierdzenie programu operacyjnego dla regionu Veneto było przedmiotem decyzji Komisji z dnia 2 października 1996 r.⁽⁶⁾ Ustawa nr 241 z 7.8.1990, *Dziennik Urzędowy [Regionu]*, seria główna Nr 192 z 18.8.1990, zawierająca „Nowe normy w sprawie postępowania administracyjnego oraz prawa dostępu do dokumentów administracyjnych”.

powodowało, że przedsiębiorstwa znajdujące się na liście kandydatów dopuszczonych miały prawo spodziewać się przyznania pomocy.

- (9) Według władz włoskich, inwestycje mogły być realizowane dopiero po uprzednim powiadomieniu o zatwierdzeniu dopuszczalności kosztów projektu i po złożeniu wniosku o finansowanie⁽⁷⁾.
- (10) Listy miały być sporządzane w odstępach półrocznych do momentu wyczerpania środków określonych w Regionalnym Programie Operacyjnym Veneto (w dalszej części zwanym: RPO Veneto). Na mocy uchwały nr 4102⁽⁸⁾ przyjętej przez Giunta regionale dnia 23 listopada 1999 r., została opublikowana ostateczna lista wniosków złożonych do dnia 14 lipca 1999 r. Dostępne środki finansowe wyczerpały się zanim sfinansowano wszystkie projekty figurujące na liście. Pewna liczba projektów nie została sfinansowana, mimo że wraz z publikacją zostały one dopuszczone do finansowania.
- (11) W obliczu takiej sytuacji, zostały uruchomione różne źródła finansowania (na przykład środki pochodzące z nadsubskrypcji, fundusze agromonetarne oraz fundusze z tytułu art. 29 ustawy regionalnej nr 88 z dnia 31 października 1980 r.⁽⁹⁾) tak, że na 150 projektów uznanych za dopuszczone i figurujących na ostatniej liście do sfinansowania pozostało 36 projektów.
- (12) Artykuł 35 UR 5/2000 przewiduje finansowanie dokładnie 36 projektów, które nie mogły skorzystać z pomocy publicznej w czasie trwania programu tj. w latach 1994-1999, a które znajdowały się na liście projektów dopuszczonych, a w przypadku kilku z nich działania zostały już rozpoczęte.
- (13) Budżet przewidziany na pokrycie pomocy wynosi 5 miliardów ITL (2 582 284 EUR), ale władze włoskie potwierdziły, że jeśli w przyszłości zostaną udostępnione dalsze środki finansowe, to zostaną one przeznaczane na kolejną pomoc dla tych samych projektów. Taki system miałby obowiązywać do czasu wyczerpania dostępnego budżetu (wskazanego początkowo lub zwiększonego w późniejszym czasie).
- (14) Przewidzianej pomocy nie można by kumulować z inną pomocą o tym samym przeznaczeniu.
- (15) Pomoc regionalna ma charakter nadzwyczajny i jest ograniczona w czasie; dotyczy ona inicjatyw, które w momencie ich zatwierdzenia poprzez publikację na liście spełniały wymogi obowiązujące w sektorze i zalecenia, o których mowa w RPO Veneto zatwierdzonym przez Komisję, a także w decyzji Komisji 94/173/WE z dnia 22 marca 1994⁽¹⁰⁾, która ustala kryteria wyboru odnośnie inwestycji mających na celu poprawę warunków przetwarzania i obrotu produktami rolnymi i leśnymi, i która

uchyla decyzję 90/342/EWG oraz w rozporządzeniu nr 951/97, na podstawie którego władze regionalne zatwierdziły przedłożone wnioski.

- (16) Ponadto, władze włoskie uściśliły, że, mimo iż chodziło o program przewidziany na lata 1994-1999, w tym przypadku zgodność projektów ze wspólnym rynkiem miała być oceniana przy zastosowaniu Wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnictwa⁽¹¹⁾ (zwanym dalej „Wytycznymi”), zważywszy że tryb postępowania w przypadku pomocy państwa, który stanowi przedmiot niniejszego dokumentu został notyfikowany po wejściu w życie Wytycznych. W szczególności, władze zobowiązały się do przestrzegania warunków, wymogów i zaleceń, o których mowa w punkcie 4.2 Wytycznych, który brzmi:
- a) wskaźnik pomocy nie może przekroczyć 40 % kwalifikujących się inwestycji,
- b) wykluczona jest pomoc dla przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej,
- c) dla uznania za dopuszczone, przedsiębiorstwa muszą spełnić podstawowe wymagania w zakresie ochrony środowiska, higieny i dobrostanu zwierząt, przy czym może zostać przyznana pomoc, która pozwoli przedsiębiorstwu dostosować się do nowych podstawowych wymagań w zakresie ochrony środowiska, higieny i dobrostanu zwierząt,
- d) władze regionalne miałyby za zadanie sprawdzić czy istnieją naturalne rynki zbytu dla produktów wytwarzanych przez dane przedsiębiorstwo, pozyskując i weryfikując umowy o obrocie tymi produktami.
- (17) Jeśli chodzi o kwestie, o których mowa w lit. b), c) i d) pkt 16, władze włoskie poinformowały, że dostosują się do zaleceń Planu rozwoju obszarów wiejskich dla Regionu Veneto 2000-2006 (zwanego dalej: „PROW Veneto”) ⁽¹²⁾. Pomoc zostałaby wypłacona jako wkład w formie dotacji kapitałowej, w wielkości nie większej niż 40 % kosztów kwalifikujących się poddanych dokładnej weryfikacji, przy jednoczesnym przestrzeganiu warunków, wymogów i zaleceń, o których mowa w pkt 4.2 Wytycznych. Obciążenia wynikające z wprowadzenia w życie postanowień artykułu w całości spoczywają na Regionie i zabronione jest jakiegokolwiek kumulowanie przedmiotowej pomocy z innym aktualnie obowiązującym programem pomocy.

- (18) Do skorzystania z pomocy nie zostaną dopuszczone projekty, które nie stosują się do zakazów lub ograniczeń ustanowionych przez wspólne organizacje rynkowe, lub które dotyczą wytwarzania i obrotu produktami mającymi imitować lub zastępować mleko i przetwory mleczne.

⁽⁷⁾ Na mocy art. 11 ustawy regionalnej nr 1 z dnia 8 stycznia 1991 r. (notyfikowanego Komisji jako pomoc państwa nr N100/91, zatwierdzonego przez Komisję decyzją SG [91] D/7024), realizacja inicjatyw, odnośnie których występuje się o interwencję publiczną z jakiegokolwiek tytułu, musi się rozpocząć po złożeniu wniosku.

⁽⁸⁾ Dz.U. Regionu Veneto nr 112 z 28.12.1999.

⁽⁹⁾ Ta ustawa ustanawia pomoc dla struktur zajmujących się waloryzacją i ochroną produkcji rolnej i zootechnicznej (pomoc zatwierdzona poprzez komunikat Komisji nr 16065 z dnia 17 października 1980 r.).

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 79 z 23.3.1994, str. 29.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 232 z 12.8.2000, str. 19.

⁽¹²⁾ Zatwierdzony przez Komisję decyzją nr C (2000) 2904 z dnia 29 września 2000 r.

III. ARGUMENTY PODNIESIONE PRZEZ KOMISJĘ W MOMENCIE WSZCZĘCIA PROCEDURY

- (19) Komisja wszczęła procedurę, o której mowa w art. 88 ust. 2 Traktatu, ponieważ miała wątpliwości co do zgodności z zasadami wspólnego rynku nowego programu pomocy w przypadku pomocy ustanowionej na mocy postanowień art. 35 UR 5/2000.
- (20) Wątpliwości powstały, ponieważ pomoc mogła zostać udzielona również przedsiębiorstwom, które w przeszłości już zrealizowały inwestycje przewidziane w projekcie, w sprawie którego złożyły wniosek o finansowanie w ramach programu przewidzianego na lata 1994-1999, czyli w ramach programu pomocy współfinansowanej.
- (21) Komisja nie mogła więc wykluczyć, w momencie wszczęcia procedury, że będzie chodziło o przyznanie pomocy działającej z mocą wsteczną dla działań już zrealizowanych przez beneficjenta, czyli pozbawionej niezbędnego elementu motywującego, i że będzie ona miała charakter pomocy operacyjnej, której jedynym celem będzie finansowe odciążenie beneficjenta.
- (22) Na mocy pkt 3.5 i 3.6 Wytucznych, aby mogły zostać zakwalifikowane jako zgodne z zasadami wspólnego rynku, środki przedmiotowej pomocy muszą zawierać element motywujący lub wymagać rekompensaty ze strony beneficjenta⁽¹³⁾.
- (23) Notyfikowany program pomocy zdawał się więc wchodzić w zakres stosowania pkt 3.5 i 3.6 Wytucznych. Istotnie, na podstawie dostępnych informacji, w momencie wszczęcia procedury, Komisja nie stwierdziła, że uzasadnienie przedstawione przez władze włoskie było wystarczające, by udowodnić istnienie, ani w ramach programu pomocy przyznawanej w latach 1994-1999, ani w ramach notyfikowanego programu pomocy, elementu prawnie obowiązującego w stosunku do (potencjalnych) beneficjentów, który mógłby doprowadzić do wystąpienia (i uzasadnić istnienie) uzasadnionych oczekiwań ze strony beneficjentów, a tym samym stanowić wystarczający element motywujący do rozpoczęcia działań.
- (24) Komisja stwierdziła, że ani „ustawa o ogłaszaniu aktów”⁽¹⁴⁾,
- ani pisma wysłane zainteresowanym przez władze regionalne w celu potwierdzenia otrzymania wniosku o finansowanie⁽¹⁵⁾, ani też istnienie „praktyki”, w oparciu o którą władze regionalne przyznawały oczekiwane finansowanie projektom, które po uprzedniej ocenie i na mocy uchwały przyjętej przez Giunta regionale, zostały wpisane na listę projektów kwalifikujących się do finansowania ze środków publicznych nie mogły doprowadzić do tego, że przedsiębiorstwa znajdujące się na liście miałyby podstawy do tego, by oczekiwać, że będą mogły skorzystać z finansowania przewidzianego na okres 1994-1999.
- (25) Komisja uważa, że nie istnieje żaden prawny element wiążący władze regionalne w stosunku do wniosków o finansowanie uważanych za kwalifikujące się i wpisane na listę opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Regionu w latach 1994-1999, w związku z czym nie ma podstaw do uzasadnionych oczekiwań ze strony zainteresowanych przedsiębiorstw. Brak takiego elementu motywującego potwierdzają poniższe obserwacje: przedsiębiorstwa dopuszczone do finansowania, z braku konkretnego finansowania ze strony właściwych władz, nie podjęły działań, by wyegzekwować swoje prawa, które Region uważa za nabyte, szczególnie poprzez odwołanie się do wewnętrznego prawa administracyjnego danego państwa. Według Komisji nie zostały złożone pozwy, ponieważ – z braku prawnego obowiązku, wiążącego władze regionalne – starający się beneficjenci nie mieli prawa domagać się wypłaty pomocy.
- (26) Komisja wyraziła wątpliwość co do faktu, czy pomoc przeznaczona na pokrycie kosztów poniesionych przed uzyskaniem potwierdzenia o zaakceptowaniu projektu mogłaby jeszcze zostać uznana za pomoc przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu. Zgodnie ze stałą praktyką Komisji, potwierdzoną przez Trybunał Sprawiedliwości⁽¹⁶⁾, pomoc może zostać uznana za przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych tylko w przypadku, gdy Komisja jest w stanie udowodnić, że bez takiej pomocy w warunkach panujących na rynku osiągnięcie zamierzonego celu nie byłoby możliwe dla przedsiębiorstw korzystających z pomocy i samodzielnie podejmujących działania. W tym przypadku, przedsiębiorstwa najwyraźniej zrealizowały inwestycje bez korzystania z pomocy.
- (27) Kolejny punkt, który zdaniem Komisji budził wątpliwości co do obecności elementu motywującego, dotyczy sporządzenia list. Uchwała nr 4202 z 1993 r. przyjęta przez Giunta regionale stanowi, że wnioski mają zostać złożone na ręce Giunta regionale do 31 stycznia i do 30 września każdego roku; następnie zostaje sporządzona lista przedłożonych wniosków, a zainteresowani muszą zostać

⁽¹³⁾ Patrz w szczególności następujące przypadki: C1/98 (ex N750/B/95) dotyczący programu pomocy państwa ustanowionego przez Włochy na rzecz produkcji, przetwarzania i obrotu produktami, o których mowa w załączniku I do Traktatu WE (ustawa Regionu Sycylii nr 68 z dnia 27 września 1995 r.); C 36/98 dotyczący programu pomocy, który Włochy zamierzają uruchomić na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw, które działają w regionach Celu 1; C 70/98 dotyczący programu pomocy notyfikowanego przez Włochy (Region Marchii) dotyczącego zmian w Dokumentie jednolitym odnośnie planowania na lata 1994-99 pomocy ze wspólnotowych funduszy strukturalnych dla regionów Celu 5b.

⁽¹⁴⁾ Patrz przypis 6.

⁽¹⁵⁾ Władze włoskie ograniczyły się do dostarczenia kopii pisma (z dnia 1 kwietnia 1999 r.) sporządzonego przez organ administracyjny Regionu Veneto, w którym informowano jednego z potencjalnych beneficjentów o otrzymaniu jego wniosku przez konkretny departament (odpowiedzialny za pomoc strukturalną w sektorze rolno-przemysłowym) dla celów zwyczajowej analizy techniczno-administracyjnej. Taki komunikat jest konieczny na mocy ustawy o ogłaszaniu aktów wydanych przez administrację publiczną (patrz przypis 6).

⁽¹⁶⁾ Patrz w szczególności wyrok Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 17 września 1980 r. w sprawie C-730/79 Philip Morris przeciwko Komisji, Rec. [1980], str. 2671.

powiadomieni w przypadku, gdy ich wnioski nie zostały dopuszczone ze względu na niespełnienie przewidzianych wymogów. Jeśli mechanizm zostałby w taki właśnie sposób interpretowany, można by wyciągnąć wniosek, że sporządzenie co pół roku listy pozwoliłoby władzom regionalnym na dokonanie dokładnych, okresowo aktualizowanych, obliczeń dostępnych środków, co pozwoliłoby uniknąć ogłaszania nowych konkursów i przyjmowania nowych wniosków, których nie można by dopuścić ze względu na brak wystarczających środków.

- (28) Kolejnymi aspektami, które zdaniem Komisji wzbudzały wątpliwości co do obecności elementu motywującego są: dotacja finansowa przewidziana przez art. 35 przedmiotowej ustawy, intensywność i dokładna wysokość pomocy. Środki budżetowe ogłoszone przez Region, w kwocie 5 miliardów ITL = 2,5 miliona EUR, wystarczyłyby na pokrycie zaledwie niewielkiej części kosztów już poniesionych przez beneficjentów (około 70 miliardów ITL = 35 milionów EUR); dlatego też niezrozumiałe jest dlaczego rząd włoski określił, że „wkład w formie dotacji kapitałowej nie przekroczy zatwierdzonych kwalifikujących się wydatków”, ponieważ – na podstawie informacji dostępnych Komisji – intensywność pomocy zdaje się być niższa niż 10 %⁽¹⁷⁾. Fakt, że władze włoskie uważają, że tak niski wskaźnik pomocy wystarczy, by zagwarantować efekt motywujący, podczas gdy w ramach Regionalnego Planu Operacyjnego w latach 1994-1999 uznano, że dla takiego samego typu projektów konieczny jest znacznie wyższy wskaźnik pomocy⁽¹⁸⁾, stanowi dodatkowy dowód świadczący o braku efektu motywującego w wypadku projektów, które mają być objęte pomocą.
- (29) Ponadto, ostatnie uzupełnienie informacji (zarejestrowane dnia 30 stycznia 2001 r.) dostarczyło dane, które nie zgadzają się z danymi przekazanymi poprzednio:
- przede wszystkim, na ostatecznej liście miałyby się znaleźć 134 projekty uznane za dopuszczone do finansowania, a nie 150; do sfinansowania pozostałoby 36 takich projektów;
  - ponadto, istnieją pewne sprzeczności w odniesieniu do dokładnej wysokości inwestycji zrealizowanych przez beneficjentów: według najnowszych danych chodzi o 120 081 milionów LIT, a nie o 70 000 milionów, jak poprzednio ogłoszono.
- (30) Jeszcze jedną kwestią do wyjaśnienia był czas trwania programu pomocy: władze włoskie początkowo zadeklarowały, że środek pomocy ma mieć charakter nadzwyczajny i ograniczony w czasie (patrz pkt 15). Jest to jednak sprzeczne z innymi deklaracjami tych samych władz⁽¹⁹⁾ co do możliwości dopasowania przyszłego finansowania do tych samych projektów. W początkowym komunikacie oświadcza się, że „jeśli po przeprowadzeniu dodatkowego badania wniosków, okażą się konieczne dodatkowe fundusze, to zostaną one przyznane w ściśle określonych granicach tak, aby objąć wnioski pozostające z okresu poprzedniego programu na lata 1994-1999”. W tym celu, same władze regionalne zobowiązały się do notyfikowania

przypadków, które nie spełniają wymagań, by zostać włączone w zakres zastosowania zasady 20 %, o której mowa w komunikacie Komisji nr 54/94/D24823 (z dnia 22 lutego 1994 r.). Taka możliwość uzyskania dodatkowych funduszy, wraz z ewentualnymi metodami dokonywania płatności, nigdy nie były przedmiotem informacji uzupełniających ze strony władz regionalnych i zdają się być sprzeczne z informacjami o jednorazowym charakterze omawianej pomocy.

- (31) Wreszcie władze włoskie stwierdziły, że projekty, dla których wnioski zostały złożone i zaakceptowane w czasie trwania programu w latach 1994-1999, ale w przypadku których prace nie zostały jeszcze rozpoczęte, miałyby zostać sfinansowane w ramach nowego Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich dla regionu Veneto 2000-2006, po uprzednim zbadaniu zgodności w świetle nowych wspólnotowych ram dla sektora rolnictwa. Takie stwierdzenie trudno jednak pogodzić z danymi odnoszącymi się do ostatecznej głównej listy (czyli tym samym odnoszącymi się do wniosków dopuszczonych do finansowania), przekazanych wraz z najnowszymi uzupełnieniami informacji (zarejestrowanymi dnia 30 stycznia 2001 r.). Spośród wszystkich 134 projektów dopuszczonych, 20 zostało sfinansowanych z funduszy agromonetarnych, 10 z tytułu nadsubskrypcji, 54 na mocy ustawy regionalnej nr 88/80, 4 na mocy rozporządzenia z mocą ustawy nr 173/98, a 10 zostało unieważnionych. Na podstawie tych danych pozostaje do sfinansowania tylko 36 projektów: mimo że można by przewidzieć finansowanie w ramach nowego Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2000-2006, nie jest jednak jasne, do których „wniosków pozostałych z poprzedniego okresu trwania programu” odwołują się władze włoskie.
- (32) Komisja zastrzegła sobie prawo do zbadania kwestii wykorzystania pomocy agromonetarnej i pomocy pochodzącej z nadsubskrypcji: wykorzystanie takich źródeł mogłoby zostać uznane za nadużycie decyzji upoważniającej do zatwierdzenia pomocy albo nawet mogłoby nie zostać notyfikowane Komisji.

IV. UWAGI WŁOCH ORAZ ZAINTERESOWANYCH STRON

- (33) Pismem z dnia 22 czerwca 2001 r. Włochy przekazały służbom Komisji swoje uwagi dotyczące pomocy będącej przedmiotem niniejszego dokumentu w następstwie decyzji o wszczęciu procedury na mocy art. 88 ust. 2 Traktatu. Komisja nie otrzymała żadnych uwag od innych zainteresowanych stron.
- (34) W odpowiedzi władze włoskie przede wszystkim ponownie przeanalizowały procedurę administracyjną zastosowaną w odniesieniu do przyznawania pomocy w czasie trwania programu w latach 1994-1999, by pokazać, że sama procedura powodowała powstanie elementu prawnie wiążącego w stosunku do (potencjalnych) beneficjentów, który mógłby doprowadzić do wystąpienia (i uzasadnić istnienie) uzasadnionych oczekiwań ze strony beneficjentów, a tym samym stanowić wystarczający element motywujący do rozpoczęcia działań przed otrzymaniem pomocy. Zgodnie z opisem przedstawionym w fazie poprzedzającej wszczęcie procedury, władze włoskie stwierdziły, że przedsiębiorstwa, raz wpisane na ostateczną

⁽¹⁷⁾ Kwota 5 miliardów LIT oddanych do dyspozycji Regionu stanowi mniej niż 10 % całości inwestycji zrealizowanych przez beneficjentów (70 mld LIT).

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie nr 951/97 dopuszczało wskaźnik pomocy do 55 % w przypadku inwestycji zrealizowanych poza regionami Celu 1.

⁽¹⁹⁾ Patrz pkt 9 pisma odnośnie wszczęcia procedury.

listę podmiotów dopuszczonych do korzystania z pomocy w sektorze rolno-spożywcym, oczekiwały na środki z budżetu Regionu. W miarę jak udostępniane były niezbędne środki (pochodzące albo z budżetu Regionu, na mocy art. 29 ustawy regionalnej nr 88/1980, albo z RPO Veneto – rozporządzenie Rady (EWG) nr 866/90 z dnia 29 marca 1990 r. w sprawie poprawy warunków przetwarzania i obrotu produktami rolnymi⁽²⁰⁾ oraz rozporządzenie nr 951/97, albo z budżetu państwa – z nadsubskrypcji i funduszy agromonetarnych), organy regionalne wybierały z ostatecznej listy, w drodze aktu administracyjnego *ad hoc*, przedsiębiorstwa, którym przyznane zostawały środki, przy zastosowaniu kryterium priorytetu i preferencji, wybierając przede wszystkim przedsiębiorstwa, które w swoich wnioskach wykazywały całkowite wykorzystanie dostępnych środków.

- (35) W taki sposób Region dysponował serią projektów gotowych do wprowadzenia w życie, jak tylko pojawią się dostępne środki. Władze regionalne uważają, że wcześniejsze sporządzenie listy projektów dopuszczonych, nawet w przypadku braku natychmiastowo dostępnych środków i konieczności przesunięcia w czasie wypłaty konkretnych środków, nie jest sprzeczne z żadną normą wspólnotową.
- (36) Artykuł 35 UR 5/2000 mógłby mieć zastosowanie, zdaniem właściwych organów, w przypadku 36 projektów/przedsiębiorstw pozostałych na liście. Te pozostałe projekty/przedsiębiorstwa zostały poddane nowemu badaniu i w przypadku dwóch z nich rozpoczęto działania mające na celu wycofanie wniosków jako niezgodnych z Wytocznymi. Właściwe organy potwierdzają ponadto, że 15 przedsiębiorstw złożyło wnioski zgodnie z PROW dla Regionu Veneto 2000-2006 – Środek 7 (Poprawa warunków przetwarzania i obrotu produktami rolnymi) – rezygnując z poprzednich roszczeń w przypadku przyznania im finansowania w czasie trwania nowego programu w latach 2000-2006. Region nie wyklucza, że inne przedsiębiorstwa wycofają swe projekty, ponieważ z różnych powodów nie będą już zainteresowane ich realizacją. Dlatego też liczba potencjalnych beneficjentów przedmiotowej pomocy okazałaby się mniejsza niż na liście początkowej.
- (37) Władze włoskie uważają, że opinia wyrażona przez Komisję w przytoczonym piśmie mówiącym o wszczęciu procedury zgodnie z art. 88 ust. 2 Traktatu, nie jest zasadna z prawnego punktu widzenia i jest sprzeczna z praktyką Komisji.
- (38) Komisja wszczęła procedurę dotyczącą przedmiotowej pomocy, ponieważ pomoc ta mogłaby zostać również przyznana tym przedsiębiorstwom, nadal obecnym na liście, które rozpoczęły lub zrealizowały inwestycje po złożeniu wniosku o przyznanie pomocy w ramach programu przewidzianego na okres 1994/1999. Komisja uważa, że z braku prawnie uzasadnionego zobowiązania Regionu w stosunku do potencjalnych beneficjentów, pomoc przyznana z mocą wsteczną pozbawiona jest niezbędnego elementu motywującego i dlatego staje się pomocą operacyjną, niezgodną z zasadami wspólnego rynku.
- (39) Władze włoskie twierdzą, że zarówno punkt 3.6 Wytocznym⁽²¹⁾, jak i zastosowanie przypisane mu przez Komisję⁽²²⁾, sprawiły, że wraz ze złożeniem wniosku na ręce właściwych organów, przedsiębiorstwa starające się o pomoc zaczęły żywić uzasadnione oczekiwania dotyczące przyznania pomocy. Jedną z okoliczności towarzyszących tej sprawie jest sama uchwała Giunta regionale nr 4202/93, która, ustalając sposób składania wniosków i sporządzania list oraz odwołując się do postanowień ustawy regionalnej nr 1/1991⁽²³⁾, zapewniała potencjalnym beneficjentom dopuszczalność do finansowania ze środków publicznych inwestycji rozpoczętych po złożeniu wniosku, ale przed podjęciem decyzji o przyznaniu pomocy. Ponadto, uzasadnione poczucie gwarancji, powstałe w momencie złożenia wniosku, wzmocnione zostało jeszcze przez fakt umieszczenia kandydata na liście podmiotów dopuszczonych do finansowania.
- (40) Co więcej, potencjalni beneficjenci pomocy, świadomi, że złożyli swoje wnioski w sposób poprawny i że spełniają wymogi wymagane z urzędu, mieli uzasadnione powody, by oczekiwać akceptacji swoich wniosków, co potem zostało potwierdzone poprzez umieszczenie ich na liście, mimo że musieli jeszcze czekać na decyzję o przyznaniu pomocy.
- (41) Władze włoskie przypominają również, że praktyką Komisji jest przedłużanie czasu trwania programu pomocy już raz zatwierdzonego, by umożliwić realizację obranych celów⁽²⁴⁾, czego zresztą domagają się władze krajowe przedstawiając program pomocy do ustanowienia na mocy art. 35 przedmiotowej UR 5/2000. Innymi słowy, zdaniem władz włoskich, taka pomoc byłaby zgodna z Traktatem, gdyby została przyznana przed upływem 1999 r., czyli przed wygaśnięciem programu lub programów, w ramach których zostały złożone wnioski o taką pomoc.
- (42) Władze krajowe wyjaśniają, że zgodnie z włoskim prawem administracyjnym, można zwrócić się do sądu administracyjnego w celu zakwestionowania aktów administracji publicznej nie tylko tych naruszających prawo podmiotowe, ale również tych, które naruszają uzasadnione interesy. Poprzez uzasadnione interesy rozumie się interesy osób prywatnych związane z poprawnym korzystaniem z władzy ze strony organów administracji publicznej zarówno w kwestii oczekiwań dotyczących rozszerzenia

⁽²⁰⁾ Dz.U. L 91 z 6.4.1990, str. 1.

⁽²¹⁾ Punkt 3.6 Wytocznym przewiduje, że „pomoc udzielona z mocą wsteczną odnośnie działań już rozpoczętych przez beneficjenta nie przedstawia sobą niezbędnego elementu motywującego i dlatego należy ją uważać za pomoc operacyjną, ponieważ jej jedynym celem jest finansowe odciążenie beneficjenta. W przypadku wszystkich systemów pomocy, za wyjątkiem tych o charakterze wyrównawczym, należy zakazać udzielania pomocy na rzecz działań już rozpoczętych lub podjętych zanim wniosek o finansowanie został przedstawiony odpowiednim władzom.”

⁽²²⁾ Decyzja z dnia 28 listopada 2000 r., SG(2000) D/108799 (Pomoc nr 226/2000), z dnia 13 marca 2001 r., SG(2001) D 286857 (Pomoc nr 729/a/2000), z dnia 28 lutego 2001 SG(2001) D/286508 i z dnia 04 sierpnia 2000 r. SG(2000) D/105958.

⁽²³⁾ Artykuł 11 wyżej wspomnianej ustawy przewiduje, że „realizacja inicjatyw zawartych w planie działalności przedsiębiorstwa [...] może mieć miejsce również przed postępowaniem mającym na celu rozdzielanie środków, jeśli tylko została ona rozpoczęta po złożeniu wniosku o przyznanie takich środków [...]”.

⁽²⁴⁾ Pomoc nr 63/2001 i pomoc nr 24/2001.

sferę prawnej osób prywatnych (interesy roszczeniowe), jak i w kwestii poprawnego stosowania zobowiązań proceduralnych na nią nałożonych (interesy proceduralne) zwłaszcza na mocy ustawy o ogłaszaniu aktów. Zgodnie z orzecznictwem włoskiego Sądu Kasacyjnego⁽²⁵⁾ osoba prywatna może zwrócić się do sądu administracyjnego nie tylko po to, aby uzyskać unieważnienie aktu administracji publicznej naruszającego jej uzasadnione interesy albo prawo podmiotowe, ale również po to, aby uzyskać zatwierdzenie oczekiwanego środka oraz odszkodowanie za szkody wywołane przez zastosowanie lub niezastosowanie danego aktu.

- (43) W badanym przypadku uzasadnione interesy kandydatów (do finansowania ze środków publicznych) figurujących na liście ma charakter roszczeniowy, ponieważ odnosi się do uzasadnionych oczekiwań związanych z rozszerzeniem ich sfery prawnej na mocy procesu przyznawania pomocy.
- (44) Na podstawie wyżej wspomnianego orzecznictwa włoskiego Sądu Kasacyjnego władze włoskie nie wykluczają, że sąd administracyjny, który będzie rozpatrywał sprawę, nakaze organom administracji regionalnej wypłacić odszkodowanie.
- (45) Władze włoskie uważają, że żadne z przedsiębiorstw dopuszczonych do finansowania nadal pozostających na liście nie zwróciło się jeszcze do sądu administracyjnego o rozpatrzenie słuszności uzasadnionych oczekiwań do przyznania pomocy. By wystąpić przeciwko Regionowi Veneto, wyżej wymienione przedsiębiorstwa musiałyby wykazać w pozwie, że jakiś akt narusza ich interesy. Władze włoskie są zdania, że takim aktem jest nieprzyznanie finansowania wraz z unieważnieniem listy: jedynie odroczenie wypłaty albo unieważnienie uchwały nr 4102/99 mogłyby być uzasadnioną podstawą do wniesienia pozwu, jako akt szkodzący zasadnym oczekiwaniom dotyczącym otrzymania przyznanej pomocy.
- (46) Jeśli chodzi o zastrzeżenia Komisji w odniesieniu do korzystania z pomocy agromonetarnej i nadsubskrypcji, o których mowa w punkcie 31 pisma dotyczącego wszczęcia procedury, władze włoskie precyzują, że:
- program pomocy dla inicjatyw w sektorze rolno-spożywczym, o którym mowa w rozporządzeniu (WE) nr 951/97, który wykorzystywał fundusze pochodzące ze wzrostu wartości lira włoskiego na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 724/97⁽²⁶⁾, wchodzi w zakres programu działań dla Włoch zatwierdzonego przez Komisję notą 5372 z dnia 2 lipca 1998 r.;
  - sumy nadsubskrypcji pochodziły z finansowania kwot dodatkowych w stosunku do kwot już przeznaczonych z Funduszu odnawialnego na rzecz wdrażania polityki wspólnotowej odnośnie RPO Veneto, o którym mowa w rozporządzeniu (WE) 951/97, który to RPO Veneto został przyjęty za podstawę prawną będąc zatwierdzonym przez Komisję na mocy decyzji (WE) C/96 2598 z dnia 2 października 1996 r..

- (47) Władze włoskie nie podzielają zdania Komisji co do sposobu obliczania pomocy oraz logiki przedstawionej przez Komisję w pkt 27 pisma dotyczącego wszczęcia procedury. Ustanowiona suma (5 miliardów ITL, czyli około 2,5 miliona EUR) miałaby zostać wykorzystana przy zachowaniu znaczącego wskaźnika pomocy, czyli 30 % inwestycji kwalifikujących się do korzystania z pomocy, która wyniosłaby 15 miliardów ITL, czyli 7,5 miliona EUR. Dotychczas wskazana wielkość inwestycji kwalifikujących się jest czysto teoretyczna, ponieważ jest ona uzależniona od kolejnej analizy technicznej projektów, od kolejnego ich prześledzenia, od nowej weryfikacji dopuszczalności podmiotów, nowego ustalenia wielkości inwestycji, itd. Taka ponowna analiza miałaby zostać przeprowadzona w przypadku istnienia konkretnych perspektyw na możliwość finansowania tak, aby nie stwarzać kolejnych obciążeń w stosunku do przedsiębiorstw będących potencjalnymi beneficjentami.
- (48) Jeśli chodzi o finansowanie inwestycji jeszcze znajdujących się na liście z funduszy udostępnionych przez PROW dla Regionu Veneto 2000-2006 (15 przedsiębiorstw figurujących na liście złożyło wnioski w ramach wymienionego PROW, patrz pkt 32), właściwe organy zapewniły, że będą one możliwe do sfinansowania o ile spełniają wszystkie wymagania wspomnianego PROW, wśród których znajduje się i to, że nie rozpoczęto działań, względem których złożono wnioski o finansowanie.

V. OCENA POMOCY

- (49) Na mocy art. 87 ust. 1 Traktatu WE jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów. Środki przewidziane przez przedmiotową decyzję odpowiadają tej definicji z poniższych powodów.
- (50) Środki, o których mowa, pochodzące z funduszy Regionu Veneto, sprzyjają niektórym przedsiębiorstwom i operatorom (przedsiębiorstwa działające w sektorze przetwarzania i obrotu produktami rolnymi) i mogą mieć wpływ na wymianę handlową, ponieważ włoska produkcja rolna stanowi ok. 14,07 % europejskiej produkcji rolnej⁽²⁷⁾.
- (51) Jednakże, w przypadkach przewidzianych w art. 87 ust. 2 i 3 Traktatu, niektóre środki mogą, w drodze odstępstwa, być uważane za zgodne ze wspólnym rynkiem.
- (52) W tym przypadku, zważywszy na naturę powyżej opisanych środków, jedynym odstępstwem, na które można by się powołać, jest to przewidziane w art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, według którego można uważać za zgodną ze wspólnym rynkiem pomoc przeznaczoną na ułatwienie

⁽²⁵⁾ Sąd Kasacyjny Działy Łączone 500/1999.

⁽²⁶⁾ Dz.U. L 108 z 25.4.1997, str. 9.

⁽²⁷⁾ Najnowsze dostępne dane Eurostat, które pochodzą z 2003 r., czyli dotyczą 15 państw.

rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia ona warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.

- (53) Aby móc skorzystać z odstępowania, o którym mowa w art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, pomoc przeznaczona dla inwestycji w sektorze przetwarzania i obrotu produktami rolnymi musi być zgodna ze stosownymi postanowieniami rozporządzenia Komisji (WE) nr 1/2004 z dnia 23 grudnia 2003 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z produkcją, przetwórstwem i obrotem produktami rolnymi⁽²⁸⁾. Tam, gdzie rozporządzenie to nie znajduje zastosowania albo jeśli nie zostaną spełnione wszystkie niezbędne wymagania, pomoc musi zostać oceniona w świetle stosownych postanowień *Wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnictwa*.
- (54) Zważywszy, że przedmiotowy program pomocy nie ogranicza się tylko do małych i średnich przedsiębiorstw, nie można zastosować rozporządzenia WE nr 1/2004. Dlatego też ocena zgodności pomocy musi opierać się na *Wytycznych*, a dokładnie na pkt 3.5, 3.6 i 4.2 *Wytycznych*.
- (55) Zgodnie z pkt 3.5 i 3.6 *Wytycznych*, Komisja uważa, że – aby były zgodne ze wspólnym rynkiem – środki pomocy muszą zawierać element motywujący albo wymagać rekompensaty ze strony beneficjenta, a pomoc udzielona na działania już podjęte nie zawiera niezbędnego elementu motywującego i dlatego należy ją uważać za pomoc operacyjną. W przypadku wszystkich programów pomocy, za wyjątkiem tych o charakterze kompensacyjnym, należy zakazać udzielania pomocy na rzecz działań już rozpoczętych lub podjętych zanim wniosek o finansowanie został przedłożony właściwym organom.
- (56) W ramach programu pomocy ustanowionego na podstawie art. 35 UR 5/2000, przewiduje się wyłącznie finansowanie projektów przedsiębiorstw rolno-przemysłowych, które po złożeniu wniosku o skorzystanie ze środków współfinansowania w czasie trwania programu przewidzianego na lata 1994/1999, zostały uznane za dopuszczalne do finansowania poprzez wpisanie na odpowiednią listę sporządzoną przez organy regionalne, ale które nie otrzymały tego finansowania z powodu braku funduszy publicznych (zwanych dalej „projektami pozostałymi na liście”). W przypadku niektórych projektów pozostałych na liście, inwestycje rozpoczęły się po złożeniu wniosków o finansowanie w ramach programu przewidzianego na lata 1994/1999.
- (57) Komisja, na podstawie informacji zebranych w ramach oficjalnej procedury badawczej, uważa, że notyfikowany program pomocy jest zgodny z zasadami wspólnego rynku, ale żeby móc skorzystać z pomocy przewidzianej w ramach notyfikowanego programu, wszystkie projekty pozostałe na liście muszą spełniać warunki, o których mowa w punkcie 4.2 *Wytycznych*. Pomoc może być więc przyznana wyłącznie:
- a) przedsiębiorstwom, których działalność gospodarcza przynosi dochód;
  - b) przedsiębiorstwom, które spełniają minimum wymogów w zakresie ochrony środowiska, higieny i dobrostanu zwierząt;
  - c) jeśli intensywność pomocy nie przekracza 50 % inwestycji kwalifikujących się w regionach Celu 1, a 40 % w pozostałych regionach;
  - d) jeśli kwalifikujące się wydatki dotyczą budowy, zakupu lub ulepszania nieruchomości, nowych maszyn i sprzętu i kosztów ogólnych oraz nie przekraczają 12 % wyżej wymienionych wydatków;
  - e) jeśli w wystarczającym stopniu została udowodniona obecność normalnych rynków zbytu na przedmiotowe produkty. Przy przyznawaniu pomocy, władze włoskie muszą zwrócić uwagę na ewentualne ograniczenia dotyczące produkcji oraz ograniczenia dotyczące wsparcia wspólnotowego w ramach wspólnych organizacji rynkowych. W szczególności nie dopuszcza się pomocy, która w jakikolwiek sposób wykracza poza zakazy lub ograniczenia ustalone w ramach wspólnych organizacji rynkowych ani pomocy, która dotyczy produkcji i obrotu produktami mającymi imitować lub zastępować mleko i przetwory mleczne.
- (58) W drodze wyjątku z pomocy będą mogły skorzystać projekty inwestycyjne, o które wnioskowano w czasie trwania programu, który zakończył się dnia 31 grudnia 1999 r., i które zostały wówczas uznane za kwalifikujące się do pomocy, ale nie zostały sfinansowane z braku środków finansowych, z zastrzeżeniem, że będą mogły otrzymać pomoc tylko te projekty inwestycyjne, których realizacja rozpoczęła się po złożeniu wniosku o finansowanie na ręce właściwych organów.
- (59) Komisja uważa za kwalifikujące się również inwestycje wskazane w pkt 57, po przeanalizowaniu dokumentów związanych z postępowaniem administracyjnym zastosowanym przez właściwe organy w odniesieniu do przyznania pomocy w ramach programu trwającego w latach 1994/1999 i zgodnie z praktyką interpretacyjną ówczesnie stosowaną⁽²⁹⁾. Zgodnie z tą praktyką, w ramach programu pomocy, który jawi się jako uzupełnienie poprzedniego programu, pomoc przyznana na działania podjęte przez beneficjenta już po złożeniu wniosku o finansowanie, złożonego przy okazji poprzedniego konkursu, nie jest pozbawiona niezbędnego elementu motywującego i dlatego też nie może być uznana za pomoc operacyjną, pod warunkiem, że działania rozpoczęły się po tym, jak wniosek o przyznanie pomocy został złożony na ręce właściwych organów i uznany przez nie za dopuszczony do finansowania.
- (60) Komisja uważa za słuszne przypomnieć władzom włoskim, że do aktualnej praktyki należy uznanie za pozbawioną niezbędnego elementu motywującego pomoc przyznaną działaniom podjętym po złożeniu wniosku na ręce właściwych organów, ale przed zaakceptowaniem tego wniosku poprzez wiążący akt prawny wydany przez organ administracji publicznej w stosunku do (kandydujących) beneficjentów⁽³⁰⁾.

⁽²⁸⁾ Dz.U. C 1 z 1.1.2004.

⁽²⁹⁾ W ten sposób wypowiedziała się już Komisja w przypadku pomocy nr 715/1999, w pismach SG(2000) D/105754 z 2 sierpnia 2000 r.

⁽³⁰⁾ Taki jest sens art. 17 rozporządzenia (WE) nr 1/2004, patrz przypis 20.

- (61) Jeśli chodzi o wykorzystanie pomocy agromonetarnej oraz nadsubskrypcji przez władze włoskie dla celów finansowania projektów pozostałych na liście przed dniem 31 grudnia 1999 r., władze włoskie potwierdziły, że wykorzystanie funduszy pochodzących z rewaloryzacji lira na mocy rozporządzenia WE nr 724/97 na środki przewidziane przez RPO Veneto, o których mowa w rozporządzeniu, zostało zatwierdzone przez Komisję poprzez notę nr 5372 z dnia 2 lipca 1998 r., podczas gdy kwoty nadsubskrypcji pochodziły z finansowania kwot dodatkowych w stosunku do tych już przeznaczonych z Funduszu odnawialnego na rzecz wdrażania polityki wspólnotowej odnośnie RPO Veneto. Dlatego też Komisja stwierdza, że nie doszło do nadużycia decyzji o zatwierdzeniu pomocy, ani do przypadku pomocy niezgłoszonej, ponieważ finansowanie odbywało się przy pomocy środków przewidzianych przez obowiązujący w tym czasie RPO Veneto.
- (62) Jeśli chodzi o jednorazowy charakter programu pomocy, właściwe organy wyjaśniły, że termin ten został użyty, by dać do zrozumienia, że tego programu pomocy nie można łączyć z innymi programami, jest on skierowany wyłącznie do przedsiębiorstw pozostałych na liście i nie może zostać wykorzystany do innych działań: kiedy na liście nie będzie już żadnego przedsiębiorstwa, wygasną również skutki prawne i finansowe przedmiotowego programu. Właściwe organy wskazały początkową dotację finansową w kwocie około 2,5 milionów EUR, zastrzegając sobie prawo do zintegrowania jej z innymi środkami w przypadku, gdy powyższa kwota okaże się niewystarczająca, by utrzymać znaczący wskaźnik pomocy publicznej dla projektów kwalifikujących się do finansowania. Właściwe organy zobowiązały się zakomunikować Komisji każdy wzrost o ponad 20 % początkowej dotacji.
- (63) Dopuszczanie do wzrostu pierwotnego budżetu istniejących programów jest stałą praktyką Komisji. Praktyka ta została ustanowiona w art. 4 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE⁽³¹⁾. Komisja uważa, że, w świetle wyżej wspomnianego przepisu, wzrostu nieprzekraczającego 20 % pierwotnego budżetu programu pomocy nie należy uważać za zmianę istniejącego programu i że jeśli władze krajowe przekroczą tę stopę procentową, to taka zmiana

musi zostać notyfikowana w sposób, o którym mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 794/2004. Dlatego też nie ma przeciwwskazań, by władze włoskie podniosły wysokość pierwotnego budżetu przedmiotowego programu pomocy, jeśli przebiega to w zgodzie z zasadami procedury.

VI. WNIOSKI

- (64) W świetle powyższego Komisja jest zdania, że pomoc ustanowiona w art. 35 UR 5/2000 na rzecz przedsiębiorstw działających w sektorze przetwarzania i obrotu produktami rolnymi jest zgodna z postanowieniami punktu 4.2 Wytocznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnictwa. Środki pomocy mogą zatem skorzystać z odstępstwa, o którym mowa w art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc, którą Republika Włoska zamierza uruchomić na mocy art. 35 Ustawy regionalnej Veneto nr 5/2000, jest zgodna ze wspólnym rynkiem, z zastrzeżeniem warunków, o których mowa w art. 2.

Artykuł 2

Władze włoskie notyfikują Komisji każdy wzrost przekraczający 20 % pierwotnego budżetu programu pomocy ustanowionego na mocy art. 35 ustawy regionalnej nr 5/2000.

Artykuł 3

W terminie dwóch miesięcy od notyfikacji niniejszej decyzji, Włochy powiadają Komisję o działaniach podjętych w celu jej wykonania.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 8 marca 2006 r.

W imieniu Komisji
Mariann FISCHER BOEL
Członek Komisji

⁽³¹⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, str. 1.

DECYZJA KOMISJI**z dnia 4 kwietnia 2006 r.****w sprawie pomocy państwa którą Zjednoczone Królestwo planuje wprowadzić na ustanowienie
Nuclear Decommissioning Authority***(notyfikowana jako dokument nr C(2006) 650)***(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2006/643/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,
w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospo-
darczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),wezwawszy zainteresowane strony do zgłaszania swoich uwag
zgodnie z postanowieniem(-ami) przywołanym(-ymi) powyżej ⁽¹⁾
oraz nawiązując do ich uwag,

a także mając na uwadze, co następuje

1. PROCEDURA

- (1) Pismem z dnia 19 grudnia 2003 r., które wpłynęło do Komisji w dniu 22 grudnia 2003 r., Zjednoczone Królestwo powiadomiło Komisję o wpływie projektu ustawy ustanawiającej Nuclear Decommissioning Authority (Agencję ds. likwidacji obiektów jądrowych) na pomoc państwa, zwany dalej „środkiem”.
- (2) Pismem D/51248 z dnia 20 lutego 2004 r. Komisja zwróciła się z pytaniami w sprawie środka. Zjednoczone Królestwo odpowiedziało pismem z dnia 29 marca 2004 r., które wpłynęło do Komisji w dniu 15 kwietnia 2004 r.
- (3) Pismem D/54319 z dnia 16 czerwca 2004 r. Komisja zwróciła się z dalszymi pytaniami w sprawie środka. Zjednoczone Królestwo odpowiedziało pismem z dnia 14 lipca 2004 r., które wpłynęło do Komisji w dniu 19 lipca 2004 r.
- (4) Zjednoczone Królestwo przedstawiło dodatkowe informacje na temat środka pismem z dnia 10 września 2004 r., które wpłynęło do Komisji w dniu 14 września 2004 r. oraz pismem z dnia 14 października, które wpłynęło do Komisji w dniu 19 października 2004 r.
- (5) Pismem z dnia 1 grudnia 2004 r. Komisja poinformowała Zjednoczone Królestwo, iż postanowiła wszcząć w odniesieniu do pomocy postępowanie określone w art. 88 ust. 2 traktatu WE.

- (6) Decyzję Komisji o wszczęciu postępowania (zwanym dalej „wszczęciem postępowania”) opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽²⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia swoich uwag.
- (7) Zjednoczone Królestwo dostarczyło Komisji swoje uwagi na temat wszczęcia postępowania pismem z dnia 31 stycznia 2005 r., które wpłynęło do Komisji tego samego dnia.
- (8) Komisja otrzymała uwagi od zainteresowanych stron. Przesłała je do Zjednoczonego Królestwa, któremu umożliwiono odpowiedź. Uwagi Zjednoczonego Królestwa otrzymano pismem z dnia 4 marca 2005 r., które wpłynęło do Komisji w dniu 7 marca 2005 r.
- (9) Spotkania władz Zjednoczonego Królestwa z Komisją miały miejsce 20 kwietnia, 25. sierpnia i 11. października 2005 r.
- (10) Zjednoczone Królestwo przedstawiło dodatkowe informacje na temat środka pismem z dnia 23 stycznia 2006 r., które wpłynęło do Komisji tego samego dnia. Zmiana tego pisma została wysłana pismem z dnia 1 lutego 2006 r., które wpłynęło do Komisji tego samego dnia. Dalsze dodatkowe informacje na temat środka zostały przedstawione przez Zjednoczone Królestwo pismem z dnia 7 lutego 2006 r., które wpłynęło do Komisji tego samego dnia. Dalsze dodatkowe informacje zostały przedstawione przez Zjednoczone Królestwo pismem z dnia 29 marca 2006 r., które wpłynęło do Komisji w dniu 30 marca 2006 r.
- (11) Zjednoczone Królestwo było jednym z pierwszych krajów na świecie, które rozpoczęły wykorzystywanie technologii jądrowych do celów zarówno cywilnych, jak i wojskowych.

2. SZCZEGÓŁOWY OPIS POMOCY⁽¹⁾ Dz.U. C 315 z 21.12.2004, str. 4.⁽²⁾ Patrz przypis 1.

- (12) W początkowej fazie wprowadzania tych technologii, przemysł kładł nacisk na udoskonalenia naukowe oraz na wzrost wydajności. Nie uwzględniano wówczas zarządzania zobowiązaniami z tytułu energii jądrowej, lub brano je pod uwagę jedynie w bardzo ograniczony sposób.
- (13) Rosnąca świadomość potrzeby ostatecznej likwidacji obiektów jądrowych stopniowo doprowadziła do przeznaczania funduszy na zarządzanie zobowiązaniami z tytułu energii jądrowej. Jednakże fundusze te były na ogół niewystarczające aby pokryć zobowiązania, których szacowana kwota była jeszcze nadal bardzo niepewna, lecz rosnąca. Nawet pod koniec XX wieku zarządzanie zobowiązaniami z tytułu energii jądrowej było nadal prowadzone osobno przez każdego z ich właścicieli i bardzo często oddzielnie dla każdego przypadku.
- (14) Rząd Zjednoczonego Królestwa uznał, że ten rodzaj zarządzania wyczerpał swój potencjał i że należy wprowadzić nową i skuteczniejszą metodę po to, aby zobowiązaniami z tytułu energii jądrowej były sprawniej obsługiwane, przy jednoczesnym zachowaniu najwyższego poziomu bezpieczeństwa.
- (15) W 2001 r. rząd Zjednoczonego Królestwa postanowił rozpocząć kontrolę sposobów, za pomocą których zarządzanie zobowiązaniami z tytułu energii jądrowej sektora publicznego mogłoby być skupione w rękach jednego organu publicznego. W lipcu 2002 r. opublikowana została Biała Księga zatytułowana *Zarządzanie dziedzictwem jądrowym – strategia działania*. Po procesie konsultacyjnym idee zawarte w Białej Księdze zostały wprowadzone do prawodawstwa w formie Ustawy o energii z 2004 r.
- (16) Na mocy przepisów tego prawodawstwa utworzono nowy pozaministerialny organ publiczny pod nazwą Nuclear Decommissioning Authority (Agencja ds. likwidacji obiektów jądrowych – NDA). NDA będzie stopniowo obarczana odpowiedzialnością za zarządzanie większością zobowiązań z tytułu energii jądrowej sektora publicznego w Zjednoczonym Królestwie⁽³⁾. W tym celu prawo własności do obiektów jądrowych i ich majątku zostanie przeniesione na NDA. Wraz z prawem własności do majątku i obiektów NDA przejmie odpowiedzialność za związane z nimi zobowiązania z tytułu energii jądrowej, jak również za wszystkie aktywa finansowe, które są wyraźnie dołączone do tych obiektów.
- (17) Celem NDA jest zarządzanie zobowiązaniami z tytułu energii jądrowej w skuteczny i bezpieczny sposób. NDA może kontynuować zarządzanie przekazanymi jej rzeczowymi składnikami aktywów, jeżeli kontynuowanie zarządzania tymi aktywami obejmuje więcej niż ich możliwe do uniknięcia koszty, a przez to przyczynia się do zmniejszenia wartości ich zobowiązań. NDA jest organem publicznym i nie ma celu komercyjnego. Nie będzie ona inwestować w nowy majątek ani nie rozpoczynać nowej działalności.
- (18) NDA sama nie likwiduje obiektów, za które będzie odpowiedzialna. Zadanie to będzie zlecać innym podmiotom. Kontynuowane zarządzania aktywami jądrowymi może być w podobny sposób zlecane przez NDA. Podmioty, którym NDA zleciła zarządzanie zakładem noszą nazwę firm licencjonowanych przez zakład (ang. Site Licensee Companies, SLC). Początkowo, SLC będą byli właścicielami obiektów. W późniejszym czasie będą oni wybierani przy zastosowaniu konkurencyjnych procedur w celu uruchomienia rozwoju rzeczywistego rynku likwidacji i neutralizacji obiektów jądrowych.
- (19) W celu finansowania swojej działalności NDA wykorzystuje wartość przekazanych aktywów finansowych oraz dochody netto wytwarzane przez przekazane rzeczowe składniki aktywów. Ponieważ jest bardzo prawdopodobne, że środki te nie będą wystarczające do pokrycia całych kosztów zarządzania zobowiązaniami z tytułu energii jądrowej, niedobór zostanie sfinansowany przez państwo.
- (20) Aktywa należące do Brytyjskiej Agencji Energii Atomowej (*United Kingdom Atomic Energy Agency, UKAEA*) zostały przekazane NDA. Ten aspekt środka został objęty decyzją Komisji przywołaną w motywie (5) powyżej. Komisja uznała, że ten aspekt środka nie zawiera pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE.
- (21) NDA otrzymała również aktywa należące do *British Nuclear Fuels Limited (BNFL)*. W tym względzie środek jest przedmiotem obecnej decyzji. Należy zauważyć, że w Zjednoczonym Królestwie wprowadzono przejściowe ustalenia w celu zapewnienia, że mimo iż aktywa BNFL zostały formalnie przekazane NDA, nie zostanie udzielona pomoc państwa, dopóki Komisja nie podejmie ostatecznej decyzji w tej sprawie.
- (22) BNFL jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością będącą własnością skarbu państwa, działającą w wielu dziedzinach sektora jądrowego. Jest ona obecna na niemal wszystkich etapach cyklu paliwa jądrowego: wzbogaca uran (za pośrednictwem Urenco), dostarcza paliwo jądrowe, wytwarza energię elektryczną oraz zagospodarowuje zużyte paliwo jądrowe.
- (23) Większość, choć nie wszystkie rodzaje działalności w zakresie energii jądrowej i obiekty jądrowe BNFL zostały przekazane NDA. Otrzymała ona:
- wszystkie zakłady wytwarzania energii elektrycznej typu Magnox oraz elektrownię Mawntrog;
  - zakład Sellafield, w tym zwłaszcza Instalację Przetwarzania Tlenków (*Thermal Oxide Reprocessing Plant, THORP*) oraz instalację Sellafield Mox (*Sellafield Mox Plant, SMP*). Zakład Sellafield obejmuje również jedną z wymienionych powyżej instalacji typu Magnox (elektrownię Calder Hall) oraz niedużą instalację skojarzonego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej (instalację Fellside);
- (3) Nie obejmuje to zobowiązań *British Energy*, choć przedsiębiorstwo to, po swojej restrukturyzacji, zostało sklasyfikowane przez *British Office of National Statistics* (Brytyjski Krajowy Urząd Statystyczny) jako przedsiębiorstwo sektora publicznego.

- zakład Springfields, specjalizujący się w wytwarzaniu paliwa jądowego;
- zakład utylizacji odpadów niskoaktywnych Drigg;
- zakład Capenhurst, którego likwidacja jest niemal zakończona i który ostatecznie skoncentruje się na przechowywaniu materiałów uranowych.

(24) Pozostałe rodzaje działalności BNFL, w szczególności powiązane z firmami Urenco i Westinghouse, nie będą przekazane NDA. Przejdą one reorganizację, czego wynikiem będzie mniejsza szczytkowa grupa.

(25) Wraz z wymienionymi wyżej zakładami, BNFL przekazuje NDA szereg aktywów finansowych powiązanych z tymi zakładami, które zostały utworzone w przeszłości, aby przynajmniej częściowo sfinansować ich likwidację. Tymi aktywami są:

- portfel inwestycyjny zobowiązań z tytułu energii jądowej (ang. *Nuclear Liabilities Investment Portfolio*);
- zobowiązanie Magnox (ang. *Magnox Undertaking*);
- inne drobniejsze wkłady, w tym w szczególności tzw. „Springfields gilts”, które są funduszami przeznaczonymi na pokrycie kosztów likwidacji w zakładzie Springfields.

(26) Technicznie, aktywa te nie są przekazywane bezpośrednio do NDA, lecz są skonsolidowane w funduszu rządowym, na rachunku finansowania likwidacji obiektów jądowych (ang. *Nuclear Decommissioning Funding Account*). Rząd będzie z kolei finansował DNA przez dotacje.

(27) W swoim zgłoszeniu władze Zjednoczonego Królestwa przedstawiły Komisji oszacowanie zobowiązań z tytułu energii jądowej oraz aktywów, które zostaną przekazane NDA, wraz z podziałem tych kwot na pochodzące z działalności komercyjnej oraz na pochodzące z działalności niekomercyjnej.

(28) Wszystkie zobowiązania związane z zakładami UKAEA zostały uznane we wszczęciu postępowania za niekomercyjne.

(29) W celu oszacowania udziału związanych z zakładami BNFL zobowiązań, które pochodzą z działalności niekomercyjnej, Zjednoczone Królestwo przyjęło podejście, że tylko zobowiązania finansowe nadal uznawane przez Ministerstwo Obrony (MOD) lub UKAEA są niekomercyjne. Zobowiązania związane z aktywami o podwójnym (komercyjno-niekomercyjnym) wykorzystaniu, które jeszcze nie

zostały uznane przez MOD lub UKAEA, przypisano działalności komercyjnej BNFL, gdyż zarządzającym lub właścicielem tych aktywów był BNFL, nawet jeśli były one w przeszłości używane przez MOD lub UKAEA.

(30) Szacunkowa wartość zobowiązań związanych z zakładami będącymi wówczas własnością BNFL, podzielone pomiędzy działalność komercyjną i niekomercyjną, była następująca:

Tabela 1

Zobowiązaniami z tytułu energii jądowej, które mają być przekazane NDA, wartości szacunkowe według stanu z marca 2003 r., w cenach z 2003 r., po zdyskontowaniu o 5,4 % wartości nominalnej, kwoty wyrażone w miliardach funtów szterlingów ⁽¹⁾

	Niekomercyjne	Komercyjne	Zobowiązania ogółem
Zakłady elektrowni typu Magnox (z wyjątkiem Calder Hall/Chapelcross)	0	3,9	3,9
Zakład Sellafield (z wyjątkiem elektrowni Calder Hall)	3,8	10,1	13,9
Calder Hall/Chapelcross ⁽²⁾	0,2	0,6	0,9
Zakład Springfields	0,1	0,2	0,2
Zakład Capenhurst	0	0,2	0,3
Ogółem	4,1	15,0	19,1

⁽¹⁾ Uwaga: we wszystkich tabelach całkowite sumy mogą nie odpowiadać dokładnie sumom pozycji ze względu na zaokrąglenie.

⁽²⁾ W odróżnieniu od innych elektrowni typu Magnox, w tych dwu elektrowniach występują pewne niekomercyjne zobowiązania, gdyż były one pierwotnie elektrowniami wojskowymi.

(31) W swoim zgłoszeniu władze Zjednoczonego Królestwa dostarczyły również następującą tabelę. Porównano w niej szacunkową wartość komercyjnej części zobowiązań związanych z zakładami, które mają być przekazane NDA przez BNFL oraz znaczenie gospodarcze aktywów, które mają być przekazane NDA wraz z tymi zakładami. W przypadku rzeczowych składników aktywów uznano, że znaczenie gospodarcze jest równe spodziewanym przepływom środków pieniężnych, jakie byłyby wytworzone w przypadku kontynuowania ich eksploatacji.

Tabela 2

Różnica pomiędzy komercyjnymi zobowiązaniami i wartością aktywów według stanu na dzień 31 marca 2004 r., w cenach z 2004 r., po zdyskontowaniu o 5,4 % wartości nominalnej, kwoty wyrażone w miliardach funtów szterlingów ⁽¹⁾

Komercyjne zobowiązania z tytułu energii jądrowej ogółem	-14,7
Przyszłe przepływy środków pieniężnych elektrowni typu Magnox	-0,1
Przepływy środków pieniężnych zakładów Sellafield (THORP i SMP)	2,3
Przyszłe przepływy środków pieniężnych Springfields	0,2
Portfel inwestycyjny zobowiązań z tytułu energii jądrowej	4,3
Zobowiązanie Magnox	7,9
Inne wkłady klientów nieujęte powyżej	0,2
Aktywa gotówkowe i płynne	0,1
Ogółem	0,0

⁽¹⁾ Wartości zdyskontowano o 5,4 % wartości nominalnej.

3. PODSTAWY WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA

- (32) Wszczynając postępowanie Komisja najpierw wyraziła wątpliwości co do tego, który podmiot otrzyma pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE. Komisja wzięła pod uwagę nie tylko sytuację NDA, która mogłaby otrzymać bezpośrednie wypłaty od państwa, lecz również sytuację BNFL, które mogłoby być zwolnione z opłat, jakie w innym wypadku musiałoby uiścić zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”.
- (33) Komisja przeanalizowała następnie, czy taką pomoc państwa można uznać za zgodną z traktatem WE. Wyraziła ona poważne wątpliwości, czy pomoc ta jest zgodna na mocy wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego ⁽⁴⁾. Wyraziła również poważne wątpliwości, czy pomoc ta może być uznana za zgodną ze wspólnotowymi wytycznymi dotyczącymi pomocy państwa na ratowanie lub restrukturyzację przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji ⁽⁵⁾.
- (34) Komisja oceniła następnie, czy taka pomoc państwa może być uznana za zgodną w bezpośrednim zastosowaniu art. 87 ust. 3 lit. c) traktatu WE oraz w świetle celów traktatu Euratom. Komisja uznała, że takie podejście może w istocie

być przyjęte co do zasady, lecz również wyraziła wątpliwości, czy władze Zjednoczonego Królestwa przedstawiły wystarczające dowody na to, iż pozytywny wpływ pomocy na realizację celów traktatu Euratom przeważa nad jej negatywnym wpływem na konkurencję na rynku wewnętrznym.

- (35) Na koniec Komisja wyraziła wątpliwości co do ewentualnego niewystępowania pomocy państwa z uwagi na to, że zanim miały miejsce faktyczne postępowania konkurencyjne, BNFL działało tymczasowo jako SLC.

4. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

- (36) Po opublikowaniu decyzji o wszczęciu postępowania oraz w terminie określonym przez tę publikację Komisja otrzymała uwagi od trzech stron trzecich. Zostały one streszczone poniżej:

Electricité de France (EDF)

- (37) Przedsiębiorstwo EDF popiera ogólną orientację środka. Uważa ono, że przyczynia się on do realizacji celów traktatu Euratom. Uważa, iż należy stworzyć odpowiednie warunki dla ostatecznego usunięcia odpadów jądrowych. Jeżeli chodzi o finansowanie likwidacji elektrowni jądrowych EDF uważa, iż odpowiedzialność finansowa i przemysłowa muszą iść z sobą w parze i że należy odłożyć i zabezpieczyć odpowiednie fundusze w okresie eksploatacji. EDF popiera działania Komisji mające na celu utworzenie ogólnowspólnotowych ram dla rozwiązywania takich problemów i z zadowoleniem przyjmuje fakt, iż Komisja bierze pod uwagę traktat Euratom w tej sprawie.

British Energy plc (BE)

- (38) Przedsiębiorstwo BE z zadowoleniem przyjmuje utworzenie NDA. Nie uważa ono, aby środek mógł w tym kontekście negatywnie wpłynąć na konkurencję.
- (39) BE zwraca uwagę, że jest ono również klientem obecnej działalności BNFL w zakresie dostawy paliwa i zarządzania odpadami. Po przekazaniu tej działalności do NDA i ogłoszeniu przez organ przetargu na jej prowadzenie może być całkiem prawdopodobne, że jeden z wybranych nowych podmiotów będzie konkurentem BE. BE jest zaniepokojone tą sytuacją, w rezultacie której mogłoby stać się klientem jednego ze swoich konkurentów.
- (40) BE zwraca również uwagę Komisji na fakt, iż utworzenie NDA i jej analiza przez Komisję nie powinny zagrozić jego własnemu planowi restrukturyzacji zatwierdzonemu przez Komisję.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 37 z 3.2.2001, str. 3.

⁽⁵⁾ Z uwagi na datę zgłoszenia środka, stosownymi wytycznymi byłyby te, które zostały opublikowane w Dz.U. C 288 z 9.10.1999, str. 2.

- (41) BE wyjaśnia następnie, że jego zdaniem środek nie ma wpływu na wymianę handlową w odniesieniu do podaży paliwa i powtórnego przetwarzania zużytego paliwa AGR, gdyż nawet gdyby jedyny unijny konkurent BNFL – AREVA rozpoczął działalność w Zjednoczonym Królestwie, BE nie byłoby w stanie zmienić dostawcy, ponieważ posiada już BNFL porozumienia o dostawach obejmujące cały okres eksploatacji swoich elektrowni AGR.
- (42) Odnośnie do elektrowni typu Magnox i rynku energii elektrycznej BE uważa, iż nawet jeśli środek zmniejsza krótkookresowe koszty węzłowe (SRMC) elektrowni należących do BNFL, nie może on mieć wpływu na cenę, po której BE może sprzedawać swoją własną produkcję paliwa jądrowego i kopalnego. Na podstawie swojego własnego doświadczenia BE uważa również, iż środek nie przedłuży w sztuczny sposób okresu eksploatacji elektrowni BNFL, gdyż – wciąż według oszacowań BE – elektrownie te raczej powinny być w stanie pokryć swoje SRMC.
- (43) BE przedstawia swoje uwagi na temat wzajemnych relacji między traktatem WE i traktatem Euratom. Ten aspekt uwag przedsiębiorstwa, choć niełatwy do interpretacji, wydaje się sugerować, że jedynie środki, które nie są niezbędne lub wykraczają poza to, co jest niezbędne do realizacji celów traktatu Euratom mogą być analizowane na podstawie traktatu WE.
- Greenpeace**
- (44) Greenpeace uważa, że środek zawiera pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE. Stwierdza on, że sprawą podstawową jest zapewnienie bezpiecznej likwidacji obiektów jądrowych, jak również podstawowym jest to, iż zasada „zanieczyszczający płaci” powinna stosować się do przemysłu jądrowego.
- (45) Greenpeace uważa, iż pomocy nie należy uznać za zgodną ze wspólnym rynkiem. Uważa on, że pozytywny wpływ środka na osiągnięcie bezpiecznego i skutecznego zarządzania zobowiązaniami z tytułu energii jądrowej nie przewyższa jego wpływu na konkurencję.
- (46) Przedłożone przez Greenpeace uwagi są bardzo obszerne i zawierają wiele załączników. Istotna część uwag wiąże się ze sceptycyzmem Greenpeace odnośnie do energii jądrowej, a w szczególności do sposobu postępowania z nią w Wielkiej Brytanii. Zdaniem Greenpeace, energia jądrowa wiąże się ze znacznym ryzykiem dla środowiska. Ponadto, powtórne przetwarzanie odpadów jądrowych, w przeciwieństwie do bezpośredniego usuwania, byłoby niebezpiecznym i kosztownym rozwiązaniem.
- (47) Zdaniem Greenpeace BNFL – jeden z najważniejszych podmiotów tego sektora w Zjednoczonym Królestwie, będący również własnością państwa – jest zarządzany w szczególności niebezpieczny i nieprzejrzysty sposób. Jego księgowość nie poddaje się łatwo analizie. Nieodpowiednie zarządzanie środkami pieniężnymi oraz ryzykowne inwestycje, które ostatecznie okazały się nierentowne, zagroziły zdolności przedsiębiorstwa do sfinansowania swoich zobowiązań z tytułu energii jądrowej. Część środków, których celem jest dostosowanie tych zobowiązań nie jest płynna lub, jak w przypadku zobowiązania Magnox, ma charakter pozorny. Ponadto, BNFL zawsze zbyt nisko szacował swoje zobowiązania a zbyt wysoko swój przyszły dochód, co jeszcze bardziej pogorszyło jego położenie. Greenpeace przedstawia sprawozdanie, w którym analizuje i krytykuje politykę inwestycyjną oraz księgowość BNFL.
- (48) Co się tyczy samego środka, Greenpeace kwestionuje to, iż należy postrzegać go jako sposób, w jaki rząd Zjednoczonego Królestwa ma dokonać restrukturyzacji niedomagającego przedsiębiorstwa – BNFL przez pozbawienie go jego najgorszych aktywów oraz związanych z nimi potencjalnych niesfinansowanych zobowiązań po to, aby pozwolić mu pozostać na rynku i trwać dalej jako dobrze funkcjonująca firma.
- (49) Greenpeace kwestionuje również charakter stosunków między BNFL a NDA. Zdaniem Greenpeace, od momentu gdy w stosunku do NDA BNFL stał się SLC (firmą licencjonowaną przez zakład), trudno jest rozróżnić, który z tych dwóch podmiotów ma charakter komercyjny. Gdyby była nim NDA, to czerpanie zysku z działalności komercyjnej byłoby sprzeczne z jej celem. Ponadto, z powodu tej trudności w ustaleniu, który z tych dwóch podmiotów jest faktycznie podmiotem komercyjnym, byłoby również trudno rozstrzygnąć, kto otrzymuje pomoc państwa.
- (50) Greenpeace dodaje, że NDA będzie prawdopodobnie wytwarzać odpady w wyniku swojej działalności i że nie jest jasne, czy odłoży środki na opłacenie zarządzania odpadami.
- (51) Greenpeace poddaje również w wątpliwość przyszłość Westinghouse – spółki należącej do BNFL, lecz nie przekazanej NDA. Greenpeace kwestionuje rentowność Westinghouse bez wsparcia ze strony swojej spółki dominującej. Komisja rozumie, iż Greenpeace sugeruje, że gdyby Westinghouse kontynuowało swoją działalność w ramach BNFL, historyczne, jak również przyszłe więzi między BNFL a NDA mogłyby doprowadzić do wzajemnego subsydiowania Westinghouse przez NDA. Greenpeace obawia się również, że takie wzajemne subsydiowanie mogłoby naruszyć interesy konkurentów Westinghouse w branży projektowania reaktorów jądrowych. Te obawy o wzajemne subsydiowanie mogą wzrosnąć, jeżeli – jak podejrzewa Greenpeace – istnieją plany sprzedaży części BNFL prywatnemu sektorowi.
- (52) Greenpeace rozważa następnie konkretny przypadek działalności BNFL związanej z powtórnym przetwarzaniem. Greenpeace podważa argument władz Zjednoczonego Królestwa, że pomoc państwa dla tej działalności nie może wpłynąć na wymianę handlową, ponieważ odpady jądrowe są trudne do transportu i dlatego byłoby dla konkurentów nieekonomiczne inwestowanie w Wielkiej Brytanii w nowe aktywa związane z powtórnym przetwarzaniem. Zdaniem

Greenpeace nie uwzględnia to faktu, iż odpady jądrowe niekoniecznie muszą być powtórnie przetwarzane, lecz mogą być usuwane poprzez bezpośrednie przechowywanie. Nowa inwestycja w obiekty bezpośredniego przechowywania byłaby realną ekonomiczną alternatywą, którą mogliby zaoferować konkurenci BNFL.

- (53) Greenpeace zauważa również, że – według dostępnych mu danych – ceny oferowane przez BNFL w jego umowach na powtórne przetwarzanie paliwa wydają się zbyt niskie, aby pokryć koszty. BNFL, a więc również NDA, generowałyby zatem w wyniku tej działalności jeszcze większe straty, stwarzając potrzebę pomocy operacyjnej. Na poparcie tej uwagi Greenpeace przytacza wielkość opłat stałych uiszczanych na rzecz BNFL przez BE z tytułu zarządzania zużytym paliwem BE, wynoszącą 140 000 GBP/tonę. Greenpeace porównuje tę wielkość z szacowanymi sumami w granicach od 330 000 GBP/tonę do 533 000 GBP/tonę z tytułu kompleksowego zarządzania takimi odpadami, wynikającymi z niezależnych analiz przeprowadzonych przez Uniwersytet Harvarda i NIREX.
- (54) Greenpeace kwestionuje prognozy dotyczące działania instalacji SMP. SMP byłaby trudna do likwidacji, a wytwarzanie paliwa stanowiącego mieszkankę tlenu uranu i plutonu (MOX) byłoby coraz mniej atrakcyjną opcją zarządzania plutonem.
- (55) Co się tyczy elektrowni typu Magnox, Greenpeace uważa, iż dalsze ich działanie wpływa na konkurencję na rynku energii elektrycznej, w szczególności wytwarzanej ze źródeł odnawialnych. Greenpeace twierdzi również, że paliwo zużyte w instalacjach typu Magnox powinno być bezpośrednio usuwane, a nie powtórnie przetwarzane.

5. UWAGI ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA NA TEMAT WSZCZĘCIA PROCEDURY

- (56) Zjednoczone Królestwo najpierw przypomina swoje zobowiązanie do likwidacji i neutralizacji obiektów jądrowych. Zjednoczone Królestwo postrzega utworzenie NDA jako wyjątkową na skalę europejską próbę uporania się z historycznymi zobowiązaniami z tytułu energii jądrowej w sposób systematyczny. Można oczekiwać, że NDA nie tylko podwyższy bezpieczeństwo likwidacji obiektów jądrowych oraz je usprawni, lecz również utoruje drogę dla prawdziwego rynku likwidacji obiektów jądrowych.
- (57) Zjednoczone Królestwo uważa, że środek nie stanowi pomocy państwa na rzecz BNFL, gdyż BNFL nie będzie już posiadał żadnego z aktywów, których koszt likwidacji może być częściowo sfinansowany przez państwo. Zjednoczone Królestwo dodaje, że okres przejściowy, podczas którego BNFL będzie firmą licencjonowaną przez zakład (SLC), zanim SLC będą mogły być wybierane za pomocą konkurencyjnych procedur, również nie doprowadzi do występowania jakiegokolwiek pomocy państwa na rzecz BNFL, gdyż wszystkie wypłaty temu przedsiębiorstwu w tym okresie będą porównywane w stosunku do międzynarodowych wskaźników porównawczych.
- (58) Zjednoczone Królestwo twierdzi jednak, że nawet gdyby Komisja uznała, że środek zawiera pomoc państwa na rzecz BNFL, należałoby uznać tę pomoc za zgodną z traktatem

WE, gdyż wspiera ona szereg celów traktatu Euratom (promowanie działalności badawczo-rozwojowej, bezpieczeństwa i higieny, inwestycji, regularnych i sprawiedliwych dostaw, wspólnego rynku i korzyści konkurencyjnych w sektorze jądrowym). Ponadto, środek przyniósłby również korzyści dla środowiska zgodne z celem art. 174 traktatu WE.

- (59) Zjednoczone Królestwo stwierdza, iż zgadza się z tym, że środek stanowi pomoc dla NDA. W tym przypadku ponownie twierdzi, że z analogicznych powodów pomoc należy uznać za zgodną ze wspólnym rynkiem. Zjednoczone Królestwo przedstawia wykaz korzyści, jakie przynosi środek w świetle celów traktatu Euratom. Dla wszystkich tych korzyści podana jest ocena jakościowa wraz z ilościowym oszacowaniem zysków, gdzie uznano to za możliwe.
- (60) Zjednoczone Królestwo przedstawia szczegółowy wykaz i ocenę działań, które pozostaną w gestii BNFL. Wyjaśnia również sposób płacenia BNFL, gdy będzie on pełnił rolę SLC w okresie przejściowym, dopóki SLC nie będą wybierane za pomocą konkurencyjnych procedur. BNFL będzie otrzymywał zapłaty wyłącznie z tytułu dopuszczalnych kosztów. Będzie to obejmować obowiązek osiągnięcia przez NDA wydajności redukcji kosztów 2 % rocznie. Z dopuszczalnych kosztów będzie w zasadzie wyłączony wszelki zwrot z kapitału. Będą one również ograniczone budżetem rocznego limitu finansowania zakładu ustalonego przez NDA.
- (61) Zapłaty mogą również zawierać tzw. „zachęty oparte o wyniki”, które będą przyznawane tylko wówczas, jeśli zostaną osiągnięte ambitne cele wydajności oparte o koszty. Wartość tych zachęt oparta jest o dokładne porównanie średnich marż zysku międzynarodowych przedsiębiorstw technicznych i budowlanych.
- (62) Zjednoczone Królestwo przedstawia następnie swoje poglądy na temat wpływu środka na konkurencję na poszczególnych rynkach, których dotyczą zakłady przekazane przez BNFL do NDA.
- (63) Jeśli chodzi o elektrownie typu Magnox, Zjednoczone Królestwo sądzi, że środek nie będzie miał żadnego wpływu na rynek energii elektrycznej. Pozycja elektrowni typu Magnox w rankingu SRMC (krótkookresowych kosztów węglowych) byłaby zawsze poniżej skrajnej elektrowni, nawet w okresach minimalnego popytu. Oznaczałoby to, że obniżenie SRMC wynikające ze środka nie może wpłynąć ani na czas, podczas którego konkurencji mogą eksploatować swoje elektrownie, ani na cenę, za którą mogliby sprzedawać swoje produkty.
- (64) Odnośnie do instalacji THORP zakładu Sellafield Zjednoczone Królestwo wyjaśnia, że powtórnie przetwarza ona zużyte paliwo jądrowe typu AGR i LWR. Rozpoczęcie działalności przez nowe podmioty w dziedzinie powtórnego przetwarzania byłoby bardzo nieatrakcyjne z gospodarczego punktu widzenia, zwłaszcza ze względu na koszty transportu do i z Wielkiej Brytanii, która jest jedynym krajem, gdzie takie paliwo jest wykorzystywane.

Choć przechowywanie mogłoby rzeczywiście być możliwą alternatywą powtórnego przetwarzania paliwa AGR, Zjednoczone Królestwo twierdzi również, że rychły termin i ograniczenia regulacyjne dotyczące budowy ewentualnego nowego obiektu służącego do przechowywania paliwa AGR nawet w Wielkiej Brytanii obniżyły by jej opłacalność dla nowych uczestników rynku, z uwagi zwłaszcza na ograniczoną wielkość rynku usuwania zużytego paliwa AGR. Tego samego rodzaju argumentów użyto również w odniesieniu do zakładu Springfields, który wytwarza tylko paliwo AGR i Magnox.

- (65) Co się tyczy zużytego paliwa LWR, Zjednoczone Królestwo twierdzi, iż większość tego typu paliwa, które ma być powtórnie przetworzone przez THORP znajduje się już w Wielkiej Brytanii i trudność wysłania go na kontynent może ograniczać zachętę ekonomiczną dla konkurentów.
- (66) W odniesieniu do instalacji SMP zakładu Sellafield Zjednoczone Królestwo utrzymuje, że byłoby szkodliwe dla konkurencji, gdyby zakończyła ona działalność. Spowodowałoby to usunięcie ważnego podmiotu działającego na bardzo skupionym rynku. Ponadto, zamknięcie SMP oznaczałoby, że znaczne ilości plutonu musiałyby być regularnie wywożone poza teren Zjednoczonego Królestwa, co byłoby bardzo kosztowne dla klientów, a także potencjalnie niebezpieczne.
- (67) Jeżeli chodzi o skład odpadów niskoaktywnych – Drigg, Zjednoczone Królestwo dowodzi, że ponieważ większość krajów nie zezwala na przywóz zagranicznych odpadów radioaktywnych w celu przechowywania lub utylizacji, jedynym sposobem zapewnienia konkurencji byłaby budowa kolejnego obiektu w Wielkiej Brytanii. Byłoby to nieatrakcyjną inwestycją, ponieważ uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń byłoby trudne. Doprowadziłoby to również do nadmiernej wydajności, co obniżyłoby jeszcze bardziej atrakcyjność inwestycji. Ogłoszenie przez NDA przetargu na eksploatację obiektu Drigg byłoby skuteczniejszym sposobem promowania konkurencji na tym rynku.

6. ODPOWIEDZI ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA NA UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

Uwagi EDF

- (68) Zjednoczone Królestwo z zadowoleniem przyjmuje poparcie EDF dla środka.

Uwagi BE

- (69) Zjednoczone Królestwo z zadowoleniem przyjmuje uwagi BE popierające środek.
- (70) Zjednoczone Królestwo uważa, iż odpowiednie środki prawne zapewnią, że z potencjalnej eksploatacji niektórych zakładów NDA przez konkurentów BE nie wynikną problemy.

- (71) Zjednoczone Królestwo jest przekonane, że Komisja weźmie w pełni pod uwagę warunki swojej decyzji w sprawie planu restrukturyzacji BE ⁽⁶⁾ rozważając okoliczności obecnej sprawy.

Uwagi Greenpeace

- (72) Zjednoczone Królestwo uważa, iż przedstawione przez nie uwagi w sprawie decyzji o wszczęciu postępowania są źródłem istotnych szczegółów na temat kwestii poruszonych przez Greenpeace. Odpowiedzi na uwagi Greenpeace ograniczają się zatem do pewnych stwierdzeń o charakterze ogólnym.
- (73) Zjednoczone Królestwo oświadcza, że środek jest w pełni zgodny z zasadą „zanieczyszczający płaci”. Grupa BNFL pokryje ponad 88 % zobowiązań za pomocą aktywów przekazanych NDA ⁽⁷⁾. Pomoc ze strony rządu Zjednoczonego Królestwa byłaby ograniczona do tego, co jest wymagane w uznaniu ostatecznej odpowiedzialności rządu za bezpieczeństwo jądrowe i bezpieczeństwo kraju. BNFL nie będzie korzystało bezpośrednio z aktywów i komercyjnych dochodów, które przekaże NDA. Będzie korzystać tylko z potencjalnych opartych o wyniki zachęt za okres, przez jaki eksploatuje obiekty, jeśli osiągnie wyniki lepsze od celów ustalonych przez rząd.
- (74) Zjednoczone Królestwo podaje szczegółowe wyjaśnienie nowej struktury grupy BNFL i jej relacji z NDA.
- (75) Zjednoczone Królestwo oświadcza również, że zasadniczą funkcją NDA jest likwidacja obiektów. Jeżeli zarządzanie pewnymi aktywami na skalę komercyjną pozwala NDA zabezpieczyć ten cel w mniej kosztowny sposób, przy jednoczesnym utrzymaniu takich samych wysokich norm bezpieczeństwa, to jest ona upoważniona do tego. Decyzje takie podejmować będzie NDA, nie BNFL.
- (76) Zjednoczone Królestwo zauważa, iż Komisja w swojej decyzji dotyczącej pomocy na restrukturyzację dla British Energy zajmowała się już kwestią ceny, jakiej BNFL żąda od BE z tytułu zarządzania jego użytym paliwem.

- (77) Wreszcie, Zjednoczone Królestwo podważa pogląd Greenpeace, że działalność NDA będzie nieprzejrzysta i może prowadzić do wzajemnego subsydiowania NDA i BNFL. Zjednoczone Królestwo twierdzi, iż – przeciwnie – NDA może być „mistrzem publicznej informacji”. Jej statut zawierałby szereg mechanizmów przejrzystości dotyczących jej księgowości, wydatków oraz ogólnego programowania.

⁽⁶⁾ Decyzja Komisji 2005/407/WE z dnia 22 września 2004 r. w sprawie pomocy państwa jakiej Wielka Brytania planuje udzielić British Energy plc (Dz.U. L 142 z 6.6.2005, str. 26).

⁽⁷⁾ Zjednoczone Królestwo przedstawiło później uaktualnione dane wykazujące, że – według Zjednoczonego Królestwa – ponad 100 % zobowiązań ma pokrycie.

7. OCENA

(78) Przynajmniej część środka dotyczy kwestii objętych traktatem Euratom, a zatem musi on być stosownie oceniona⁽⁸⁾. Jednakże stopień, w jakim nie jest on konieczny dla celów traktatu Euratom lub wykracza poza te cele, bądź zakłóca czy też zagraża zakłóceniem konkurencji na rynku wewnętrznym, musi zostać oceniony zgodnie z traktatem WE.

7.1. Traktat euratom

(79) Utworzenie NDA oraz sposób, w jaki będzie ona finansowana, z definicji będą mieć wpływ na zarządzanie zobowiązaniami z tytułu energii jądrowej i ich finansowanie, w tym również na likwidację wielu instalacji jądrowych oraz przetwarzanie dużych ilości odpadów radioaktywnych. Likwidacja obiektów i zarządzanie odpadami stanowią ważną część cyklu funkcjonowania przemysłu jądrowego, przyczyniając się do powstawania zagrożeń, którym należy w odpowiedzialny sposób zaradzić, oraz kosztów pokrywanych przez sektor. Potrzeba uwzględnienia zagrożeń powiązanych z niebezpieczeństwami stwarzanymi przez promieniowanie jonizujące stanowią jeden z głównych priorytetów sektora jądrowego. Komisja zauważa, iż po ponad 50 latach funkcjonowania przemysłu jądrowego w Zjednoczonym Królestwie problemy likwidacji obiektów i zarządzania odpadami stają się coraz ważniejsze w miarę, jak coraz więcej obiektów dobiega końca swojej użyteczności i konieczne jest podjęcie ważnych decyzji i wysiłków w celu zapewnienia zdrowia i bezpieczeństwa pracowników oraz ogółu ludności.

(80) W tym sensie traktat Euratom zajmuje się tym ważnym zagadnieniem zdrowia i bezpieczeństwa i jednocześnie dąży do stworzenia „warunków niezbędnych do rozwoju silnego przemysłu jądrowego zapewniającego szeroki dostęp do zasobów energetycznych...”. Artykuł 2 lit. b) traktatu Euratom stanowi, iż Wspólnota, aby wykonać to zadanie, ma stworzyć jednolite normy bezpieczeństwa w celu ochrony zdrowia pracowników i ludności oraz zapewnić ich stosowanie. Artykuł 2 lit. c) traktatu Euratom stanowi również, że Wspólnota ma w stosownych przypadkach ułatwiać inwestycje w sektor jądrowy. Na tej podstawie traktat Euratom powołuje Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, tworząc niezbędne instrumenty i przydzielając obowiązki mające na celu realizację tych celów. W tym sensie, i jak potwierdził to Trybunał Sprawiedliwości, bezpieczeństwo jądrowe jest kompetencją Wspólnoty i musi być powiązane z ochroną przed zagrożeniami wynikającymi

z promieniowania jonizującego, określoną w art. 30, Rozdział 3 traktatu Euratom, dotyczącym zdrowia i bezpieczeństwa⁽⁹⁾. Komisja musi zapewnić, aby przepisy tego traktatu były stosowane i dlatego może przyjmować decyzje w sposób przewidziany w tymże traktacie lub wydawać opinie, jeśli uzna to za niezbędne.

(81) Komisja zwraca uwagę na przedstawione przez władze Zjednoczonego Królestwa elementy, iż do skutków zgłoszonego środka należeć będzie m.in. zapewnienie bezpieczeństwa obiektów jądrowych, zarówno czynnych, jak przestarzałych, zabezpieczenie prawidłowej, terminowej i bezpiecznej likwidacji przestarzałych obiektów jądrowych oraz przechowywanie zużytego paliwa jądrowego i radioaktywnych odpadów oraz zapewnienie dla nich długofalowych rozwiązań.

(82) Przy dokonywaniu oceny tych informacji, a zwłaszcza przy ustalaniu, czy środek jest niezbędny lub mieści się w zakresie celów traktatu Euratom, Komisja zauważa, iż wsparcie finansowe udzielone NDA przez rząd ma na celu ułatwienie realizacji uprzednio wspomnianych celów traktatu. Władze Zjednoczonego Królestwa postanowiły utworzyć i sfinansować NDA, aby zapewnić prawidłowe ustanowienie procesu likwidacji obiektów i zarządzania odpadami, umożliwiającemu należytą ochronę zdrowia i bezpieczeństwa pracowników i ludności. Komisja przyznaje zatem, że władze Zjednoczonego Królestwa uwzględniły wynikające z traktatu Euratom zobowiązania do zapewnienia bezpiecznej i należytej zabezpieczonej likwidacji prowadzonej w sposób prawidłowy i odpowiedzialny, zgodny z celami traktatu Euratom.

(83) Zgłoszony środek dalej sprzyja realizacji celów traktatu Euratom przez zapewnienie, że publiczna interwencja nie zostanie wykorzystana do innych celów poza likwidacją przestarzałych obiektów jądrowych oraz bezpiecznego zarządzania odpadami radioaktywnymi w kontekście wywiązywania się ze zobowiązań związanych z energią jądrową. System ograniczeń i progów zapewni dostępność wystarczających środków pozwalających na realizację tych celów, zarazem ograniczając interwencję do minimum niezbędnego dla ich osiągnięcia.

(84) Komisja podsumowuje, że środki proponowane przez władze Zjednoczonego Królestwa są odpowiednie, by zrealizować to połączenie celów, do jakich należy dążyć, oraz są w pełni zgodne z celami traktatu Euratom.

⁽⁸⁾ Artykuł 305 ust. 2 traktatu WE stanowi, że „postanowienia niniejszego Traktatu nie stanowią odstępstwa od postanowień Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej”.

⁽⁹⁾ Orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie C-29/99.

7.2. Pomoc w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE – zastosowanie zasady „zanieczyszczający płaci”.

- (85) Zgodnie z art. 87 ust. 1 traktatu WE pomoc państwa definiuje się jako pomoc przyznaną przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów i ma wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (86) W celu przeanalizowania, czy środek zawiera pomoc państwa na rzecz BNFL lub NDA Komisja oceniła najpierw, czy dostarczyła ona korzyści tym podmiotom.
- (87) Dostarczenie korzyści należy rozumieć w tym względzie jako pokrywanie przez państwo kosztów, które normalnie powinny być ponoszone przez każde z tych dwóch przedsiębiorstw. Dlatego należy najpierw ustalić miarę odniesienia dla normalnych kosztów, które mają być ponoszone przez przedsiębiorstwo, aby następnie zanalizować, czy państwo pokrywa część tych kosztów.
- (88) Zgodnie z art. 174 traktatu WE polityka Wspólnoty w sprawie środowiska opiera się przede wszystkim na zasadzie „zanieczyszczający płaci”.
- (89) Zgodnie z art. 6 traktatu WE wymogi ochrony środowiska muszą być brane pod uwagę przy ustalaniu i realizacji obszarów polityki Wspólnoty.
- (90) W praktyce zazwyczaj Komisja rozpatruje, czy wprowadzenie do polityki pomocy państwa zasady „zanieczyszczający płaci” wymaga, aby koszty zanieczyszczenia zostały przejęte przez zanieczyszczających⁽¹⁰⁾. Oznacza to, że koszty takie należy uważać dokładnie za koszty, które normalnie mają być ponoszone przez zanieczyszczającego, co z kolei oznacza, iż opłacenie ich przez państwo powinno zostać uznane za korzyść udzieloną przez państwo.
- (91) W niniejszym przypadku państwo podejmie się pokryć wszelki brak zdolności NDA do pokrycia kosztów związanych z zobowiązaniami z tytułu energii jądrowej związanych z aktywami, które zostaną przekazane NDA. Ponieważ zobowiązania te dotyczą neutralizacji obiektów zanieczyszczonych radioaktywnie, Komisja uważa, iż są one kosztami zanieczyszczenia, które – jak wyjaśniono powyżej – normalnie powinny być ponoszone przez zanieczyszczających, tj. eksploatatorów obiektów. Ponieważ państwo pokryje część tych kosztów, zapłaty te należy uznać za udzielenie korzyści zanieczyszczającym.
- (92) W tym względzie Komisja nie zgadza się z twierdzeniem Zjednoczonego Królestwa, iż środek spełnia zasadę „zanieczyszczający płaci”, ponieważ – według danych
- Zjednoczonego Królestwa – ponad 88 % tych kosztów zostanie pokrytych przez podmioty eksploatujące obiekty. Komisja uważa, iż oszacowania te wskazują, że około 12 % kosztów zanieczyszczenia nie będzie pokrytych przez zanieczyszczających, co dowodzi, że środek nie w pełni realizuje zasadę „zanieczyszczający płaci”.
- (93) Choć, jak wykazano powyżej, stosunkowo łatwo jest ustalić w tym przypadku, że środek powoduje globalnie, iż zanieczyszczający uzyskują korzyść, ponieważ nie pokrywają oni pełnych kosztów wynikających z powodowanego przez siebie zanieczyszczenia, trudniej jest określić dokładny stopień, w jakim każdy z podmiotów jest zanieczyszczającym, a tym samym dokładny stopień, w jakim każdy z nich jest zwolniony z ponoszenia kosztów powodowanego przez siebie zanieczyszczenia.
- (94) Większość kosztów zanieczyszczenia rozważanych w tym przypadku, to koszty związane z likwidacją elektrowni jądrowych, które były eksploatowane przez kilka podmiotów w ciągu całego okresu eksploatacji. Realizacja zasady „zanieczyszczający płaci” w tym przypadku wymaga zdolności do ustalenia, który z kolejnych operatorów jest odpowiedzialny za jaką część tych kosztów.
- (95) Koszty likwidacji obiektów są generowane jednocześnie w pierwszych chwilach eksploatacji elektrowni. Późniejsze przyrosty tych kosztów są marginalne w porównaniu z powstałymi na początku.
- (96) Zupełnie bezpośrednie wprowadzenie w życie zasady przejęcia kosztów, która jest przełożeniem zasady „zanieczyszczający płaci”, wymagałoby więc, aby koszty likwidacji elektrowni były wliczone w cenę pierwszych jednostek energii sprzedanych przez elektrownię.
- (97) Oczywiście jest, że taka interpretacja zasady „zanieczyszczający płaci” pozostawałaby w całkowitej sprzeczności z logiką ekonomiczną wytwarzania energii elektrycznej i byłaby tak niewykonalna, że nie osiągnęłaby nawet swojego własnego celu. Dlatego powszechnie uważa się, że aby zastosować zasadę „zanieczyszczający płaci” do tych kosztów w sposób, który byłby wykonalny, należy znaleźć sposób rozłożenia kosztów zanieczyszczenia (lub, ściślej biorąc, prawnego obowiązku pokrycia ich) na co najmniej spodziewany okres eksploatacji elektrowni.
- (98) Sposób rozłożenia tych kosztów zanieczyszczenia ma szczególne znaczenie dla zastosowania zasad pomocy państwa tam, gdzie państwo interweniuje pokrywając koszty likwidacji elektrowni, które były posiadane przez kilku właścicieli. W takim przypadku bowiem rozłożenie kosztów zanieczyszczenia pomiędzy kolejnych właścicieli wymusza również rozłożenie potencjalnych korzyści udzielonych każdemu z nich przez państwo.

⁽¹⁰⁾ W tym względzie, patrz zwłaszcza – Wspólnotowe wytyczne dotyczące pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego (Dz.U. C 37 z 3.2.2001, str. 3). Podejście to zostało również poparte przez Trybunał w jego wyroku z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie C-126/01.

- (99) Nie ma zharmonizowanego ogólnospółnotowego systemu rozdzielania kosztów likwidacji na kolejnych właścicieli elektrowni jądrowej. Państwa członkowskie mają różne systemy realizacji prawnego obowiązku wypełniania zobowiązań z tytułu energii jądrowej, przy czym systemy te powodują różne możliwe rozdzielania kosztów pomiędzy kolejnych właścicieli elektrowni ⁽¹¹⁾.
- (100) Pomimo braku zharmonizowanego systemu Komisja uważa, że możliwe jest jednak wyróżnienie dwu szerokich kategorii.
- (101) Pierwszy typ systemu polega na traktowaniu zobowiązań związanych z likwidacją obiektu jako kosztów inwestycyjnych. W takim przypadku zobowiązanie do pokrycia tych kosztów zostaje stworzone w chwili włączenia elektrowni i od tego momentu koszt staje się nieunikniony. Ujmując w kategoriach księgowości, zobowiązania podobne są do długu wobec hipotetycznego podmiotu dokonującego likwidacji. Podobnie jak dług, zobowiązanie może być spłacane w ratach, jak również nabywane lub sprzedawane przez różne strony. Lecz jest ono w każdym wypadku w całości uruchamiane wraz z rozpoczęciem działalności.
- (102) Drugi typ systemu polega na traktowaniu zobowiązań związanych z likwidacją obiektu jako kosztów operacyjnych. W takich przypadkach prawne zobowiązanie do pokrycia tych kosztów jest stwarzane okresowo, zwykle corocznie, jako odpowiednik pracy elektrowni. Przyszłe raty pozostają więc możliwe do uniknięcia. Ujmując w kategoriach księgowości, zobowiązania podobne są do rocznego podatku płaconego na rzecz hipotetycznego podmiotu dokonującego likwidacji. Obowiązek prawny z tytułu tego odpowiednika podatku nie jest w całości uruchamiany wraz z rozpoczęciem działalności, lecz w sposób ciągły w trakcie pracy elektrowni.
- (103) Dwa powyższe systemy mogą w praktyce prowadzić do takiego samego zachowania w wielu wypadkach, zwłaszcza w przypadku ekonomicznie efektywnych elektrowni ⁽¹²⁾. W takim przypadku podmioty objęte pierwszym systemem na ogół odkładałyby pieniądze, aby wypełnić swoje pierwotnie uruchomione zobowiązanie w taki sam regularny sposób, w jaki robiłyby to, gdyby musiały wywiązać się z corocznej płatności.
- (104) Jednakże prowadziłyby one do dwu bardzo różnych interpretacji przy analizie pomocy państwa w przypadkach, gdy ekonomicznie nieefektywna elektrownia jest przechodzi z rąk jednego właściciela do drugiego na podstawie przyrzeczenia przez państwo pokrycia całego niedoboru w pokryciu kosztów likwidacji.
- (105) Zgodnie z pierwszym systemem, zobowiązanie sfinansowania całości likwidacji nie może być uniknione przez pierwszego właściciela. Jeżeli nie może on sprzedać części tego zobowiązania na warunkach rynkowych nowemu
- właścicielowi, pozostaje odpowiedzialny za tę część, a nowy właściciel nie może być obciążony odpowiedzialnością za nią bez względu na wielkość tej części w stosunku do rzeczywistego czasu, przez który pierwszy właściciel eksploatował elektrownię. Prowadzi to do sytuacji, w której pierwszy właściciel musi zmierzyć się ze zobowiązaniem, które jest nieproporcjonalnie wysokie w stosunku do czasu, w ciągu którego eksploatował elektrownię, i odwrotnie, nowy właściciel ma przed sobą zobowiązanie, które jest nieproporcjonalnie niskie. Sytuacja ekonomiczna elektrowni jest czynnikiem, który decyduje o rozłożeniu zobowiązań. W skrajnym przypadku, gdy instalacja jest tak nieefektywna, że nie pokrywa nic więcej ponad koszty eksploatacyjne, pierwszy właściciel byłby odpowiedzialny za wszystkie koszty likwidacji, a nowy za żadne. Interwencja państwa musiałaby wówczas być interpretowana jako korzyść tylko dla pierwszego właściciela.
- (106) Zgodnie z drugim systemem, nowy podmiot musiałby w każdym wypadku zapłacić kwoty, którymi byłby obciążony w przyszłości zgodnie z mechanizmem zobowiązań okresowych. Zobowiązania te, z drugiej strony, są dla pierwszego podmiotu możliwe do uniknięcia, gdyż obowiązek prawny spłacenia ich zostaje uruchomiony dopiero po faktycznym rozpoczęciu eksploatacji elektrowni. Zatem, pierwszy podmiot nie może zostać obciążony z tytułu przyszłych zobowiązań nowego właściciela na podstawie transakcji rynkowej, chyba że otrzyma odpowiednią rekompensatę. Zgodnie z tym systemem podmioty mogą więc zawsze ponosić odpowiedzialność za swoją część kosztów likwidacji, bez względu na ekonomiczną sytuację elektrowni.
- (107) Brytyjska metoda traktowania zobowiązań z tytułu energii jądrowej nie jest żadnym z tych dwóch systemów referencyjnych realizacji zasady „zanieczyszczający płaci” opisanych w motywach (101) i (102) powyżej, gdyż – jak już wspomniano – nie realizuje ona w pełni zasady „zanieczyszczający płaci”. Tym niemniej, aby ocenić środek konieczne jest odniesienie się do jednej odpowiedniej miary odniesienia, gdyż w przeciwnym wypadku nie można byłoby ocenić stopnia, w jakim zasada „zanieczyszczający płaci” nie została zrealizowana.
- (108) Na obecnym etapie swojej analizy prawnej Komisja nie jest w stanie rozstrzygnąć, czy wspólnotowe prawo pozwala jej narzucić jedną z dwu powyższych metod w kontekście analizowania konsekwencji zasady „zanieczyszczający płaci” na podstawie zasad pomocy państwa. Komisja stwierdza, że nie jest konieczne rozstrzygnięcie tej kwestii dla obecnego przypadku, gdyż – jak zostanie wykazane poniżej – te dwie metody prowadzą do takiego samego wniosku w odniesieniu do BNFL i NDA, tzn. że środek nie zawiera pomocy państwa dla BNFL i zawiera pomoc państwa dla NDA, którą można uważać za zgodną ze wspólnym rynkiem.

⁽¹¹⁾ Należy jednak zauważyć, że w wielu państwach członkowskich posiadających przemysł jądrowy kwestia kolejnych właścicieli elektrowni jest kwestią teoretyczną, gdyż wszystkie elektrownie były zawsze posiadane przez jeden podmiot gospodarczy.

⁽¹²⁾ W tych ramach, za ekonomicznie efektywną elektrownię uważa się taką, która wytwarza wystarczające dochody do pokrycia wszystkich swoich kosztów, w tym wszystkich kosztów związanych z likwidacją.

7.3. **Pomoc w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE – brak pomocy dla BNFL.**

- (109) Komisja przeanalizowała, czy środek zawiera korzyść dla BNFL według każdego z dwóch systemów referencyjnych opisanych w motywach (101) i (102) powyżej. Jak wyjaśniono powyżej, celem obydwu analiz jest upewnienie się, że – zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” – BNFL pokrył część przypisanych mu zobowiązań z tytułu energii jądrowej wyłącznie przy pomocy swoich własnych środków, a nie poprzez pomoc państwa.
- (110) Prowadząc te dwie analizy Komisja wzięła pod uwagę historię własności analizowanych aktywów, jak również historię interwencji państwa na ich rzecz, co streszczono poniżej.
- (111) Elektrownie typu Magnox były pierwotnie posiadane i eksploatowane przez dwie spółki publiczne, które posiadały również inne, elektrownie typu innego niż Magnox w Zjednoczonym Królestwie. Brytyjski sektor jądrowy był następnie restrukturyzowany w kilku etapach.
- (112) W pierwszym etapie elektrownie typu Magnox zostały oddzielone od elektrowni typu innego niż Magnox. Te pierwsze zostały zgrupowane w jedną spółkę publiczną pod nazwą Magnox Electric. Stworzony został dług odpowiadający księgowej wartości przekazanych elektrowni. Dług ten miały wobec Magnox Electric spółki posiadające teraz tylko elektrownie typu innego niż Magnox (poniżej zwane „podmiotami eksploatującymi elektrownie inne niż Magnox”). Dług ten został później odłożony na pokrycie całkowitych zobowiązań z tytułu energii jądrowej elektrowni typu Magnox.
- (113) W drugim etapie brytyjski rząd wykupił dług od Magnox Electric i zastąpił go zobowiązaniem spłacenia niedoboru pokrycia zobowiązań z tytułu energii jądrowej, ograniczonego tą samą wartością, co dług oraz indeksowanego takimi samymi stopami. Należy zwrócić uwagę, że etap ten nie powodował zmiany położenia Magnox Electric, gdyż przedsiębiorstwo to było upoważnione do otrzymania tych pieniędzy w wyniku pierwszego etapu. Z drugiej strony, poprzez ten etap państwo zmniejszało zadłużenie podmiotów eksploatujących elektrownie typu innego niż Magnox.
- (114) W trzecim etapie BNFL nabyło od rządu Magnox Electric za symboliczną cenę jednego funta. Wówczas zobowiązanie rządu wspomniane powyżej zostało zastąpione nowym, ustalonym na nowo oszacowaną ujemną wartość księgową netto elektrowni: 3,7 miliarda GBP. Należy zauważyć, że – w przeciwieństwie do tego, co Komisja sądziła w czasie wszczęcia postępowania – zobowiązanie to nie ma żadnego związku z listem popierającym, który został zatwierdzony przez Komisję na podstawie sprawy pomocy państwa N 34/90⁽¹³⁾.
- (115) Środek stanowi czwarty i ostatni etap restrukturyzacji. BNFL przekazuje elektronicznie NDA wraz ze wszystkimi związanymi z nimi aktywami finansowymi, w tym wyżej wymienionym zobowiązaniem (zwanym dalej Zobowiązaniem Magnox).
- (116) Elektrownie typu Magnox: Calder Hall i Chapelcross stanowią wyjątek od opisanego wyżej procesu. Odpowiedzialnym za nie było BNFL od 1971 r., gdy BNFL zostało utworzone i elektrownie te zostały mu przekazane. W tym samym czasie BNFL przejęło posiadanie i odpowiedzialność za zakład Springfields.
- (117) Inne aktywa, których dotyczyło przekazanie na rzecz NDA, w szczególności THORP i SMP, były własnością BNFL od początku ich działalności do czasu przekazania do NDA.

7.3.1. *Analiza według pierwszego systemu referencyjnego (koszty likwidacji jako koszty inwestycji).*

- (118) Zgodnie z tą analizą, jak wyjaśniono w motywie (105), jeżeli instalacja zmieni właściciela, kupujący nie może zostać obciążony zobowiązaniami z tytułu energii jądrowej ponad te, które byłyby gotów nabyć od sprzedającego. Oznacza to, że – w tym systemie referencyjnym – gdy składnik majątku ma ujemną wartość księgową, na którą składają się zobowiązania z tytułu energii jądrowej, obciążenie pozostaje przy sprzedającym, a gdyby kupujący zgodził się przyjąć odpowiedzialność za te zobowiązania, jest on uprawniony do otrzymania zapłaty za te zobowiązania, jako ujemnej ceny.
- (119) W tym systemie referencyjnym, gdy przedsiębiorstwo BNFL nabyło elektrownie od Magnox Electric, było przez to uprawniony do otrzymania wartości Zobowiązania Magnox jako ujemnej ceny za ich ujemną wartość księgową. Zobowiązanie Magnox nie może więc być interpretowane jako korzyść którą otrzymało BNFL i mogło słusznie zostać ujęte w bilansie przedsiębiorstwa jako składnik aktywów będący jego własnością. Tak więc może ono być uznane za wkład BNFL na rzecz wywiązania się ze zobowiązań z tytułu energii jądrowej, za które przyjęło ono całkowitą odpowiedzialność.
- (120) To samo rozumowanie należy zastosować do przeniesienia aktywów z BNFL do NDA: ponieważ DNA przejmuje wszystkie zobowiązania zgodnie z tym systemem referencyjnym, BNFL powinno równocześnie dostarczyć NDA dodatnie aktywa o całkowitej wartości równej przekazanym zobowiązaniom. Gdyby nie uczyniło tak, to różnica stanowiłaby pomoc dla BNFL.

⁽¹³⁾ Decyzja Komisji w sprawie pomocy państwa N 34/90 . Pismo SG (90)D/2049.

- (121) Poniższa tabela, która została przedstawiona przez Zjednoczone Królestwo, podaje uaktualnienie wartości zobowiązań i aktywów przekazanych przez BNFL do NDA, dostarczonych przed wszczęciem postępowania. Warto podkreślić, że – jak wyjaśniono powyżej – pełna wartość Zobowiązania Magnox może być uważana za wkład ze strony BNFL, gdyż BNFL było uprawnione do otrzymania tej samej wartości jako zapłaty w czasie, gdy kupowało elektrownie.

Tabela 3

Szacunkowe wartości za 2005 r. aktywów i zobowiązań, które mają być przeniesione z BNFL do NDA, przedstawiające wkład BNFL w uregulowanie swoich zobowiązań z tytułu energii jądrowej. W cenach z marca 2005 r., po zdyskontowaniu o 5,4 % od wartości nominalnej, sumy wyrażone w miliardach GBP.

Ekonomiczne zobowiązania z tytułu energii jądrowej ogółem	-15,1
Przepływy środków pieniężnych zakładów Sellafield (THORP i SMP)	2,6
Przyszłe przepływy środków pieniężnych Springfields	0,2
Przyszłe przepływy środków pieniężnych Magnox	0,2
Zobowiązanie Magnox	8,3
Portfel inwestycyjny zobowiązań z tytułu energii jądrowej	4,0
Wkłady innych klientów nieuwjęte powyżej	0,3
Aktywa gotówkowe i płynne	0,7
Ogółem	1,1

- (122) Powyższa tabela oparta jest na zapisach księgowych BNFL. Zapisy te zostały skontrolowane. Poza wzrostem wartości Zobowiązania Magnox na skutek jego indeksacji, główna zmiana w stosunku do danych zawartych we decyzji o wszczęciu postępowania polega na tym, że BNFL będzie przekazywał więcej aktywów finansowych do NDA.
- (123) Komisja jest świadoma, że szacunkowe wartości przyszłych dochodów z zakładu Sellafield mogą być kontrowersyjne. Greenpeace dołączył do przedstawionych przez siebie uwag sprawozdanie kwestionujące stosowność inwestycji w te aktywa, zwłaszcza w odniesieniu do SMP.
- (124) Komisja zauważa jednak, że przyszły przepływ środków pieniężnych THORP jest oparty głównie na umowach, które zostały już podpisane i które będą realizowane w pozostałym okresie eksploatacji elektrowni. Jest więc mało prawdopodobne, aby oszacowania przyszłego przepływu środków pieniężnych THORP były obciążone znaczącym błędem. Może rzeczywiście być możliwe, jak twierdzi Greenpeace, że powtórne przetwarzanie nie będzie najlepszym z punktu widzenia ochrony środowiska rozwiązaniem ostatecznego zagospodarowania odpadów

jądrowych. Jednakże Komisja uważa, iż prawo do podejmowania tej decyzji należy wyłącznie do zainteresowanych krajów i jest bez znaczenia dla wspólnotowej polityki w zakresie pomocy państwa.

- (125) Sytuacja w przypadku SMP jest inna, gdyż SMP musi jeszcze zawrzeć umowy na większość swojej działalności. Komisja porównała wartość przedstawioną przez władze Zjednoczonego Królestwa z wartością, która wynikała z procedury oceny ekonomicznego przypadku BNFL dla instalacji MOX Sellafield⁽¹⁴⁾. Komisja ustaliła, że wielkość użyta przez brytyjskie władze zawiera się w średnim przedziale rozsądnych scenariuszy wynikających z analizy wykonanej dla potrzeb tej oceny przez niezależnych konsultantów⁽¹⁵⁾.
- (126) Komisja odnotowuje uwagę Greenpeace, że wyżej wymieniona ocena ekonomicznego przypadku BNFL dla instalacji MOX Sellafield miała miejsce po tym, jak większość kosztów inwestycji w SMP została umorzona. Termin ten oznacza, że koszty inwestycji nie zostały wzięte pod uwagę przy ustalaniu uzasadnienia decyzji za lub przeciw eksploatacji instalacji. Komisja rozumie, że w tym kontekście dodatni wynik oceny mógłby dać mylne wrażenie, iż inwestycja w SMP była ogólnie korzystną decyzją, podczas gdy w rzeczywistości wynik ten oznacza tylko, że ponieważ inwestycja została już dokonana, bardziej logicznym było eksploatowanie jej w nadziei stracenia ogólnie mniejszej ilości pieniędzy. Jednakże Komisja zauważa, że rozróżnienie to ma wpływ tylko na ważność wyboru terminu oceny, a nie na ważność oszacowań przyszłego przepływu środków pieniężnych w ocenie.

- (127) Oszacowany przyszły przepływ środków pieniężnych dla elektrowni typu Magnox uwzględnia najnowsze ceny energii elektrycznej w Wielkiej Brytanii. Ceny energii elektrycznej w Wielkiej Brytanii były szczególnie wysokie pod koniec 2005 r. Niejasne jest, dlaczego pozostaną one na tym poziomie przez dłuższy okres. Jednakże niektóre

⁽¹⁴⁾ Patrz <http://www.defra.gov.uk/environment/consult/mox/>, gdzie zamieszczono wszystkie sprawozdania przedstawione w toku tych publicznych konsultacji.

⁽¹⁵⁾ Z powodu różnic między stopami dyskontowymi użytymi przez konsultantów a stopą referencyjną Komisji, Komisja mogła porównać tylko rozsądne rzędy wielkości, a nie dokładne liczby.

z czynników podawanych zwykle jako powody wysokich cen energii elektrycznej, w szczególności wzrost cen gazu i efekt handlu emisjami, prawdopodobnie utrzymają się, a w przypadku efektu handlu emisjami mogą nawet wzrosnąć. Ponadto, wielkości użyte do oszacowywania tego przepływu środków pieniężnych, choć uwzględniają tę tendencję wzrostową, są jeszcze bardzo umiarkowane w porównaniu do cen, jakie dziś odnotowujemy⁽¹⁶⁾. Komisja uważa zatem, że oszacowanie to można przyjąć w stosunku do tych kilku lat, w ciągu których elektrownie typu Magnox będą nadal działać.

- (128) NDA oblicza i publikuje swoje własne oszacowania całkowitych zobowiązań z tytułu energii jądrowej. Te wartości szacunkowe są wyższe od użytych w księgowości BNFL. Nie dokonują one rozróżnienia między zobowiązaniami ekonomicznymi i nieekonomicznymi, gdyż rozróżnienie to, które jest istotne dla kontroli pomocy państwa, nie ma znaczenia dla działalności NDA. Jednakże, według Zjednoczonego Królestwa, rozbieżność największych dokonanych przez NDA oszacowań⁽¹⁷⁾ całkowitych zobowiązań na zobowiązania ekonomiczne i nieekonomiczne w takim samym stosunku, jak zastosowano w powyższym obliczeniu powoduje, że oszacowane całkowite ekonomiczne zobowiązania z tytułu energii jądrowej osiągają wartość 18,2 miliarda GBP według cen z marca 2005 r. (w porównaniu do 15,1 miliarda GBP miliarda na podstawie księgowości BNFL). Całkowity wkład BNFL wynikający z tego samego obliczenia, co w Tabeli 3 powyżej, stałby się ujemny o 1,9 miliarda GBP (zamiast dodatniego 1,1 miliarda GBP⁽¹⁸⁾).
- (129) Komisja przyznaje, że zobowiązania z tytułu energii jądrowej są trudne do oszacowania, gdyż odnoszą się do działalności, która będzie miała miejsce za długi czas w przyszłości i w której mamy jeszcze mało doświadczenia. Może tak być zwłaszcza w przypadku działań związanych z likwidacją, które dotyczą bardzo specyficznych zakładów, jak te, które zostały przekazane NDA. Wobec tej niepewności Komisja jest zdania, że margines niepewności 3,1 miliarda GBP z całej sumy wynoszącej około 15 do 18 miliardów GBP jest możliwy do przyjęcia.
- (130) Zrozumiałe jest, że wartość zobowiązań oszacowana przez BNFL jest mniejsza od szacunków NDA. W interesie BNFL leży bowiem wyraźnie posiadanie mniejszych zobowiązań w swoim bilansie. Z drugiej strony, w interesie NDA jest bycie ostrożnym, po to aby otrzymać wystarczające sfinansowanie swojej działalności, zwłaszcza w okresie ograniczeń budżetowych. Fakt, iż NDA jest zobowiązana osiągnąć przyrost wydajności 2 % rocznie zwiększa motywację do przedstawienia raczej ostrożnych pierwszych oszacowań.
- (131) Rząd Zjednoczonego Królestwa wskazuje, że podobne, lecz bardziej już zaawansowane doświadczenie w USA pokazuje, iż oszacowania kosztów likwidacji zwykle odpowiadają krzywej, według której po początkowym wzroście koszty te ostatecznie maleją na skutek zebranego doświadczenia i udoskonalenia technologii.

⁽¹⁶⁾ Te szacunkowe wartości cen energii elektrycznej zawierają się w przedziale od 28 GBP/MWh do 31 GBP/MWh. Dla porównania, ceny dla obciążenia podstawowego za kwiecień 2006 r. wynoszą 54,48 GBP/MWh, a roczne ceny dla obciążenia podstawowego za 2007 r. (obliczone jako średnia cen letnich i zimowych) wynoszą 53,75 GBP/MWh. (Źródło: władze Zjednoczonego Królestwa przytaczające dane z Platts European Power Daily z 8 lutego 2006 r.).

⁽¹⁷⁾ Oszacowanie to nazwano poziomem bazowym 2 cyklu eksploatacji.

⁽¹⁸⁾ Sumy mogą nie zgadzać się ściśle z uwagą na zaokrąglenie.

- (132) Na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat rząd Stanów Zjednoczonych wprowadził uzależnione od wyników umowy na neutralizację obiektów jądrowych. Jest to podejście do neutralizacji obiektów jądrowych, które NDA jest obecnie zobowiązana realizować. Doświadczenie w USA pokazało, że w ciągu okresu około pięciu lat możliwe jest odwrócenie tendencji wzrostowej szacunkowych wartości zobowiązań oraz obniżenie szacunkowych wartości zobowiązań poprzez przyspieszenie pracy i redukcję kosztów. Na przykład, sprawozdanie finansowe Departamentu Skarbu USA za 2003 r. odnotowuje, że Departament Energii zmniejszył swoje zobowiązania z tytułu ochrony środowiska o 26,3 miliarda USD czyli 12,5 % w roku podatkowym 2003; jest to drugi z rzędu rok, w którym zobowiązania środowiskowe Departamentu Energii uległy zmniejszeniu. Zmniejszenie w 2003 r. było głównie spowodowane restrukturyzacją programu neutralizacji ze skoncentrowaniem się na jego podstawowej misji oraz przyspieszeniem neutralizacji⁽¹⁹⁾. Nowsze sprawozdanie Government Accountability Office (Rządowego Urzędu ds. Odpowiedzialności, GAO) Stanów Zjednoczonych dokonało przeglądu przedstawionej przez Departament Energii wartości docelowej redukcji kosztów neutralizacji obiektów jądrowych. Sprawozdanie GAO ustaliło, że według stanu na marzec 2005 r. Departament Energii był na bieżąco lub wyprzedzał harmonogram w przypadku wielu spośród 16 działań związanych z neutralizacją obiektów, jakie ocenia, i przekroczył terminy w przypadku trzech ambitnych i kosztownych działań. W sprawozdaniu GAO uznano, że Departament Energii nadal spodziewa się znacznych redukcji kosztów w stosunku do początkowej wartości docelowej wynoszącej 50 miliardów USD⁽²⁰⁾.

- (133) Z uwagi na powyższe Komisja uważa, iż można rozsądnie uznać, że spośród tych dwóch oszacowań oszacowanie BNFL prawdopodobnie okaże się bliższe rzeczywistości.

- (134) Dlatego Komisja stwierdza, że środek nie zawiera żadnej pomocy dla BNFL w ramach tego systemu referencyjnego.

7.3.2. Analiza według drugiego systemu referencyjnego (koszty zanieczyszczenia jako koszty operacyjne)

- (135) Aby obliczyć wkład BNFL według tego systemu referencyjnego, pierwszym krokiem jest odpowiednie rozdzielenie zobowiązań z tytułu energii jądrowej na kolejnych właścicieli aktywów w sposób, który jest zgodny z opłatami, jakimi hipotetyczny podmiot gospodarczy dokonujący likwidacji obiektów obciążałby każdego z nich. Profil takiej opłaty byłby prawdopodobnie ściśle związany z dochodami z aktywów.
- (136) Odnośnie do elektrowni typu Magnox Komisja uważa, że najodpowiedniejszym sposobem dokonania tego jest rozdzielenie zobowiązań proporcjonalnie do czasu, gdyż produkcja tych elektrowni pozostaje bardzo stabilna w czasie.

⁽¹⁹⁾ Patrz Sprawozdanie finansowe Rządu Stanów Zjednoczonych za 2003 r. (Financial Report of the United States Government), str. 11 <http://fms.treas.gov/fr/03frusg.html>.

⁽²⁰⁾ Sprawozdanie GAO dla Przewodniczącego i najwyższego przedstawiciela mniejszości, Podkomisja ds. Rozwoju energii i gospodarki wodnej, Komisja ds. Wydatków, Izba Reprezentantów (GAO Report to the Chairman and Ranking Minority Member, Subcommittee on Energy and water Development, Committee on Appropriations), Nuclear Waste, lipiec 2005.

- (137) W przypadku Springfields w rozdzielaniu rozróżniono zobowiązania związane z powtórny przetwarzaniem zużytego paliwa Magnox, zobowiązania związane z powtórny przetwarzaniem zużytego paliwa AGR oraz inne zobowiązania. Zobowiązania Magnox są rozdzielone przy zastosowaniu tego samego schematu, co użyty dla elektrowni typu Magnox powyżej, gdyż wytwarzanie odpadów jądrowych jest bezpośrednio powiązane z produkcją energii elektrycznej przez elektrownię. Zobowiązania AGR są przydzielone BNFL zgodnie z jego układem z BE, na mocy którego BE zachowało odpowiedzialność za te zobowiązania do 1995 r. Tę samą metodę zastosowano w przypadku zobowiązań zakładu Sellafield związanych z reaktorami typu Magnox ⁽²¹⁾.
- (138) Inne (niezwiązane z Magnox i AGR) zobowiązania w Springfields rozdzielono proporcjonalnie do czasu. Ta sama metoda proporcjonalności jest zastosowana w przypadku zakładów Drigg i Capenhurst.
- (139) W przypadku instalacji THORP i SMP zakładu Sellafield sytuacja jest odmienna. Aktywa te zostały zbudowane przez BNFL. Instalacja THORP była eksploatowana najpierw przez BNFL, lecz będzie dalej eksploatowana przez NDA. SMP będzie eksploatowana wyłącznie lub prawie wyłącznie przez NDA. Rozdzielenie zobowiązań na zasadzie proporcjonalnej do czasu doprowadziłoby więc do przydzielenia NDA istotnej części tych zobowiązań.
- (140) Jednakże, w odróżnieniu od elektrowni lub zakładów zaopatrzenia w paliwo, aktywa te nie mają w zamierzeniu posiadać stałego planu operacyjnego. Są one na ogół komercyjnie zarządzane w taki sposób, aby wytworzyć jak najwięcej dochodów na samym początku swojej działalności. Pierwsze umowy podpisywane w tym względzie znane są pod nazwą umów na „obciążenie podstawowe”. Podmioty dążą do odzyskania, jeśli to możliwe, wszystkich kosztów likwidacji z dochodów z tych umowy. Jest to typowe w przypadku THORP i SMP. W takich przypadkach Komisja uważa, że nawet w tym systemie referencyjnym zasadne jest przydzielenie wszystkich zobowiązań pierwszemu właścicielowi, ponieważ sumienny organ regulacyjny prawdopodobnie ustaliłby wkłady dla spłaty pełnych kosztów likwidacji w sposób pozwalający naliczyć ich większość, jeśli nie wszystkie, od umów na obciążenie podstawowe podpisanych przez tego właściciela.
- (141) Komisja zauważa, że uwagi Greenpeace zwracają uwagę na fakt, iż jest całkiem prawdopodobne, że perspektywy gospodarcze dla zakładów THORP i SMP nie są tak dobre, jak się pierwotnie wydawało. Komisja uważa jednak, że nie powinno to być powodem do odstępstwa w metodzie rozdzielania, gdyż nawet gdyby globalna działalność elektrowni uległa zmniejszeniu, ogólny profil wytwarzania przez nie dochodów (tj. gdy większość dochodów wytwarzana jest na początku) powinien pozostać taki sam.
- (142) Zgodnie z tym, Komisja przydzieliła BNFL wszystkie zobowiązania z tytułu energii jądrowej zakładów THORP i SMP.
- (143) Drugi krok obliczenia polega na obliczeniu wartości wkładu BNFL w te zobowiązania.
- (144) Wkład ten musi po pierwsze uwzględnić zobowiązania, z których BNFL już się wywiązało. Pewna liczba zakładów bowiem, w tym zwłaszcza niektóre elektrownie typu

Magnox, zakończyła już działalność i rozpoczęła się ich likwidacja. BNFL wydało 5,1 miliarda GBP na pokrycie tych zobowiązań. Czyniąc to BNFL nie sprawdziło, czy zobowiązania, z których wywiązywało się, mogą zostać przypisane BNFL zgodnie z niniejszym systemem referencyjnym. Jednakże cały ten wkład może być ujęty w obliczeniu, gdyż albo wypełnione zobowiązania można było przypisać BNFL i dlatego można je bezpośrednio ująć w obliczeniu, albo nie, a wówczas BNFL pokryło więcej zobowiązań niż powinno i zasługiwałoby na rekompensatę.

- (145) Po drugie, wkład musi również uwzględniać aktywa finansowe, które BNFL przekaże DNA. Od wartości tych aktywów, które zostaną przekazane DNA, trzeba odjąć wartość aktywów otrzymanych przez BNFL w czasie, gdy nabyło elektrownie typu Magnox, gdyż tylko przyrost wartości aktywów stanowi wkład ze strony BNFL.
- (146) Wreszcie, przyszły przepływ środków pieniężnych dla SMP i THORP, który zamiast BNFL otrzyma NDA, należy również ująć jako wkład BNFL, aby zachować zgodność z wyżej wymienioną decyzją o przypisaniu BNFL wszystkich zobowiązań tych elektrowni.
- (147) Poniższa tabela podsumowuje wyniki obliczeń według tego systemu referencyjnego:

Tabela 4

Szacunkowe wartości wkładu wniesionego przez BNFL w przydzieloną mu część zobowiązań. W cenach z 2005 r., po zdyskontowaniu o 5,4 % od wartości nominalnej, sumy wyrażone w miliardach GBP.

Niezwiązane z THORP i SMP zobowiązania przydzielone BNFL	a		-8,0
Związane z THORP i SMP zobowiązania przydzielone BNFL	b		-1,4
Zobowiązania przypadające do sfinansowania przez BNFL ogółem	c	a+b	-9,4
Środki, które mają zostać wniesione do NDA			
Zobowiązanie Magnox	d		8,3
NLIP	e		4,0
Przyszłe przepływy środków pieniężnych THORP i SMP	f		2,6
Pozostałe aktywa	g		0,7
Wartość środków ogółem	h	d+e+f+g	15,6
Środki wniesione do BNFL w ramach transakcji Magnox			
Zobowiązanie Magnox	i		-5,3
Pozostałe środki	j		-4,0
Odjąć łączne środki wniesione do BNFL	k	I+j	-9,4

⁽²¹⁾ Z wyjątkiem THORP i SMP, które są traktowane oddzielnie.

Wartość środków netto	l	h-k	6,2
Zobowiązania wypełnione przez BNFL	m		5,1
Środki wniesione na poczet zobowiązań	n	l+m	11,4
Wynik administracji BNFL	o	n-c	2,0

- (148) Powyższa tabela została przedstawiona przez władze Zjednoczonego Królestwa. Jest ona oparta o dane z księgowości BNFL zamieszczone w Tabeli 3.
- (149) Rozważania przedstawione w motywach (128) – (133) stosują się również w tym przypadku.
- (150) Dlatego Komisja stwierdza, że środek nie zawiera żadnej pomocy dla BNFL w ramach tego systemu referencyjnego.

7.4. Pomoc w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE – istnienie pomocy dla NDA

- (151) Dwa obliczenia opisane powyżej można by również zastosować do ustalenia, czy i w jakim stopniu środek przynosi korzyść NDA.
- (152) Jednak Komisja uważa, iż w tym przypadku obliczenie nie jest konieczne. Środek dostarcza bowiem nieograniczonej gwarancji, że państwo pokryje wszystkie wydatki NDA, jeżeli wydatki te nie mogą być pokryte przez dochody agencji z działalności komercyjnej lub przez przekazane jej aktywa finansowe. Gwarancja ta nie jest ograniczona ani pod względem zakresu ani czasu. Nie wyklucza ona kosztów związanych z działaniami konkurencyjnymi, zwłaszcza gdy działania mogą wytwarzać dodatkowe przyrosty zobowiązań, jak również nie jest ograniczona pod względem kwoty.
- (153) Zdaniem Komisji ta nieograniczona gwarancja jest sama w sobie korzyścią udzieloną NDA przez państwo.
- (154) Ponieważ gwarancja ta jest finansowana ze środków państwa i jest specjalnie skierowana do NDA, a także ponieważ NDA będzie kontynuować pewne komercyjne działania na rynkach, na których istnieje wymiana handlowa pomiędzy państwami członkowskimi, Komisja stwierdza, że środek zawiera pomoc państwa dla NDA w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE.
- (155) Komisja zauważa, że Zjednoczone Królestwo nie zakwestionowało tego, iż środek stanowi pomoc państwa dla NDA.

7.5. Ocena zgodności pomocy dla NDA na podstawie traktatu WE

- (156) Artykuł 87 ust. 1 traktatu WE podaje ogólną zasadę zakazu pomocy państwa w obrębie Wspólnoty.

- (157) Artykuł 87 ust. 2 i art. 87 ust. 3 traktatu WE przewidują wyłączenia od zasady ogólnej niezgodności opisanej w art. 87 ust. 1.
- (158) Wyłączenia opisane w art. 87 ust. 2 traktatu WE nie mają w tym przypadku zastosowania, gdyż środek nie ma charakteru socjalnego i nie jest udzielany indywidualnym konsumentom, nie rekompensuje szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami wyjątkowymi i nie jest przyznawana gospodarce niektórych regionów Republiki Federalnej Niemiec dotkniętym podziałem Niemiec.
- (159) Dalsze wyłączenia podano w art. 87 ust. 3 traktatu WE. Wyjątki w art. 87 ust. 3 lit. a), art. 87 ust. 3 lit. b) i 87 ust. 3 lit. d) nie mają zastosowania w tym wypadku, gdyż pomoc nie sprzyja rozwojowi gospodarstwu regionów, w których poziom życia jest niższy od przeciętnej lub regionów, w których istnieje poważny stan niedostatecznego zatrudnienia, nie jest również przeznaczona na wspieranie realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania ani nie ma na celu zaradzenia poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego ani nie wspiera kultury i zachowania dziedzictwa kulturowego.
- (160) Może mieć więc zastosowanie wyłącznie wyłączenie przewidziane w art. 87 ust. 3 lit. c) traktatu WE. Artykuł 87 ust. 3 lit. c) przewidujące zatwierdzenie pomocy państwa przeznaczonej na ułatwienie rozwoju niektórych sektorów gospodarki, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- (161) Zazwyczaj Komisja interpretuje tekst art. 87 ust. 3 lit. c) jako określający, że dany środek można uznać za zgodny z traktatem, gdy jego dodatni wkład w realizację niektórych celów Wspólnoty przeważa nad jego ujemnym wpływem na konkurencję na rynku wewnętrznym.
- (162) Sekcja 7.1 wyjaśnia dość szczegółowo zgodność środka z celami traktatu Euratom. Komisja z zadowoleniem przyjmuje utworzenie NDA i postrzega ją jako doskonały środek skutecznego zajęcia się brzemieniem zobowiązań z tytułu energii jądrowej wynikających z odległej przeszłości, kiedy polityka ochrony środowiska nie osiągnęła jeszcze dzisiejszych standardów. Komisja uważa, że NDA przyczyni się w decydujący sposób do jak najlepszej realizacji końcowego etapu cyklu jądrowego. W ten sposób przyczyni się ona wyraźnie do realizacji wspólnotowej polityki jądrowej określonej w traktacie Euratom. Pozytywny wkład środka jest więc bardzo ważny i, w opinii Komisji, dobrze ugruntowany.
- (163) Gdyby NDA była zobowiązana do możliwie jak najszybszego zakończenia komercyjnej eksploatacji aktywów, za które będzie odpowiedzialna, to prawdopodobnie środek nie wywarłby znaczącego negatywnego wpływu na konkurencję. Jednak Zjednoczone Królestwo nie dokonało takiego wyboru i pozwoliło NDA na kontynuowanie komercyjnej eksploatacji aktywów na określonych warunkach. Komisja może jedynie zauważyć, że czyniąc tak, Zjednoczone Królestwo umożliwiło wywieranie działań

ności NDA wpływu na rynek wewnętrzny. Stwarza to konieczność przeanalizowania wielkości tego wpływu, aby ocenić środek.

- (164) Komisja uważa, że kontynuacja przez NDA komercyjnej eksploatacji aktywów, wraz z leżącą u jej podstaw pomocą państwa, ma bardzo podobny wpływ na konkurencję do tego, który wynikłby z kontynuacji działalności przedsiębiorstwa otrzymującego pomoc na restrukturyzację. To podobieństwo do przypadku restrukturyzacji BE ⁽²²⁾ jest w tym względzie bardzo widoczny. Z uwagi na te analogie Komisja uważa, iż najbardziej odpowiednim sposobem oceny wpływu środka na konkurencję i ustalenia granic, w jakich może on być uznany za zgodny ze wspólnym rynkiem polega na zastosowaniu podstawowego rozumowania zawartego we wspólnotowych wytycznych dotyczących pomocy państwa na ratowanie lub restrukturyzację przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji ⁽²³⁾, w szczególności zaś, że istnieje potrzeba znalezienia proporcjonalnych środków kompensacyjnych w celu złagodzenia skutków pomocy, gdzie jest to konieczne.
- (165) Przed przystąpieniem do szczegółowej analizy sytuacji konkurencyjnej każdego z aktywów Komisja ma dwie ogólne uwagi dotyczące wpływu środka na konkurencję.
- (166) Pierwsza uwaga dotyczy tego, że sam statut NDA łagodzi wpływ środka na konkurencję nawet w przypadku aktywów, które będą nadal w eksploatacji. Przedsiębiorstwo posiadające cel komercyjny prawdopodobnie wykorzystałoby pomoc operacyjną na obniżenie swoich kosztów i sprzedaż po niskiej cenie. Natomiast NDA będzie eksploatować aktywa tylko wówczas, jeśli eksploatacja może przynieść dodatkową wartość dla jej głównego obowiązku – likwidacji elektrowni. NDA nie ma więc motywacji do wykorzystywania pomocy po to, aby świadczyć usługi poniżej ceny rynkowej, a z pewnością nie jest zainteresowana wykorzystywaniem pomocy do obniżenia swoich kosztów. Ponadto, choć NDA będzie kontynuować eksploatację istniejących aktywów, nie będzie inwestować w jakiegokolwiek nowe. Nie będzie więc leżeć w jej interesie posiadanie polityki komercyjnej skierowanej na zdobywanie wpływu i udziału rynkowego.
- (167) NDA nie będzie ani inwestować w nowe aktywa, ani angażować się w nowe rodzaje działalności. Przepływ środków pieniężnych, jakie będzie ona wytwarzać przez kontynuowanie eksploatacji niektórych aktywów będzie wykorzystywany wyłącznie w celu dostarczenia większej ilości funduszy na wywiązanie się z zobowiązań z tytułu energii jądrowej. Ramy działania NDA ściśle wyodrębniają wszystkie dochody NDA zapobiegając wykorzystaniu ich do innych celów.
- (168) Wszystkie podmioty eksploatujące elektrownie jądrowe pokrywają w zasadzie swoją część zobowiązań z tytułu energii jądrowej zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”. W tym celu Zjednoczone Królestwo podjęło się zażądania od NDA i firm licencjonowanych przez zakład dla elektrowni, aby zobowiązały się dołożyć wszelkich rozsądnych starań ustalając ceny w celu odzyskania części zobowiązań, które można przypisać NDA. W sytuacjach, w których cel ten nie zostałby osiągnięty, Zjednoczone

Królestwo zgłosi ten fakt Komisji i poinformuje ją o powodach, dla których nie mógł on zostać osiągnięty.

- (169) Druga uwaga dotyczy tego, że konkurencyjny system, który Zjednoczone Królestwo wprowadzi w celu wyznaczania SLC (firm licencjonowanych przez zakład) będzie miał bardzo dobroczynny wpływ na konkurencję na rynku wewnętrznym. Stworzy on podstawę dla rzeczywistego rynku eksploatacji niektórych zakładów jądrowych w Zjednoczonym Królestwie, a co ważniejsze – ich likwidacji. Komisja uważa, iż rozwój tego rynku jest znakomitą okazją dla wspólnotowej gospodarki jako całości. Pozwoli on na rozpowszechnienie *know-how* na cały wspólnotowy przemysł. Środek będzie więc miał znaczące pozytywne skutki zewnętrzne, które będą pozytywne szczególnie z uwagi na liczne aktywa jądrowe, które będą musiały zostać zlikwidowane w Unii w nadchodzących dziesięcioleciach.
- (170) Komisja przeanalizowała również sytuację konkurencyjną każdego z typów aktywów, które NDA będzie nadal eksploatować komercyjnie.

7.5.1. Elektrownie typu Magnox

- (171) Elektrownie typu Magnox działają na bardzo silnie konkurencyjnym brytyjskim rynku energii elektrycznej.
- (172) Komisja odnotowuje mikroekonomiczne argumenty Zjednoczonego Królestwa, że środek – nawet gdyby zmniejszył SRMC (krótkookresowe koszty węzłowe) – nie wywarłby wpływu na czas, przez jaki konkurenci eksploatują swoje elektrownie oraz na cenę, za jaką sprzedają oni swoją energię elektryczną.
- (173) Komisja ma zastrzeżenia pod tym względem. Argumenty te mogą bowiem być ważne na jednym, przeważnie krótkookresowym, doskonałym rynku, o doskonałych informacjach, najlepiej wspólnie wykorzystywanych. Jednakże, obecny rynek energii elektrycznej w Wielkiej Brytanii nie jest takim rynkiem. Jest on głównie oparty na dwustronnych umowach, z kilkoma rynkami transakcji terminowych. Ponadto, rynek jest zasadniczo podzielony na sprzedaż hurtową i bezpośrednią dostawę do przedsiębiorstw, przy czym ten drugi segment jest najwyraźniej cenniejszy pod względem komercyjnym. Nie wpływając na faktyczną ilość energii elektrycznej sprzedanej przez jednego z konkurentów NDA, środek może zmusić go do częściowego przestawienia się na mniej atrakcyjną część rynku, co może odbić się na jego wynikach.
- (174) Komisja uważa więc, że środek zakłóca konkurencję, lub grozi zakłóceniem konkurencji na tym rynku, co musi zostać złagodzone.
- (175) Idealnym sposobem złagodzenia negatywnego wpływu pomocy na rynek byłoby zaprzestanie eksploatacji elektrowni.
- (176) Komisja jednak zdaje sobie sprawę, że natychmiastowe zamknięcie tych elektrowni mogłoby mieć negatywny wpływ na sprawność i bezpieczeństwo działań likwidacyjnych. Ponieważ zakład Sellafield nie byłby w stanie uruchomić powtórnego przetwarzania odpadów dla kilku elektrowni w tak krótkim terminie, należałoby opracować

⁽²²⁾ Patrz przypis 9.

⁽²³⁾ Patrz przypis 8.

- rozwiązanie tymczasowego przechowywania. Komplikowałyby to prace związane z likwidacją, stwarzając dodatkowe koszty oraz potencjalnie obawy o bezpieczeństwo. Mogłoby również stwarzać problemy dla bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej na napiętym już rynku w Wielkiej Brytanii. Komisja jest zdania, że wymaganie natychmiastowego zamknięcia elektrowni nie jest zatem proporcjonalnym środkiem łagodzenia obaw o konkurencję.
- (177) Komisja zauważa, iż – choć elektrownie nie zostaną natychmiast zamknięte – Zjednoczone Królestwo ma już program zamknięcia ich wszystkich w stosunkowo krótkim terminie, przy czym wyłączenie ostatniej elektrowni planowane jest w 2010 r. Wynika z tego, że wszelki wpływ środka na konkurentów zmalałby i wkrótce skończył się. W szczególności, okres pomiędzy tą decyzją a ostatnim zamknięciem jest tego samego rzędu wielkości, co czas niezbędny dla nowego uczestnika rynku na opracowanie projektu nowej elektrowni do czasu likwidacji. NDA również nie będzie rozpoczynać nowej działalności związanej z wytwarzaniem energii elektrycznej, ani budować jakiegokolwiek innego nowego obiektu.
- (178) W celu złagodzenia wpływu środka na rynek w tym czasie, Komisja zbadała możliwość zażądania od NDA środków, które byłyby równoważne pod względem skutku ze środkami wymaganymi od przedsiębiorstwa BE w ramach przypadku pomocy państwa na jego restrukturyzację⁽²⁴⁾. Były trzy takie środki kompensacyjne.
- (179) Pierwszy środek kompensacyjny polegał na wymogu rozdzielania wytwarzania przez BE energii elektrycznej metodą jądrową, wytwarzania jej metodami innymi niż jądrowa oraz działalności handlowej BE. W obecnym przypadku NDA nie prowadzi jakiegokolwiek znaczącej działalności związanej z wytwarzaniem energii elektrycznej metodami innymi niż jądrowa. Komisja uważa więc, że taki środek kompensacyjny nie miałby znaczenia dla obecnego przypadku.
- (180) Drugi środek kompensacyjny polegał na nałożeniu na BE sześcioletniego zakazu zwiększania wydajności. W obecnym przypadku, w praktyce, NDA nie tylko nie zwiększy swojej wydajności wytwarzania energii elektrycznej, lecz nawet stopniowo całkowicie ją zredukuje w ciągu czterech lat. Efekty tego środka są już zatem osiągnięte poprzez normalne funkcjonowanie NDA.
- (181) Trzeci środek kompensacyjny polegał na zakazaniu BE sprzedawania energii elektrycznej na zasadzie bezpośredniej sprzedaży przedsiębiorstwom poniżej hurtowych cen rynkowych.
- (182) Zdaniem Komisji, w przypadku NDA niezbędny jest podobny środek. Zjednoczone Królestwo podjęło się wdrożenia go.
- (183) W praktyce będzie stosował się ten sam typ odstępstw, co przyjęte w stosunku do BE w przypadkach wyjątkowych warunków rynkowych. Komisja uważa, iż takie wyjątkowe odstępstwa są niezbędne po to, aby nie narazić samego celu
- środku. Doświadczenie w monitorowaniu decyzji Komisji w przypadku BE pokazuje, że odstępstwa nie doprowadziły do nadużycia.
- (184) W obecnym przypadku, podobnie jak w przypadku BE, istnienie wyjątkowych warunków rynkowych będzie określone przy użyciu konkretnych testów i prób eksploatacyjnych.
- (185) Testy te będą jednak nieco mniej kłopotliwe niż w przypadku BE. Komisja uważa, iż jest to uzasadnione i proporcjonalne, ponieważ udział NDA w rynku jest o wiele mniejszy niż BE, a tym samym wpływ środka na rynek energii elektrycznej jest mniejszy.
- (186) Władze Zjednoczonego Królestwa zaproponowały wdrożenie środka za pomocą reguł określonych w motywach (185) – (188).
- (187) W normalnych warunkach rynkowych, gdy NDA zechce zawrzeć nowe umowy na sprzedaż końcowym użytkownikom, Sekretarz Stanu wyznaczy niezależnego eksperta, który będzie corocznie relacjonował, czy umowy takie opiewały na ceny, w których składnik energii został ustalony na poziomie dominującej hurtowej ceny rynkowej lub powyżej tego poziomu.
- (188) W wyjątkowych warunkach rynkowych NDA może prowadzić sprzedaż na podstawie nowych umów, w których składnik energii jest ustalony poniżej dominującej hurtowej ceny rynkowej, lecz tylko wówczas, gdy biegli rewidenci NDA lub firmy działające w ich imieniu uznają, że warunki jednego z dwóch przedstawionych poniżej testów na wyjątkowe warunki rynkowe zostały spełnione.
- Test A: NDA lub przedsiębiorstwo działające w jej imieniu oferuje do sprzedaży [...] (*) przez okres [...] minimum [...] do obrotu w sezonie zimowym oraz [...] do obrotu w sezonie letnim po hurtowej cenie rynkowej dominującej na rynku hurtowym, a na końcu tego okresu oferty takie nie zostały przyjęte.
  - Test B: zgłoszone wielkości sprzedaży energii elektrycznej w obciążeniu podstawowym przed sezonem wyniosły ogółem poniżej [...] (brutto), uśrednione za poprzednie [...].
- (189) Jeżeli warunki któregośkolwiek z testów zostaną spełnione, wówczas może rozpocząć się okres wyjątkowych warunków rynkowych. NDA może wtedy sprzedawać według nowych umów w ilości do [...] końcowym użytkownikom na podstawie umów, w których ustalono ceny poniżej dominującej hurtowej ceny rynkowej przy założeniu, że taki sposób ustalania cen jest koniecznością handlową w ciągu takiego okresu wyjątkowych warunków rynkowych.
- (190) Okres wyjątkowych warunków rynkowych nie może przekroczyć [...]. Aby rozpoczął się następny okres wyjątkowych warunków rynkowych muszą ponownie zostać spełnione warunki testu A lub testu B.

⁽²⁴⁾ Patrz przypis 9.

(*) Tajemnica handlowa.

- (191) Komisja uważa, iż mechanizm ten jest odpowiednim sposobem realizacji środka kompensacyjnego. Jest on oparty o wystarczająco przejrzyste i wykonalne kryteria, aby umożliwić podejmowanie decyzji w sposób przemyślany i sprawny. Umożliwi on znaczne złagodzenie zakłócenia konkurencji na rynku w okresie do czasu zamknięcia elektrowni typu Magnox.
- (192) Z uwagi na powyższe Komisja uważa, iż wynikające ze środka zakłócenie konkurencji, złagodzone faktem, iż elektrownie zostaną wkrótce zamknięte oraz środkiem kompensacyjnym, który zostanie wprowadzony, jest przeważone przez pozytywny wkład środka w realizację celów traktatu Euratom.
- ### 7.5.2. THORP
- (193) Komisja uważa, że wpływ środka w odniesieniu do kontynuacji eksploatacji instalacji THORP przez NDA jest bardzo ograniczony.
- (194) Przede wszystkim, ważną częścią powtórnego przetwarzania w THORP jest powtórne przetwarzanie paliwa AGR. Pod tym względem, nie ma ona obecnie żadnych konkurentów. Ponieważ BE jest obecnie jedynym źródłem zużytego paliwa jądrowego AGR w Europie Komisja uważa, iż jest jasne, że żaden inwestor rynkowy nie wzięby pod uwagę jakiegokolwiek inwestycji w nowy zakład powtórnego przetwarzania paliwa jądrowego AGR.
- (195) Greenpeace twierdzi, że bezpośrednie przechowywanie mogłoby być alternatywą dla powtórnego przetwarzania paliwa AGR i byłoby atrakcyjniejszym rozwiązaniem dla inwestora.
- (196) Komisja jest jednak zdania, że pomimo iż inwestycja w bezpośrednie przechowywanie może być mniej kosztowne, jednak pozostawałaby nadal bardzo nieatrakcyjną opcją. Jak Zjednoczone Królestwo słusznie zauważa, BE, jako jedyne źródło zużytego paliwa AGR, ma już umowy na zarządzanie swoim zużytym paliwem AGR obejmujące cały okres jego eksploatacji. Komisja zwraca uwagę, że w przeciwieństwie to tego, co zdaje się twierdzić Greenpeace, na BNFL nie spoczywał obowiązek faktycznego powtórnego przetwarzania tych odpadów. Ma ono jedynie obowiązek zarządzać nimi. Według informacji dostępnych Komisji BNFL w ogóle nie zamierza ich powtórnie przetwarzać.
- (197) Umowy te są wynikiem renegocjacji początkowych umów podczas restrukturyzacji przedsiębiorstwa. Szczególnie interesujące dla BE są więc ceny, gdyż w takich ramach BNFL, podobnie jak każdy prywatny inwestor w gospodarce rynkowej, był gotów zaoferować ceny zniżające się aż do jego kosztów krańcowych, zrzekając się części lub całości swoich kosztów stałych (należy zauważyć jednak, że ustalona cena 140 000 GBP/tonę, wymieniona przez Greenpeace i przytoczona w motywie (53) jest niepoprawna, gdyż ceny w tych umowach zależą od cen energii elektrycznej, jak opisano w Tabeli 7 wyżej wymienionej decyzji Komisji w sprawie restrukturyzacji BE).
- (198) Komisja uważa za niemożliwe, aby konkurent, który musiałby albo zbudować nowy obiekt do przechowywania przy znacznych kosztach stałych albo liczyć się z wysokimi kosztami transportu niebezpiecznego materiału, mógłby w takich warunkach złożyć BE jakąkolwiek konkurencyjną ofertę.
- (199) Obawy o konkurencję ograniczają się zatem do działalności THORP w zakresie powtórnego przetwarzania zużytego paliwa LWR.
- (200) Komisja uważa, że w przypadku tej działalności bezpośrednie przechowywanie nie jest realną konkurencyjną opcją dla powtórnego przetwarzania. Istotnie, w panujących obecnie warunkach ekonomicznych oraz dla przewidywalnej przyszłości na rynku uranu powtórne przetwarzanie odpadowego paliwa jest rozwiązaniem znacznie bardziej kosztownym niż bezpośrednie przechowywanie⁽²⁵⁾. Wybór przedkładający powtórne przetwarzanie nad bezpośrednie przechowywanie jest więc bardzo często wyborem politycznym dokonywanym przez rządy krajów, w których elektrownie jądrowe są eksploatowane. Taki wybór polityczny, który często jest wprowadzany w życie mocą ustawy lub przepisu wykonawczego, pozostawia bardzo niewiele miejsca dla dokonania przez podmioty konkurencyjnego wyboru pomiędzy tymi dwiema opcjami.
- (201) Dla powtórnego przetwarzania paliwa innego niż AGR THORP ma więc tylko jednego konkurenta w Unii: francuskie przedsiębiorstwo Areva.
- (202) W tym kontekście Komisja uważa, iż wymóg wcześniejszego zamknięcia instalacji THORP, aby złagodzić obawy o konkurencję wywołane przez środek potencjalnie stworzyłby więcej problemów konkurencyjnych niż rozwiązał. Mogłby bowiem wyrobić Arevie pozycję monopolisty, która z pewnością byłaby długotrwała, biorąc pod uwagę technologiczną i finansową trudność wejścia na ten rynek.
- (203) Komisja sądzi, że z uwagi na powyższe lepszym sposobem złagodzenia wpływu środka na konkurencję jest zapewnienie, że podczas prowadzenia działalności przez NDA środki państwowe nie zostaną wykorzystane po to, aby umożliwić zakładowi THORP konkurowanie z Arewą na dyskryminujących zasadach.
- (204) W sekcji 7.3 wykazano, że BNFL odłożył wystarczającą ilość pieniędzy, aby pokryć koszty stałe likwidacji THORP. Komisja uważa więc, iż aby zapewnić, że NDA nie będzie w stanie oferować antykonkurencyjnych cen, wystarczy nałożyć na NDA wymóg, na mocy którego w przypadku każdej nowej umowy dla THORP NDA wliczała w ceny wszystkie koszty, w tym wszystkie przyrostowe zobowiązania z tytułu energii jądrowej.
- (205) Zjednoczone Królestwo zobowiązało się wprowadzić w życie ten pełny mechanizm ustalania cen. Będzie on stosował się do wszystkich nowych umów zawartych przez NDA po dacie niniejszej decyzji. Ograniczenie to nie będzie stosowane do umów zawartych przed datą decyzji Komisji ani do umów, w których formalne oferty zatwierdzone przez Nuclear Decommissioning Authority oraz Departament Handlu i Przemysłu Zjednoczonego Królestwa zostały wydane klientom i są w trakcie negocjacji przed tą datą, bądź do umów zawartych po tej dacie stosownie do listu intencyjnego podpisanego przed tą datą.

⁽²⁵⁾ Patrz OECD/NEA „The Economics of the Nuclear Cycle” (Logika ekonomiczna cyklu jądrowego), 1994, które jest dotychczas jednym z najpełniejszych analiz dotyczących tego zagadnienia.

(206) Z uwagi na powyższe Komisja uważa, iż wynikające ze środka zakłócenie konkurencji, złagodzone środkiem kompensacyjnym, który zostanie wprowadzony, jest przeważone przez pozytywny wkład środka w realizację celów traktatu Euratom.

7.5.3. SMP

(207) Sytuacja konkurencyjna zakładu SMP jest bardzo specyficzna. SMP wytwarza paliwo MOX. MOX może być używane tylko w ograniczonej liczbie elektrowni jądrowych, które zostały zaprojektowane lub przystosowane do jego używania. SMP ma obecnie tylko dwóch komercyjnych konkurentów: Arevę i Belgonucléaire. Tych dwóch konkurentów łączą istotne więzi. W szczególności Komisja rozumie, że choć Belgonucléaire ma technologiczną zdolność produkowania MOX, jest ono uzależnione od Arevy przy montowaniu produktu finalnego przeznaczonego do użycia w elektrowniach jądrowych. Ponadto, Belgonucléaire sprzedaje swoje produkty za pośrednictwem Commax – spółki zależnej będącej wspólną własnością Arevy (60 %) i Belgonucléaire (40 %).

(208) Likwidacja zakładu SMP spowodowałaby ograniczenie konkurencji na rynku w najlepszym razie do dwu przedsiębiorstw mających ważne wspólne interesy, a być może nawet do jednego przedsiębiorstwa. Nie można wykluczyć, że japońskie i rosyjskie podmioty, które dziś posiadają niekomercyjne instalacje wytwarzające MOX, rozpoczną w najbliższych latach działalność komercyjną. Jednakże nie jest to pewne i częściowe pokrywanie się okresu eksploatacji SMP i działania tych ewentualnych pozaunijnych komercyjnych podmiotów może być ograniczone do kilku lat.

(209) W tym kontekście Komisja uważa, iż wymóg wczesnego zamknięcia SMP, aby złagodzić obawy o konkurencję wywołane przez środek potencjalnie stworzyłby więcej problemów konkurencyjnych niż rozwiązał.

(210) Komisja sądzi, że z uwagi na powyższe lepszym sposobem złagodzenia wpływu środka na konkurencję jest zapewnienie, że podczas prowadzenia działalności przez NDA środki państwowe nie zostaną wykorzystane po to, aby umożliwić zakładowi SMP konkurowanie z Arevą lub Belgonucléaire na dyskryminujących zasadach.

(211) W sekcji 7.3 wykazano, że przedsiębiorstwo BNFL odłożyło wystarczającą ilość pieniędzy, aby pokryć koszty stałe likwidacji SMP. Komisja uważa więc, iż aby zapewnić, że NDA nie będzie w stanie oferować antykonkurencyjnych cen, wystarczy zażądać, aby w przypadku każdej nowej umowy dla SMP NDA wliczała w ceny wszystkie koszty, w tym wszystkie przyrostowe zobowiązania z tytułu energii jądrowej.

(212) Zjednoczone Królestwo zobowiązało się wprowadzić w życie ten pełny mechanizm ustalania cen. Będzie on stosował się do wszystkich nowych umów zawartych przez NDA po dacie niniejszej decyzji. Ograniczenie to nie będzie stosowane do umów zawartych przed datą decyzji Komisji

Europejskiej ani do umów, w których formalne oferty zatwierdzone przez Nuclear Decommissioning Authority oraz Departament Handlu i Przemysłu Zjednoczonego Królestwa zostały wydane klientom i są w trakcie negocjacji przed tą datą, bądź do umów zawartych po tej dacie stosownie do listu intencyjnego podpisanego przed tą datą.

(213) Z uwagi na powyższe Komisja uważa, iż pozytywny wkład środka w realizację celów traktatu Euratom przewyższa wynikające ze środka zakłócenie konkurencji, złagodzone środkiem kompensacyjnym, który zostanie wprowadzony.

7.5.4. Springfields

(214) Do końca 2006 r. działalność zakładu Springfields będzie ograniczona do produkcji paliwa jądrowego Magnox i AGR.

(215) Paliwa takie są używane wyłącznie w Zjednoczonym Królestwie. Paliwo Magnox jest używane wyłącznie w elektrowniach typu Magnox, z których ostatnia zostanie zamknięta do 2010 r. Paliwo AGR jest używane tylko przez BE, które renegocjowało swoje długoterminowe umowy z BNFL na dostawy paliwa AGR w ramach przeprowadzanej restrukturyzacji.

(216) Stosują się te same argumenty, które zostały rozwinięte w motywach (194) – (196). Żaden konkurent nie uznałby za ekonomicznie atrakcyjne inwestowanie w obiekt, który miałby konkurować z działalnością Springfields. Komisja uważa więc, że wpływ środka na konkurencję w odniesieniu do zakładu Springfields jest znikomy i nie wymaga środka kompensacyjnego.

(217) Z uwagi na powyższe Komisja uważa, iż pozytywny wkład środka w realizację celów traktatu Euratom przewyższa zakłócenie konkurencji wynikające ze środka

7.5.5. Drigg

(218) Instalacja Drigg jest obiektem do przechowywania niskoaktywnych odpadów jądrowych. Jest ona jedynym tego typu obiektem w Wielkiej Brytanii.

(219) Władze Zjednoczonego Królestwa poinformowały Komisję, że skład ten będzie miał pojemność wystarczającą do pomieszczenia wszystkich takich odpadów wytworzonych w Wielkiej Brytanii do 2050 r. Około 90 % tych odpadów pochodzić będzie od NDA.

(220) Transport odpadów jądrowych na duże odległości nie jest zalecany, a niektóre kraje zakazują ich przywozu.

(221) Komisja uważa, że w tych warunkach zakres, w którym nowy uczestnik rynku mógłby konkurować z instalacją Drigg, jest bardzo ograniczony i może sprawić, że budowa nowego obiektu do przechowywania odpadów niskoaktywnych prawdopodobnie nie będzie mieć jakiegokolwiek wartości ekonomicznej.

(222) Komisja uważa więc, że wpływ środka na konkurencję w odniesieniu do zakładu Drigg jest znikomy i nie wymaga środka kompensacyjnego.

(223) Z uwagi na powyższe Komisja uważa, iż pozytywny wkład środka w realizację celów traktatu Euratom przewyższa zakłócenie konkurencji wynikające ze środka.

7.6. BNFL jako tymczasowa SLC

(224) We decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wyraziła obawę, że BNFL może otrzymać pomoc od NDA w czasie, kiedy będzie tymczasową SLC (firmą licencjonowaną przez zakład) zakładu NDA, zanim wprowadzony zostanie konkurencyjny proces wyznaczania SLC.

(225) Komisja odnotowuje, że Zjednoczone Królestwo dostarczyło pełne i szczegółowe wyjaśnienie sposobu, w jaki SLC – w tym również BNFL – będą wynagradzane. Pokrywane będą tylko niezbędne koszty, przy ustalonych rocznych limitach. Zysk będzie wyłączony z normalnej zapłaty i może być otrzymany wyłącznie wówczas, gdy osiągnięte zostały cele wydajności ustalone przez rząd. Nawet w tym przypadku zyski te zostaną porównane z międzynarodowymi miarami odniesienia stosowanymi w sektorze.

(226) Zdaniem Komisji proces ten pozwala stwierdzić, że finansowanie SLC nie wiąże się z pomocą państwa.

(227) W tym względzie Komisja podkreśla również, że nie może znaleźć *a priori* powodu, aby sądzić, że umowy z SLC, nawet z BNFL, będą pociągać za sobą wzajemne subsydiowanie. Przeciwnie, uważa ona, że wprowadzone ramy dają o wiele lepsze perspektywy dla przejrzystości niż sytuacja, w której przedsiębiorstwo BNFL prowadziło całą swoją działalność w ramach jednej grupy.

8. WNIOSEK

(228) Komisja stwierdza, że środek nie zawiera pomocy dla BNFL w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE oraz że nie zawiera pomocy dla NDA w tymże samym rozumieniu. W zakresie, w jakim nie ma pomocy państwa, niniejsza decyzja nie ma wpływu na stosowanie traktatu Euratom. W zakresie, w jakim pomoc ta jest zgodna z celami traktatu Euratom i nie ma wpływu na konkurencję w stopniu sprzecznym ze wspólnym interesem, przedmiotowy środek jest zgodny ze wspólnym rynkiem. Niniejsza decyzja nie przesądza opinii Komisji o potencjalnej pomocy państwa dla innych przedmiotów niż BNFL i NDA.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Ustanowienie przez Zjednoczone Królestwo Nuclear Decommissioning Authority (Agencji ds. likwidacji obiektów jądrowych), zgłoszone Komisji w dniu 22 grudnia 2003 r., polegające na przekazaniu Agencji ds. likwidacji obiektów jądrowych należących do British Nuclear Fuels Limited elektrowni jądrowych typu Magnox, fizycznych aktywów w postaci zakładów Capenhurst, Driggs, Sellafield i Springfields oraz aktywów finansowych związanych z tymi zakładami, a także odpowiedzialności za pokrycie ich zobowiązań z tytułu energii

jądrowej nie zawiera pomocy państwa dla British Nuclear Fuels Limited w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE.

2. Ustanowienie Agencji ds. likwidacji obiektów jądrowych, opisane w ust. 1, zawiera pomoc dla Agencji ds. likwidacji obiektów jądrowych w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE, która jest zgodna ze wspólnym rynkiem oraz z celami traktatu Euratom, z zastrzeżeniem warunków przedstawionych w art. 2 – 9 niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Gdy wydatki odpowiadające zobowiązaniom z tytułu energii jądrowej wymienionym w art. 1 przekroczą 15 100 000 000 GBP według cen z marca 2005 r., Zjednoczone Królestwo przedłoży Komisji rozszerzone sprawozdania dodatkowe wykazujące, że wydatki są ograniczone do realizacji zobowiązań wymienionych w tym artykule oraz że podjęte zostały odpowiednie kroki w celu ograniczenia wydatków do niezbędnego minimum pozwalającego na zrealizowanie tych zobowiązań. Sprawozdania takie będą składane corocznie.

W celu obliczenia kwot według cen z marca 2005 r. Zjednoczone Królestwo użyje stopy referencyjnej i dyskontowej opublikowanej przez Komisję dla Zjednoczonego Królestwa, aktualizując tę stopę co pięć lat.

Artykuł 3

1. Zjednoczone Królestwo nałoży na Agencję ds. likwidacji obiektów jądrowych oraz na firmy licencjonowane przez zakład wyznaczone dla elektrowni wymóg na mocy którego zobowiązań się one nie oferować niekrajowym końcowym użytkownikom, którzy kupują energię elektryczną bezpośrednio od Agencji ds. likwidacji obiektów jądrowych oraz od firm licencjonowanych przez zakład wyznaczonych dla elektrowni na warunkach, w których cena składnika energii w umowie z użytkownikami jest poniżej dominującej hurtowej ceny rynkowej. Jednakże w wyjątkowych warunkach rynkowych, gdy spełnione są warunki obiektywnych testów przedstawionych w art. 4 ust. 1, Agencja ds. likwidacji obiektów jądrowych oraz firmy licencjonowane przez zakład wyznaczone dla elektrowni mogą, gdy takie wyjątkowe warunki rynkowe nadal panują, w dobrej wierze ustalić cenę składnika energii w umowie poniżej dominującej hurtowej ceny rynkowej, gdy jest to konieczne, aby umożliwić Agencji ds. likwidacji obiektów jądrowych oraz firmom licencjonowanym przez zakład wyznaczonym dla elektrowni konkurowanie na rynku, na warunkach określonych w art. 4.

2. Zjednoczone Królestwo każdego roku składa Komisji sprawozdanie o spełnieniu tego warunku przez Agencję ds. likwidacji obiektów jądrowych oraz firmy licencjonowane przez zakład wyznaczone dla elektrowni.

Artykuł 4

1. Uznaje się, iż istnieją wyjątkowe warunki rynkowe, jeżeli:

a) Agencja ds. likwidacji obiektów jądrowych oferuje do sprzedaży [...] przez okres [...] minimum [...] do obrotu w sezonie zimowym oraz [...] do obrotu w sezonie letnim

po hurtowej cenie rynkowej dominującej na rynku hurtowym, a na końcu tego okresu oferty takie nie zostały przyjęte (test A); lub

- b) zgłoszone wielkości sprzedaży energii elektrycznej w obciążeniu podstawowym przed sezonem wyniosły ogółem poniżej [...] (brutto), uśrednione za poprzednie [...] tygodni (test B).

2. Jeżeli spełnione są warunki któregokolwiek z testów, Agencja ds. likwidacji obiektów jądrowych i firmy licencjonowane przez zakład wyznaczone dla elektrowni mogą sprzedawać według nowych umów w ilości do [...] końcowym użytkownikom na podstawie umów, w których ceny ustalono poniżej obowiązującej hurtowej ceny rynkowej, pod warunkiem że taki sposób ustalania cen jest handlową koniecznością w ciągu takiego okresu wyjątkowych warunków rynkowych.

3. Okres wyjątkowych warunków rynkowych nie może przekroczyć [...]. Aby rozpoczął się następny okres wyjątkowych warunków rynkowych muszą ponownie zostać spełnione warunki testu A lub testu B.

Artykuł 5

1. Zjednoczone Królestwo zażąda, aby Agencja ds. likwidacji obiektów jądrowych zobowiązała się, ażeby Agencja ds. likwidacji obiektów jądrowych oraz firmy licencjonowane przez zakład wyznaczone dla Thermal Oxide Reprocessing Plant (Zakładu Przetwarzania Termicznego Tlenków, THORP) oraz Sellafield MOX Plant (zakładu Sellafield MOX, SMP) nie świadczyły usług powtórnego przetwarzania i przechowywania zużytego paliwa ani nie dostarczały wytworzonego paliwa MOX na podstawie umów, w których ustalono ceny poniżej odpowiednich przewidywanych przyrostowych kosztów dostawy. Takie przyrostowe koszty zawierają związane przyrostowe koszty operacyjne oraz wszelkie związane przyrostowe koszty likwidacji obiektów i zarządzania odpadami i obejmują takie koszty, które przewidywano na krótko przed rozpoczęciem umowy.

2. Ustęp 1 to nie będzie stosować się do umów zawartych przed datą niniejszej decyzji ani do umów, w których formalne oferty zatwierdzone przez Agencję ds. likwidacji obiektów jądrowych oraz Departament Handlu i Przemysłu Zjednoczonego Królestwa zostały wydane klientom i są w trakcie negocjacji przed tą datą, bądź do umów zawartych po tej dacie stosownie do listu intencyjnego podpisanego przed tą datą.

Artykuł 6

Zjednoczone Królestwo składa coroczne sprawozdanie o realizacji art. 3 – 5. Sprawozdanie to w szczególności podaje, czy w danym roku istniały wyjątkowe warunki rynkowe oraz przedstawia warunki wynikłych umów. Sprawozdanie podaje również, czy umowy były podpisane w rozpatrywanym roku z zastosowaniem przepisów art. 5 ust. 1 oraz określa warunki tych umów. Sprawozdanie skomentuje również, w stosowych przypadkach, rozwój szacowanego przyszłego przepływu środków pieniężnych aktywów, które zostały przekazane przez British Nuclear Fuels Limited do Agencji ds. likwidacji obiektów jądrowych. Wypowie się ono także na temat tego, czy Agencja ds. likwidacji obiektów jądrowych osiągnęła swój cel odzyskania części zobowiązań z tytułu energii jądrowej elektrowni, które są można przypisać Agencji ds. likwidacji obiektów jądrowych, a jeśli nie osiągnęła, to z jakich powodów nie mogła tego zrobić.

Artykuł 7

Niniejsza decyzja jest skierowana do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Sporządzono w Brukseli w dniu 4 kwietnia 2006 r.

W imieniu Komisji
Neelie KROES
Członek Komisji